

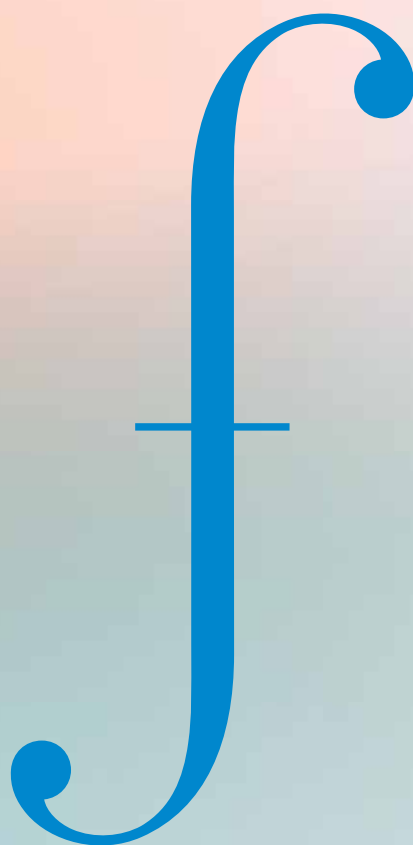
Pražské jaro
Závěrečná zpráva 2023

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

Pražské jaro
Závěrečná zpráva 2023

OBSAH

004

ÚVODEM

006

OHLEDNUTÍ ZA 78. ROČNÍKEM
PRAŽSKÉHO JARA

012

FESTIVAL
V ČÍSLECH

120

MEZINÁRODNÍ HUDEBNÍ SOUTĚŽ
PRAŽSKÉ JARO

126

KNIHA 75 LET
PRAŽSKÉHO JARA

129

CD GOLD
EDITION IV.

140

WEBOVÉ STATISTIKY

142

MONITORING MÉDIÍ

154

ECHO PRAŽSKÉHO JARA

014

**PARTNEŘI
PRAŽSKÉHO JARA**

030

**FESTIVALOVÉ
MOMENTY**

040

KATALOG KONCERTŮ

130

#PRAŽSKÉJAROŽIJE

134

**VIZUÁLNÍ STYL
PRAŽSKÉHO JARA**

157

TÝM PRAŽSKÉHO JARA

ÚVODEM

Vážené dámy, vážení pánové,
když jsme v listopadu minulého roku
zveřejnili program Pražského jara 2023,
činili jsme tak s odhodláním a optimismem,
že nám konečně žádné vnější okolnosti
nebudou stát v cestě. Díkybohu se tak
stalo! Troufám si říci, že 78. ročník se do
festivalové historie vepsal zlatým písmem.

Jednou budeme vzpomínat, že jsme byli svědky sen-
začního debutu 27letého finského dirigenta **Klausa
Mäkeläho**. Že ve svých 76 letech v Česku vůbec poprvé
dirigovala živoucí legenda, americký skladatel **John
Adams**. Nebo jak rezidenční umělec **Antoine Tamestit**
během svých čtyř koncertů všechny přesvědčil, že viola
je skutečně sólový, virtuózní nástroj. To je ovšem jen
malý výčet. Následující stránky Vám přinášejí ucelené
ohlédnutí za letošním ročníkem, který čítal na 59 kon-
certů, master class, diskusí i filmových projekcí.

Zavítalo na něj více než 24 tisíc posluchačů a trendy
prodeje vstupenek se vrátily na předcovidovou
úroveň, opět jsme byli svědky vyprodaných sálů.
Přičítáme to skutečnosti, že diváci jsou schopni oce-
nit kvalitu a po dvou letech opět touží po mimořád-
ných koncertních počinech, které uslyší jen u nás.

Pražské jaro je skutečným mezinárodním hudeb-
ním svátkem, mostem spojujícím špičkové české
hudebníky s těmi nejlepšími umělci z celého světa.

Nic z toho by nebylo možné bez významné podpory veřejných institucí, sponzorů a mecenášů. Dovolte mi proto poděkovat **Ministerstvu kultury České republiky**, jmenovitě panu ministrovi **Martinu Baxovi**. Dík patří rovněž **hlavnímu městu Praze** v čele s panem primátorem **Bohuslavem Svobodou** a radním pro kulturu **Jiřím Pospíšilem**. Partnery festivalu jsou společnosti **innogy Česká republika**, **CETIN**, **Subterra**, **Carollinum**, **Mercedes-Benz Česká republika**, **Česká televize**, **Český rozhlas** a **Hospodářské noviny**.

Vážím si skutečnosti, že naprostá většina našich sponzorů festival podporuje dlouhodobě, některá partnerství se počítají na dekády. Zároveň mě těší, že se řady našich podporovatelů rozšiřují.

Pražské jaro je národním stříbrem, značkou, ke které cítíme hrdost, je zosobněním tradic a vysoké úrovně. Je ale i moderním festivalem, určovatelem trendů – a to nejenom z hlediska programové nabídky. Je vrcholem umělecké sezóny, a to včetně společenského rozměru. Věřím, že Vás o tom přesvědčí i tato publikace.

Přeji Vám krásné čtení!

PAVEL TROJAN

Ředitel festivalu Pražské jaro

OHLÉDNUTÍ ZA 78. ROČNÍKEM PRAŽSKÉHO JARA

Praha má za sebou jeden z nejuspěšnějších festivalových ročníků. Shoduje se na tom hudební veřejnost a svým zájmem a účastí na koncertech i tisíce diváků. Spojení mimořádně nápadité a lákavé dramaturgie s bezchybnou organizací, cenovou dostupností a přesvědčivou propagační kampaní přineslo nezapomenutelné Pražské jaro 2023.

Významný moment v historii soutěže Pražské jaro

Tradičně týden před zahájením festivalu začala interpretační soutěž Pražské jaro s hvězdně obsazenými mezinárodními porotami. Do soutěže se na konci loňského roku přihlásilo přes sto padesát mladých violistů a trombonistů z celého světa. Více než sedmdesát z nich pak obdrželo pozvánku do Prahy, a to na základě předkola, v němž se hodnotilo podle zasláných nahrávek. Nejvíce soutěžících přijelo z Číny, Korejské republiky a České republiky. Celým týdnem se vinula atmosféra výjimečnosti, neboť viola se v celé bezmála osmdesátileté historii interpretačního klání stala soutěžním nástrojem úplně poprvé.

Historicky prvním vítězem v kategorii viola se stal Francouz **Sào Soulez Larivière**, druhé místo obsadil **Kyungsik Shin** z Korejské republiky. Třetí cena nebyla udělena. „*Subjektivita posuzování hudby a objektivita soutěže mohou být v zdánlivém protikladu. Stálo nemálo úsilí nastavit pravidla, rozhodnout se pro program a samozřejmě diskutovat výkony jednotlivých*

FOTO © PETRA HAJSKÁ

Nadšené ovace provázely český debut živoucí legendy Johna Adamse.

Tomáš Hanus a jeho *Má vlast*

kandidátů v rámci soutěže, která byla v maximální možné míře umělecky svobodná a férová. Nebyl to jednoduchý úkol, ale byla to nádherná výzva,“ řekl při udílení cen předseda poroty **Antoine Tamestit** z Francie.

O den později hudební svět poznal také vítěze v kategorii trombon. Stal se jím devatenáctiletý Portugalec **Gonçalo Nova**, student Hochschule für Musik Freiburg. Na druhé příčce se umístil **Juhyeon Seo** z Korejské republiky, třetí byl **Tim Ouwejan** z Nizozemí. Vzrušené atmosféře přidalo i neobyčejné dějiště finále, pro které byla vybrána Smetanova síň Obecního domu. „Úroveň soutěžících byla velmi vysoká, hráli vskutku krásně jak z hlediska techniky, tak muzikality. Osobně bych nejvíce vyzdvihl schopnost osobní kreativity a skutečnost, že mladí umělci hráli opravdu niterně, od srdce. Bylo mi velkou poctou poslouchat všechny soutěžící. Rád bych také vyzdvihl perfektní přípravu soutěže ze strany organizátorů,“ řekl předseda poroty **Zdzisław Stolarczyk**, bastrombonista Polského národního rozhlasového orchestru z Katovic.

Kromě možnosti zažít rozhodující kola soutěže osobně v koncertních sálech jsme opět připravili přímé přenosy finálových koncertů a vyhlášení výsledků s průvodním slovem v angličtině pro vysílání na YouTube a Facebooku.

V příštím roce se soutěžní klání uskuteční v prestižních oborech housle a lesní roh.

Velkolepé zahájení festivalu

O mimořádné zahájení festivalu 12. května se postaral **Orchestr Velšské národní opery** se svým šéfdirigentem **Tomášem Hanusem**. Přestože v domovském Cardiffu je přítomna silná tradice české opery, a to jednak díky českému dirigentovi Vilému Tauském, režisérovi Davidu Pountneymu nebo dirigentovi Charlesu Mackerrasovi, nešlo přirovnat velšské provedení Smetanova erbovního díla k žádné jiné u nás známé interpretaci. Jejich *Má vlast* byla podle kritiky „imaginativní, lyrická a roztančená, vypracovaná do ryze hudebních obrazů, které jako by doprovázely tušenou a možnou

operní vizualizaci.“ Atmosféru zahajovacího koncertu umocňoval i silný společenský rozměr události, kdy do lóže nad hledištěm zasedl po pěti letech **prezident České republiky Petr Pavel** s chotí. Nechyběli ani nejvyšší ústavní činitelé – **Markéta Pekarová Adamová**, předsedkyně poslanecké sněmovny a předseda vlády **Petr Fiala**. Zahajovací koncert se konal za přítomnosti hned několika ministrů – ministra kultury **Martina Baxy**, ministra průmyslu a obchodu **Jozefa Sikely** či ministra dopravy **Martina Kupky**. Vedení Prahy reprezentoval primátor hl. m. Prahy **Bohuslav Svoboda**, radní **Jiří Pospíšil** nebo starostka Prahy 1 **Terezie Radoměřská**.

Rezidenční umělec festivalu: Antoine Tamestit

Neobyčejně pestrou výrazovou paletu představil rezidenční umělec festivalu a současně předseda violové poroty **Antoine Tamestit**. Svým uměním a charismatem spoluvytvářel srdečnou atmosféru a přinášel doslova virtuózní sklizeň na všech svých koncertech. Věrným partnerem mu byl skvostný nástroj z dílny Antonia Stradivariho. Antoine Tamestit vystoupil po boku ostatních porotců v Anežském klášteře, ale také jako sólový hráč na koncertech v Rudolfinu s klavíristou **Cédricem Tiberghienem** a houslistkou **Isabelle Faust**.

Česká filharmonie a zahraniční debutující hvězdy

Jedním z vrcholů festivalu byla nepochybně Tamestitova spolupráce s dirigentem **Klaussem Mäkeläm** a **Českou filharmonií** na Schnittkeho *Violovém koncertu*. Mladý finský umělec, žák legendárního Jormy Panuly a designovaný šéfdirigent amsterdamského Royal Concertgebouw Orchestra, zanechal nejen v divácích, ale také u jednotlivých členů orchestru hluboký dojem. Za své energické, zároveň ovšem zvukově subtilní pojetí Mahlerovy *Symfonie č. 1* sklídl oprávněně bouřlivé ovace.

Mimořádný byl návrat islandského klavíristy **Víkingura Ólafssona** do Prahy. Klavírní koncert *Must the Devil Have All the Good Tunes?* od **Johna Adamse**, pravděpodobně nejslavnějšího žijícího amerického skladatele, způsobil skutečnou senzací a do posledního místa zaplněná Dvořákova síň aplaudovala vestoje. Doprovodu se bravurně ujala **Česká filharmonie** za řízení Johna Adamse, který se ve svých šestasedmdesáti letech v České republice představil vůbec poprvé. Vedle svých děl do programu zařadil také mladou skladatelku Gabriellu Smith, jejíž díla se stávají pravidelnou součástí koncertní dramaturgie mnoha amerických orchestrů, a *Symfonii o třech větách* svého milovaného Igora Stravinského.

FOTO © PETRA HAUSKÁ

Antoine Tamestit se věnoval divákům před koncertem 17. května v rámci pre-concert talk s umělci.

Špičkové německé orchestry v Praze

Letošním ročníkem festivalu prostupovala linka úspěšných českých dirigentů působících u zahraničních orchestrů. Vedle Tomáše Hanuse a jeho Orchestru Velšské národní opery se o týden později představil i **Tomáš Netopil** s **Essenskými filharmoniky**, v jejichž čele stojí už celých deset let. Povinnosti v operním, symfonickém i komorním repertoáru přinesly orchestru řadu českých výzev. Tomáš Netopil pravidelně do repertoáru zařazoval ta nejobdivovanější díla od Bedřicha Smetany, Antonína Dvořáka, Leoše Janáčka či Bohuslava Martinů. Přirozeně se tedy v Praze rozhodl představit se „svými“ Essenskými filharmoniky právě s českou klasikou, Dvořákovou *Symfonií č. 5*. Okouzlení z koncentrovaného přednesu Elgarova *Koncertu pro housle a orchestr* přinesl na stejném koncertě německý houslista **Frank Peter Zimmermann**, častý host essenského orchestru.

Velká očekávání naplnil zcela také **Symphonie-orchester des Bayerischen Rundfunks** s britským dirigentem **Danielem Hardingem**. Společně se představili v *Symfonii č. 7* Gustava Mahlera, od jejíž světové premiéry v Praze uplynulo v roce 2023 sto patnáct let. Nejedna recenze ve své reflexi vyjádřil touhu, abychom umění tohoto světového orchestru sídlícího v nepřilíh vzdáleném Mnichově slyšeli v Praze častěji.

Snové recitály Pražského jara

Nezapomenutelné festivalové okamžiky připravily pěvkyně **Magdalena Kožená** s klavíristkou **Mitsuko Uchidou** v ryze francouzském repertoáru zkomponovaném na niterné opusy romantické poezie. Toto hvězdné duo se na festivalu představilo s přesvědčivou elegancí a zápal, virtuozitou, která naplňuje ta nejpřísnější umělecká kritéria.

Neméně magnetizující byl návrat **Igora Levita**, klavíristy s nezaměnitelnou interpretací a jasnými a neskrývanými občanskými postoji. Snad ani nešlo zvolit více kontrastní program. Nedávno dokončené *Variace na šest písní beze slov* Freda Hersche, které Levit bravurně představil v několikaminutovém proslovu vysvětlujícím okolnosti vzniku a obsah díla, vystřídala koncentrovaná, zcela originální interpretace Lisztovy *Sonáty pro klavír h moll*. Širší kontext nabízející pochopení klavíristovy osobnosti nabídlo festivalové uvedení dokumentárního filmu režisérky Reginy Schilling *No Fear*, který mapuje zlomové okamžiky umělcova přechodu z rozběhnuté sezóny do samoty koronavirových lockdownů.

I v případě charismatického 32letého cembalisty **Jeana Rondeaua** můžeme mluvit o návratu na festival. V roce 2012 obdržel druhou cenu na soutěži Pražské jaro a od té doby stoupá jeho umělecká hvězda vzhůru. Překvapivé hudební souvislosti představil v Anežském klášteře hned dvakrát – coby

sólista s programem *Gradus ad Parnassum* a také jako komorní hráč s uskupením **Nevermind Trio**.

V rámci koncertního matiné zazářila mladá altistka **Bella Adamova**, která si pro recitál v Anežském klášteře zvolila pestrý výběr písní počínaje díly Roberta Schumanna a konče rozverným cyklem *Třináct písní* skladatele Miroslava Srnky, jenž na festivalu zazněl v české premiéře.

V hlavní roli dirigentky

Nejenom silný umělecký zážitek, ale také nepřehlédnutelné protiválečné gesto přinesl koncert **PKF — Prague Philharmonia** s ukrajinskou dirigentkou **Oksanou Lyniv**. Hned v úvodu večera zazněla ve světové premiéře novinka od ukrajinského skladatele **Eduarda Resatsche** *V plamenech* na motivy básně Liny Kostenko. Pro sopránový part oslovila dirigentka svou krajanu **Julii Tkačenko**. Bolestný a expresivní apel proti ruské válce na Ukrajině dostal svou intenzitou a naléhavostí svému názvu. Koncert byl také příležitostí pro představení loňských vítězů soutěže Pražské jaro – korejské fagotistky **Minju Kim** a francouzského klarinetisty **Liliana Lefebvra**. Své síly spojili v nádherném díle *Duett-concertino pro klarinet, fagot a komorní orchestr* Richarda Strausse. Oksana Lyniv se zúčastnila diskusního setkání s diváky festivalu před koncertem, kde artikulovala nejenom své dirigentské umění, ale rovněž postoje ve vztahu k zrovnoprávnění žen v dirigentském povolání i názory na postavení současných ruských umělců v programech evropských orchestrů, divadel nebo festivalů. Taková setkání se stala vyhledávaným obohacením koncertního zážitku, vedle Lyniv se jich v letošním ročníku zúčastnili Tomáš Hanus, Antoine Tamestit, John Adams či Georg Friedrich Haas.

Nemalé pozornosti se dostalo také další dirigentce, mladé studentce Curyšské vysoké umělecké školy, absolventce Pražské konzervatoře a HAMU, **Aleně Hron**. Vedení festivalu ji oslovilo pro **Debut Pražského jara**, formát představující nejperspektivnější dirigentské talenty. Na koncertě zaznělo *Capriccio pro violoncello a malý orchestr* Jana Nováka, který přednesla nepřehlédnutelná osobnost české klasické hudby, violoncellista **Tomáš Jamník**, za doprovodu **Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK**. Dále zazněla *Suita z baletu Romeo a Julie* Sergeje Prokofjeva a *Římské pinie* Ottorina Respighiho.

Stará hudba v tom nejlepším možném provedení

Starou hudbu reprezentoval na 78. Pražském jaro v Česku debutující ansámbl **Les Talens Lyriques** se svým zakladatelem, dirigentem a uměleckým vedoucím **Christophem Roussetem**. Pražskému publiku představili dva klenoty z doby Ludvíka XV. – svého času jedno z nejpoblárnějších děl Jeana-Philippa Rameaua

Oksana Lyniv – energická a strhující

Pygmalion a novodobou premiéru hudby Royerova jednoaktového baletu *Almasis*. Nepřehlédnutelnou hvězdou večera se stal vedle orchestru a sboru **Choeur de Chambre de Namur** specialista na barokní hudbu, tenorista **Mathias Vidal**. Dílo českého rodáka, barokního velikána Františka Ignáce Tůmy zase představil **Czech Ensemble Baroque** v čele se svým uměleckým vedoucím **Romanem Válkem** a kontratenoristou **Andreasem Schollem**.

Prague Offspring s největším žijícím skladatelem soudobé klasické hudby

Pražské jaro je festivalem prezentující všechny hudební epochy, a tak není divu, že v sousedství staré hudby oslňuje nejnovější díly současných skladatelů. Tomu jsme byli svědky na již druhém ročníku víkendů soudobé hudby **Prague Offspring** s rezidenčním ansámblem **Klangforum Wien** a dirigentem **Peterem Rundelem**. Dva dny nabídly vedle hudby rezidenčního skladatele **Georga Friedricha Haase** také světové premiéry šestice českých skladatelů: **Jany Vöröšové, Michaely Pálka Plachké, Matouše**

Hejla, Františka Chaloupky, Pavla Šabackého a Šimona Vosečka. Na základě přehrávky nových děl trojice studentů HAMU a JAMU vybralo Klangforum Wien a Pražské jaro skladatele **Mateje Slobodu**, aby napsal novou skladbu pro příští ročník Prague Offspring 2024. Georga Friedricha Haase doprovázela na festivalu jeho manželka, spisovatelka a BDSM koučka **Mollena Williams-Haas**. Coby performerku ji diváci viděli při projekci hudebního filmu **Hyena**, jenž pojednává o jejím zásadním, fyzicky i psychicky obtížném období stráveném na protialkoholní léčbě.

Tento rakousko-americký pár byl také zařazen do pětice dvojic, jejichž křestní jména se stala stavebním prvkem letošní vizuální identity festivalu. Výběr pro typografické propojení skladatelů a jejich inspiračních múz vycházel z programu Pražského jara a kromě zmíněného páru obsahoval další dvojice známé z dějin hudby: Robert & Clara, Gustav & Alma, Benjamin & Peter a Alfred & Irina.

Mladí na Pražském jaru

Ti nejmladší umělci se stali předskokany zahajovacího koncertu, a to pod širým nebem v pražském parku Kampa, na kterém spolupracujeme s iniciativou **ZUŠ Open**. Tradice vrcholící přímým přenosem *Mé vlasti* Bedřicha Smetany na velkoplošné obrazovce se těší velkému zájmu Pražanů.

V programu **Salon ZUŠ** v kostele sv. Šimona a Judy se pak představili mladí stipendisté akademie MenArt iniciované Nadací Magdaleny Kožené.

Beethovenova *Devátá* završila jeden z nejuspěšnějších ročníků Pražského jara

Letošní Pražské jaro vyvrcholilo v Obecním domě uvedením *Symfonie č. 9 „S Ódou na radost“* Ludwiga van Beethovena, díla, které se řadí mezi nejuváděnější festivalová díla vůbec. Od samého zrodu festivalu v roce 1946 zazněla na Pražském jaru více než osmdesátkrát, poprvé v roce 1949 za řízení Ericha Kleibera. Na festivalu se postupně s tímto dílem představily největší světové dirigentské osobnosti, například Zubin Mehta (1963), Lorin Maazel (1985), Vladimír Ashkenazy (1988) nebo Leonard Bernstein (1990). Naposledy slyšelo symfonii festivalové publikum v roce 2010. Slavnostní program, na kterém **Českou filharmonii, Pražský filharmonický sbor** a čtveřici špičkových sólistů vedl německý dirigent, legendární **Christoph Eschenbach**, přinesla spojení Beethovenovy hudby s *Písní osudu* Johannese Brahmsa a mistrovskými *Atmosphères* Györgyho Ligetiho. Zařazením nejen tohoto zásadního díla 20. století se festival připojil ke světovým kulturním institucím, které si letos připomínají 100 let od skladatelova narození.

Na **59** koncertech, mistrovských kurzech, diskusích, tiskových konferencích i filmových projekcích letošního Pražského jara jsme přivítali více než **24 tisíc posluchačů**. Průměrná návštěvnost činila **90 %** a tržby z prodeje vstupenek dosáhly **25,1 mil. Kč**. „Nesmírně nás těší, že se trendy prodeje vstupenek vrátily na předcovidovou úroveň a jsme svědky vyprodaných sálů. Přičítáme to skutečnosti, že diváci jsou schopni ocenit opravdovou kvalitu a po dvou letech opět touží po mimořádných koncertních počínech, které uslyší jen na Pražském jaru,“ zhodnotil ředitel festivalu **Pavel Trojan**.

Program bude slavnostně představen v pondělí 30. října 2023, prodej vstupenek bude zahájen ve středu 1. listopadu 2023.

FESTIVAL V ČÍSLECH

28 dnů trvajících **74.** ročník mezinárodní hudební soutěže Pražské jaro a **78.** ročník mezinárodního hudebního festivalu Pražské jaro v letošním roce nabídl divákům **59** koncertů, mistrovských kurzů, diskusí, tiskových konferencí a filmových projekcí. Na festivalu bylo uvedeno **10** českých a **16** světových premiér.

6. května 2023 se uskutečnilo **1.** kolo historicky **PRVNÍ** soutěže v oboru viola, jíž se účastnilo **31** mladých umělců z celého světa. Soutěžících v oboru trombon bylo **33.**

Na festival zavítalo více než **24 000** diváků, díky čemuž jsme překročili hranici **90%** vyprodanosti všech koncertů. U **15** koncertů jsme dosáhli dokonce **100 %** zaplněného sálu. **95 %** vstupenek zakoupili diváci online. Celková výtěžnost koncertů přesáhla **25 000 000** Kč.

Festivalový web mezi 11. listopadem 2022 a 2. červnem 2023 navštívilo **90 000** unikátních uživatelů, celkový počet zobrazení byl **561 765.**

V květnu byla představena knižní publikace **75** let Pražského jara, která svým rozsahem **486** stran a váhou **2,5** kg poskytuje ucelený a detailní vhled do historie nejvýznamnějšího festivalu klasické hudby v České republice.

Spot festivalu o délce **20** vteřin Česká televize odvysílala **91** x se zásahem **2 000 000** diváků. **25** dílů dokumentárně-publicistického pořadu Echo Pražského jara bylo k vidění každý den na ČT art a ivysílání. cz. Český rozhlas živě vysílal **7** koncertů, **2** nabídne ze záznamu.

Flotila **11** luxusních limuzín společnosti Mercedes-Benz najezdila **30 011** km, z toho **10 975** km elektrických.

Nejvyšší průměrná denní teplota činila **22,4** °C – naměřena byla v pondělí 22. května, kdy se konal Debut Pražského jara. O **6,3** °C tak překonala průměrnou květnovou denní teplotu.

PARTNEŘI
PRAŽSKÉHO
JARA

PRÁVA

STILL
WATER

PARTNEŘI PRAŽSKÉHO JARA

Mezinárodní hudební festival Pražské jaro je **obecně prospěšnou společností**, nikoli příspěvkovou organizací státu či města. Rozpočet ve výši 90 mil. Kč je zajištěn **vícezdrojovým financováním**, přičemž podpora veřejného sektoru pokrývá pouze 50 % nákladů. Zbývající část tvoří tržby ze vstupného (30 %) a sponzoring či mecenášství soukromého sektoru (20 %).

Věříme, že **dlouholetá, oboustranně přínosná a rozvíjející se partnerství** jsou jedinou cestou k úspěchu. Těší nás, že právě o taková partnerství se můžeme opřít jak v řadách veřejných institucí, tak soukromého sektoru.

Jsme **nejvýznamnějším českým festivalem** klasické hudby, který se i v **mezinárodním srovnání** těší skvělému renomé. Pražské jaro je největším dovozcem zahraničních orchestrů a umělců do České republiky, mostem spojujícím české diváky i umělce se zahraničním děním. Tím přispíváme nejen ke **kultivaci české společnosti**, ale také k povznesení české umělecké scény. Naší **mezinárodní hudební soutěže** se pravidelně účastní stovky mladých umělců z celého světa. Pomohla nastartovat kariéru celé řadě umělců, kteří jsou dnes považováni za hvězdy světa klasické hudby.

Zakládáme si na tom, že **nasloucháme našim partnerům**, a snažíme se naplnit specifická očekávání každého sponzora. Vedení festivalu je mladé, otevřené novým podnětům a inspiracím. Skutečnost, že činnost Pražského jara není majoritně financována z veřejných rozpočtů, nám umožňuje spolupráci se sponzory prezentovat autenticky a velkoryse.

Níže uvedeným partnerům a mecenášům srdečně děkujeme a jsme rádi, že v nás každoročně vkládají svou důvěru.

MINISTERSTVO KULTURY ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo kultury České republiky je nejvýznamnějším finančním partnerem festivalu Pražské jaro, bez jehož příspěví by se každoroční přehlídka toho nejlepšího, co se na poli klasické hudby odehrává, nemohlo uskutečnit.

Toto partnerství bylo v závěru minulého roku ještě posíleno. Po letech vyjednávání, za něž patří poděkování také emeritnímu řediteli festivalu Pražské jaro **Romanu Bělorovi**, byla uzavřena smlouva o spolupráci. Ministr kultury **Martin Baxa** a **Pavel Trojan**, ředitel Mezinárodního hudebního festivalu Pražské jaro, dne 15. prosince 2022 slavnostně podepsali smlouvu o spolupráci na následující tři roky. Díky této smlouvě získá Pražské jaro každoročně částku 30 milionů korun, pokud budou splněny všechny nezbytné podmínky.

Cílem smlouvy o spolupráci je zajištění finanční stability umožňující dlouhodobé plánování programu festivalu. To nám výrazně napomáhá při vyjednávání se zahraničními umělci, jejichž angažmá jsou plánována na léta dopředu. České publikum se tak může i nadále těšit na hosty světového formátu a skvělé hudební zážitky.

Jsme velice rádi, že ministr kultury Martin Baxa se na jaře roku 2023 stal předsedou správní rady festivalu. Společně s **Milanem Němečkem**, vrchním ředitelem sekce živého umění Ministerstva kultury České republiky, a primátorem hl. m. Prahy **Bohuslavem Svobodou** tak tvoří silnou trojici osobností z veřejné sféry, které dohlížejí na činnost festivalu.

FOTO © JOSEF RABARA

Zprava: Martin Baxa, ministr kultury České republiky, s manželkou, Pavel Trojan, ředitel festivalu, a Katarína Fišerová, zástupkyně ředitele

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Dalším z klíčových partnerů festivalu z řad veřejných institucí je hlavní město Praha, která festival Pražské jaro v roce 2023 podpořila částkou 13 mil. Kč a mezinárodní hudební soutěži Pražské jaro udělila dotaci ve výši 3,5 mil. Kč.

Samotný festival bývá tradičně zahájen slavnostním proslovem primátora **Bohuslava Svobody** v reprezentativních prostorách rezidence primátora na Mariánském náměstí se uskutečňují zasedání správní rady, v historické Brožíkově síni Staroměstské radnice se odehrává jedna z hlavních tiskových konferencí.

Velice nás těší účast primátora Bohuslava Svobody a zastupitelů hlavního města Prahy na koncertech Pražského jara, jejichž přítomnost umocňuje společenský rozměr událostí.

Poděkování rovněž patří **městské části Praha 1**, jejíž budovu v ulici Hellichova 18 má Pražské jaro v dlouhodobém pronájmu. Nachází se zde sídlo festivalu, v přilehlém kostele sv. Vavřince pak naše obecně prospěšná společnost celoročně pořádá komorní koncerty.

FOTO © PETRA HAJSKÁ

Primátor hl. m. Prahy Bohuslav Svoboda slavnostně zahájil 78. Pražské jaro.

INNOGY ČESKÁ REPUBLIKA a. s.

Společnost innogy Česká republika, a. s. je **hrdým partnerem festivalu Pražské jaro již bezmála 30 let.** V roce 2023 byla nejvýše postaveným partnerem ze soukromého sektoru a zaujímala pozici partnera festivalu.

Jméno společnosti je tradičně spojeno se závěrečným koncertem festivalu, na němž v letošním roce po třinácti letech zazněla slavná Beethovenova *Symfonie č. 9 „S Ódou na radost“* v podání České filharmonie, Pražského filharmonického sboru a světových sólistů pod taktovkou legendárního Christopa Eschenbacha.

Závěrečný koncert je vyvrcholením celého tří-týdenního festivalu, přináší nezapomenutelný hudební zážitek a je vysoce oceňován nejen domácím a mezinárodním publikem, ale také osobnostmi ze světa politiky, byznysu a umění.

Za spolupráci děkujeme panu **Tomáši Varcopovi**, předsedovi představenstva a CEO innogy Česká republika, **Martinu Chalupskému**, řediteli komunikace a tiskovému mluvčímu společnosti a členu správní rady festivalu Pražské jaro, paní **Sylvě Jančové**, která za innogy koordinuje realizaci partnerství, a mnoha dalším, kteří se na partnerství podílejí.

Zleva: Tomáš Varcop, CEO innogy Česká republika, Roman Bělou, emeritní ředitel festivalu, Pavel Trojan, ředitel festivalu, Martin Baxa, ministr kultury České republiky, a Martin Chalupský, ředitel komunikace innogy Česká republika

CETIN a. s.

Technologický partner festivalu Pražské jaro, společnost CETIN, a. s., se v letošním roce opět podílela na **úspěšném open-air Zahájení Pražského jara v parku na Kampě** v pátek 12. května 2023. Tuto akci ostatně společnost CETIN iniciovala už roku 2016, kdy se stala partnerem festivalu, a dnes je již pevnou součástí programu.

Podobně jako v loňském roce se v rámci odpoledního programu představily umělecké soubory základních uměleckých škol z celé České republiky, které sdružuje a zaštiťuje iniciativa ZUŠ Open, s níž Pražské jaro spolupracuje již osmým rokem. Odpolední program vyvrcholil večerním přímým přenosem Zahajovacího koncertu Pražského jara 2023 z Obecního domu.

Je pro nás důležité, abychom zážitek špičkové interpretace klasické hudby zprostředkovali i divákům mimo koncertní síně a rozšířili tak spektrum festivalových diváků napříč věkovými i ekonomickými skupinami. To se daří i díky partnerství a technologiím společnosti CETIN, za což jí patří veliký dík.

Jmenovitě nám dovolte poděkovat **Juraji Šedivému**, předsedovi představenstva, **Martinu Škopovi**, generálnímu řediteli společnosti, **Michalu Franklovi**, který je členem představenstva společnosti CETIN a rovněž členem správní rady festivalu, **Evě Šikl Burešové**, marketingové manažerce a **Ondřeji Kusákovi**, event a partnership manažerovi.

Zahájení na Kampě svým programem láká i rodiny s dětmi.

FOTO © IVAN MALÝ

Cornelius Meister, dirigent koncertu Symfonického orchestru Českého rozhlasu, jehož byla společnost Subterra partnerem.

SUBTERRA a. s.

„Partnerství stavební společnosti Subterra a Mezinárodního hudebního festivalu Pražské jaro trvá již více než 30 let. Vypovídá to o jeho hloubce a vzájemném odhodlání udržovat jej bez ohledu na vlivy doby. Letošní rok to znovu potvrdil. Na našem partnerském koncertu dne 18. května 2023 se Smetanovou síní rozezněly vzácné housle z dílny italského mistra a jejich kvalitě odpovídala i osobnost sólisty. V provedení **Jana Mráčka**, koncertního mistra České filharmonie a nositele mnoha mezinárodních ocenění, si posluchači vyslechli světoznámý Koncert pro housle a orchestr a moll Antonína Dvořáka. Nadšený ohlas, kterým pak odměnili skladbu i jejího interpreta, nebyl ničím neočekávaným. O to příjemnější překvapení však bylo vřelé přijetí Symfonie č. 1 Bohuslava Martinů, která zazněla v druhé části koncertu. Německý dirigent **Cornelius Meister**, obdivovatel Martinů, v ní pozvedl **Symfonický orchestr Českého rozhlasu** ke skutečně mimořádnému výkonu.

Partnerství hudebního festivalu a stavební společnosti se může zdát být neobvyklým spojením dvou zdánlivě odlišných světů; zatímco výsledky stavební činnosti jsou hmotné, té hudební hmatatelné nejsou. Obě však ve společnosti zanechávají dlouhodobou stopu a ztělesňují úsilí o zlepšení a kultivaci prostředí, v němž žijeme. A to je společný jmenovatel, který nás s Pražským jarem dlouhodobě spojuje.“

Ondřej Fuchs, generální ředitel

Jsme rádi, že společnost Subterra patří mezi naše **tradiční partnery**, s nimiž můžeme každoročně vytvářet výjimečné momenty. Věříme, že partnerství si v následujících letech udrží svou kvalitu a bude přinášet prospěch a radost všem zúčastněným.

Za spolupráci patří veliké poděkování generálnímu řediteli společnosti **Ondřeji Fuchsovi**, který do listopadu 2022 zastával také pozici člena dozorčí rady festivalu, **Vladislavu Benešovi**, tiskovému mluvčímu společnosti a vedoucímu kanceláře generálního ředitele, **Jarmile Komsové** a dalším.

CAROLLINUM

„Naše společnost byla součástí festivalu letos poprvé a já si ze srdce přeji, aby to nebylo naposledy. Akce té nejvyšší kulturní úrovně, navíc s významným světovým přesahem, si zaslouží pozornost nás všech. Mým osobním a velmi emočním zážitkem bylo vystoupení **Tomáše Hanuse**, dirigenta **Orchestrů velšské národní opery**. Jeho spontánní projev a přirozené vystupování při zahajovacím koncertu i po něm ve mně zanechaly velký dojem.

Ne náhodou jsme si v Carollinu pro patronaci zvolili zahajovací koncert, jenž má pro nás zásadní přesah. Stejně jako je cyklus *Má vlast* od Bedřicha Smetany pilířem naší kultury a budova Obecního domu, kde se koncert konal, je nedílnou součástí naší architektury, tak i my v Carollinu stavíme na pevných základech naší historie a hrdě se k nim hlásíme. Od samého založení společnosti je naším cílem podporovat osobnosti, které českou zemi reprezentují, rozšiřují její věhlas, bojují za její svobodu a zvyšují její renomé doma i v zahraničí. Zejména mladším generacím chceme ukazovat, že jsou naše kořeny důležité a zásadně nás v životě formují.

12. květen byl výjimečným večerem ve společnosti nadaných hudebníků i významných hostů, kteří dodali koncertu punc jedinečnosti. Také my jsme měli příležitost pozvat na zahajovací koncert naše klienty a byli jsme mile překvapeni jejich nadšeným ohlasem. *Pražské jaro* je fenomén a my jsme rádi, že jsme se mohli stát jeho součástí.

Jménem Carollina bych ráda poděkovala všem umělcům za jejich fantastické výkony a přeji *Pražskému jaru* i do dalších ročníků jen to nejlepší. Věřím, že i v budoucnu se budeme moci stát hrdým partnerem tohoto hudebního svátku.“

Tamara Kotvalová, majitelka společnosti

K výjimečnosti zahajovacího koncertu *Pražského jara* 2023 přispěl také letošní **nový partner koncertu**, společnost Carollinum. Věříme, stejně jako paní Tamara Kotvalová, že *Pražské jaro* 2023 je pouhým začátkem dlouhotrvajícího partnerství, které přinese mnoho krásných momentů všem.

Paní Kotvalové děkujeme nejen za vřelá a milá slova, ale především za podnětné partnerství, a za skvělou organizaci spolupráce **Kateřině Daňkové**, vedoucí marketingu.

FOTO © PETRA HAUSKÁ

Tamara Kotvalová, majitelka společnosti Carollinum, a Karla Ašerová, spolumajitelka společnosti EliteGroup, na zahajovacím koncertě festivalu

FOTO © JOSEF RABARA

Hosté slavnostní zahajovací recepce mohli obdivovat luxusní hodinky společnosti Carollinum.

ČESKÁ TELEVIZE

„Zásluhou precizního kurátorského výběru se Pražské jaro dlouhodobě řadí k absolutní špičce tuzemských hudebních událostí. Nejinak tomu bylo také při letošním, v pořadí již osmasedmdesátém, ročníku prestižního festivalu. O nezapomenutelnou atmosféru se postaraly desítky nejtalentovanějších hudebníků a skladatelů z domácí i ze zahraniční scény – ať už šlo o zahajovací koncert Smetanovy Mé vlasti v podání Orchestru Velšské národní opery pod taktovkou Tomáše Hanuse, nebo třeba o spojení České filharmonie a finského šéfdirigenta Klause Mäkeläho. Letitá spolupráce s Pražským jarem nás velmi těší a jsem přesvědčený, že baví také naše diváky. Těm jsme znovu letos ve vysílání nabídli nejen vybrané koncerty, ale stejně tak i pohled na ty nejzajímavější okamžiky, rozhovory a postřehy v rámci pořadu Echo Pražského jara i formou tradičního dokumentárního ohlednutí.“

Petr Dvořák, generální ředitel České televize

Generálním mediálním partnerem 78. ročníku mezinárodního hudebního festivalu Pražské jaro byla již tradičně Česká televize.

V letošním roce mělo partnerství několik významově odlišných rovin. Mediální partnerství přineslo **silnou televizní kampaň na stanicích ČT1, ČT2, ČT24, ČT art i ČT sport**. Dvacetivteřinový spot z dílny studia Colmo, který představoval vizualizaci pěti vztahových dvojic skladatelů a jejich múz, byl doprovoben originální hudbou Petra Wajsara, jejíž interpretace se zhostila violistka Kristina Fialová, mimo jiné také členka odborné poroty soutěže Pražské jaro. Televize opět umožnila odvysílat jak verzi spotu s mediálními partnery, tak i s prezentací partnera festivalu, společnosti innogy Česká republika. Více než devadesát uvedení spotu zasáhlo přes 2 mil. diváků. Spot byl zařazen také do ivysilani.cz, streamovací platformy České televize. Dva nejvýznamnější sponzoři festivalu, společnosti innogy Česká republika a CETIN, byli propagováni během přímého přenosu Zahajovacího koncertu Pražského jara.

Veřejnoprávní Česká televize spojila v letošním roce své jméno hned se dvěma koncerty – koncertem **České filharmonie s Klausem Mäkeläem a Antoinem Tamestitem a PKF — Prague Philharmonia** s ukrajinskou dirigentkou **Oksanou Lyniv** a vítězi soutěže Pražské jaro 2022, fagotistkou **Minju Kim** a klarinetistou **Lilianem Lefebvrem**.

FOTO © PETRA HAJSKÁ

Výrazné obrandování vstupního schodiště Rudolfinu nikoho nenechalo na pochybách, kdo je partnerem koncertu PKF — Prague Philharmonia s dirigentkou Oksanou Lyniv.

FOTO © IVAN MALÝ

Zpravodajství České televize divákům pravidelně přinášelo aktuální informace o festivalovém dění. Ředitel festivalu Pavel Trojan v rozhovoru k závěrečnému koncertu.

Česká televize se Pražskému jaru významně věnovala i ve své **publicistice a zpravodajství**. V den zahájení 12. května prezentovala v přímých vstupech z Obecního domu několik protagonistů letošního ročníku: dirigenta **Tomáše Hanuse**, pěvkyně **Simonu Šaturovou** a **Bellu Adamovou**, skladatele **Janu Vöröšovou** a **Matouše Hejla**, ředitele festivalu **Pavla Trojana** a do kontextu působení Tomáše Hanuse v opeře v Cardiffu zasvětil diváky ČT24 politolog **Jiří Přibáň**, který od 90. let působí jako profesor práva na Cardiff University. Televize v přímých vstupech informovala o zahájení i zakončení festivalu a nabídla několik rozhovorů se zahraničními umělci a organizátory festivalu přímo ve studiu na Kavčích horách. Exkluzivním hostem Marka Ebena v pořadu **Na Plovárně** byl skladatel a dirigent **John Adams**, který zavítal do České republiky ve své kariéře vůbec poprvé.

Kromě zahajovacího koncertu, který nabídla stanice ČT art v přímém přenosu, vytvořila Česká televize ve spolupráci s francouzskou produkční společností Les Films Figures Libres také záznam svého partnerského koncertu PKF — Prague Philharmonia s dirigentkou Oksanou Lyniv.

Ve spolupráci s Českou televizí vzniklo 25 tematických dílů dokumentárně-publicistického pořadu **Echo Pražského jara**, nově v režii **Kateřiny Hager** a **Jakuba Mayera**. Ty byly vysílány od 11. května do 4. června každý den v atraktivním čase od 20.00 hned po večerních Událostech v kultuře na ČT art. Jednotlivé díly pořadu jsou také ke zhlédnutí na ivysilani.cz.

Dne 26. června pak televize uvedla bezmála třicetiminutový pořad **To bylo Pražské jaro 2023**, který divákům shrnul to nejlepší, co se na proběhnuvším festivalu událo.

Poděkování patří generálnímu řediteli České televize **Petru Dvořákoví**, **Janě Kozojedové**, manažerce mediálních partnerství, **Janu Peškovi** a celému týmu stanice ČT art.

ČESKÝ ROZHLAS

Český rozhlas je partnerem festivalu od prvního ročníku a nejinak tomu bylo i v roce 2023, kdy veřejnoprávní instituce dne 18. května oslavila 100 let od zahájení vysílání. Na tento den také připadl partnerský koncert rozhlasu, kde vystoupil **Symfonický orchestr Českého rozhlasu** pod taktovkou **Cornelia Meistera** se sólistou večera, houslistou **Janem Mráčkem**. Český rozhlas tento mimořádný večer podtrhl živým vstupem z foyer Obecního domu s moderátorkou Markétou Kaňkovou a samozřejmě přímým přenosem koncertu.

Český rozhlas jako náš **hlavní mediální partner** odvysílal v rámci partnerství celkem 100 spotů během celého května. Hudebním podkresem byla stejně jako v případě televizního spotu originální hudba Petra Wajšara v podání violistky Kristiny Fialové. Spot slyšeli posluchači všech tří celoplošných stanic – **Radiožurnálu, Dvojky a Vltavy**. Ve vysílání Vltavy, konkrétně pořadu Mozaika od 1. 5. do 2. 6., bylo rovněž prezentováno partnerství se společností innogy Česká republika, a to cobrandingovým sponzorským vzkazem.

Součástí spolupráce na bázi **zpravodajství a publicistiky** byla řada rozhovorů zařazených do programu Vltavy a také živé vysílání z kavárny na Vinohradské 12, sídla veřejnoprávního rozhlasu. Uskutečnilo se ve středu 10. května, hosty byli ředitel festivalu **Pavel Trojan**, dramaturg **Josef Třeštík** a pěvkyně **Bella Adamova**.

Český rozhlas byl také přítomen na několika festivalových koncertech. Živě odvysílal sedm koncertů na stanici Český rozhlas Vltava a další dva připravil pro vysílání ze záznamu.

Za spolupráci děkujeme generálnímu řediteli **Renému Zavoralovi**, který se pravidelně účastnil festivalových koncertů, **Andree Filičkové**, manažerce mediálních partnerství, a mnoha dalším redaktorům a novinářům veřejnoprávní instituce.

FOTO © IVAN MALÝ

Hostem živého vysílání na koncertě 18. května 2023 v Obecním domě byl mimo jiné také Jakub Čížek, ředitel Symfonického orchestru Českého rozhlasu.

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

Dlouholetým **mediálním partnerem** festivalu jsou Hospodářské noviny. Vydavatelství Economia poskytuje velkorysý reklamní prostor ve svých titulech **Hospodářské noviny**, **Respekt**, **Ekonom** nebo příloze **Víkend**.

Obdobně jako v minulosti připravila redakce dvě rozsáhlé novinové přílohy se zaměřením na festivalový program, ve kterých představila umělecké osobnosti Pražského jara 2023, dramaturgické koncepty festivalu a výjimečné umělecké projekty.

MERCEDES-BENZ ČESKÁ REPUBLIKA

„Když se setká excelence automobilového designu s kouzlem klasické hudby, vzniká nezapomenutelný zážitek. Mercedes-Benz Česká republika je tradičně hrdým partnerem jednoho z nejvýznamnějších festivalů klasické hudby.

Společně s Pražským jarem jsme vytvořili harmonii mezi vášní pro umění a inovací. Jsme hrdí na to, že jsme mohli být součástí tohoto festivalu a přinášet nezapomenutelné zážitky.

Děkujeme všem, kdo jste s námi prožili letošní festival a vytvořili s námi nezapomenutelné chvíle.“

Wolfgang Bremm von Kleinsorgen, CEO společnosti

Flotila jedenácti obrandovaných vozů společnosti Mercedes-Benz Česká republika i letos poskytovala potřebný komfort umělcům a organizátorům festivalu. S ohledem na udržitelnost nás těší, že dva vozy byly plně elektrické, pět s hybridním pohonem. Luxusní limuzíny a velkokapacitní vozy společnosti výrazně přispěly k úspěšnému zvládnutí logistiky a napomohly tak hladkému průběhu festivalu.

Tradičně se také konal koncert v multifunkčním prostoru **Mercedes Forum Praha na Chodově**, kde ve zcela zaplněném sále vystoupilo jazzové uskupení Uthando.

Za dlouholeté a smysluplné partnerství děkujeme **Wolfgangu Bremm von Kleinsorgenovi**, CEO společnosti, **Martinu Šlechtovi** a **Kláře Víškové** z marketingového oddělení.

FOTO © PETRA HAUSKÁ

Obrandovaným luxusním vozem společnosti Mercedes-Benz se svezla také dirigentka Oksana Lyniv.

DALŠÍ PARTNEŘI

Poděkování patří také mnoha dalším mediálním partnerům, kteří o Pražském jaro 2023 referovali skrze rozhovory s umělci či vedením festivalu a anotace. Byly jimi například specializované servery **klasikaplus.cz**, **operaplus.cz**, **casopisharmonie.cz**, **bachtrack.com**, měsíčníky **Xantypa**, **Marie Claire**, **Reportér**, **Forbes**, **Lidové noviny** a další.

Partnery Mezinárodní hudební soutěže Pražské jaro byly společnosti **GEWA**, **Bärenreiter**, **Amati Kraslice** a **Machart Piana**.

78. ročník mezinárodního hudebního festivalu Pražské jaro se uskutečnil za významné finanční podpory mnoha dalších subjektů. Rezidenci souboru Klangforum Wien a projekt Prague Offspring štědře podpořily **Ernst von Siemens Musikstiftung** a **Rakouské kulturní fórum**. **Česko-německý fond budoucnosti** přispěl na koncert Essenských filharmonií v čele s Tomášem Netopilem a houslistou Frankem Peterem Zimmermannem. Rezidenci francouzského violisty a předsedy soutěžní poroty v oboru viola Antoine Tamestita podpořil **Francouzský institut v Praze**. Společnost **Hyundai Steel Czech** podpořila účast korejské vítězky soutěže Pražské jaro 2022, fagotistky Minju Kim, **dm drogerie-markt** pak finančně přispěla ke zdárné organizaci festivalu. Na konání mistrovských kurzů v oboru viola a trombon se finančně podílela **Stadler-Trier Music Foundation**.

UDĚLENÉ ZÁŠTITY

Festival Pražské jaro se od prvního ročníku, tedy od roku 1946, těší záštitě prezidenta republiky. Na tuto tradici navázal i nově nastupující prezident České republiky **Petr Pavel**, jenž udělil záštitu festivalu jen několik dní po své inauguraci na počátku března. Svou návštěvou také zdůraznil společenskou úroveň zahajovacího koncertu festivalu, který je jednou z nejdůležitějších kulturních a společenských událostí v České republice.

Své výsadní postavení Pražské jaro stvrzuje také záštitou ministra kultury Martina Baxy, jehož zásluhou se podařilo festival finančně stabilizovat.

Festival a soutěž Pražské jaro se konaly rovněž pod záštitou primátora hlavního města Prahy, **Bohuslava Svobody**, jenž se pravidelně účastnil festivalových koncertů.

Vybrané koncerty podpořili udělením záštity zahraniční velvyslanci. Zahajovací koncert, kde vystoupil Orchestr Velšské národní opery, se uskutečnil pod záštitou a za přítomnosti britského velvyslance **J. E. Matthewa Fielda**. Koncert České filharmonie s rezidenčním umělcem festivalu, violistou Antoinem Tamestitem, zaštitil ambasador Francouzské republiky, **J. E. Alexis Dutertre**. Koncert Bavorských rozhlasových symfonií v čele s Danielem Hardingem se konal pod záštitou velvyslance Německé spolkové republiky, **J. E. Andrease Künna**, nad víkendem soudobé hudby Prague Offspring převzala záštitu **J. E. Dr. Bettina Kirnbauer**, velvyslankyně Rakouska.

FOTO © PETRA HAUJSKÁ

Mecenáři festivalu manželé Dostálkovi na společenském setkání v rozhovoru s ministryní kultury Slovenské republiky Silvií Hroncovou

PŘÁTELE PRAŽSKÉHO JARA

„Pražské jaro mám hluboko ve svém srdci. Jsou to nezapomenutelné vzpomínky na zahajovací koncerty, kdy Mou vlast slyšíme pokaždé v jiné, avšak vždy špičkové interpretaci. Letošní zahajovací koncert byl opravdu mimořádnou událostí. Splnil se mi sen, kdy do prezidentské lóže za zvuku fanfár přicházel náš nový prezident Petr Pavel se svou milou chotí, paní Evou. Bude to pro mě a jistě i pro mnohé ostatní zážitek na celý život. Ten pocit hrdosti, který jsme pocítili během státní hymny, Vám ze srdce nevyprchá. Přeji si, aby se do společnosti vrátila touha být součástí tak výjimečných koncertů, které pro nás tým Pražského jara každoročně připravuje s velkou láskou. Pražské jaro stojí za to nejen navštívit, ale i podpořit!“
Karla Lažanská,
mecenáška festivalu Pražské jaro

Mecenášský klub **Přátel Pražského jara** čítá na sedmdesát členů, kteří se aktivně zajímají o chod festivalu a svým příspěvkem mohou podpořit konkrétní činnost – podporu mladých umělců, vznik nové skladby, vydání knihy či nahrávky. Dary našich Přátel tvoří v součtu jednotky procent celkového rozpočtu festivalu.

Do koncertní sezóny 2022/2023 jsme s Přáteli vstupovali v druhé polovině října setkáním v kostele sv. Vavřince, kde se mecenáři s exkluzivním

předstihem **seznámili s programem nadcházejícího ročníku festivalu** a jeho **novou vizuální podobou**. V následujících dvou týdnech pak využili nabídky výhradního práva přednostního nákupu vstupenek, díky které si mohli vybrat nejlepší místa v sále.

V průběhu roku jsme se setkali s violistkou **Kristinou Fialovou**, která se na Pražském jaru 2023 představila také coby porotkyně Mezinárodní hudební soutěže Pražské jaro. **Jaroslav Sojka**, historik umění, nás seznámil s historií kostela sv. Vavřince, jehož nádherné prostory Pražské jaro využívá jako koncertní sál pro komorní projekty v rámci Svatovavřínecké sezóny. Inspirativní vhled do historie a uvádění děl českého barokní skladatele Františka Ignáce Tůmy poskytl vedoucí souboru Czech Ensemble Baroque, **Roman Válek**, který v rámci festivalu společně s Andreasem Schollem vystoupil 31. května ve Dvořákově síni Rudolfiny. V březnu jsme pohovořili s **Bellou Adamovou**, která svým pěveckým uměním a nezkroutným temperamentem strhla publikum Anežského kláštera na festivalovém matiné v sobotu 20. května. V závěru sezóny jsme se vydali do prostor Rudolfiny. Jeho zázemím, reprezentativními salonky a nejrůznějšími zákoutími nás provedl člen soutěžní komise Pražského jara a hobojista České filharmonie, **Vladislav Borovka**, jehož nadšený výklad a rudolfinské příběhy zaujaly všechny účastníky prohlídky. Výhled na Pražský hrad ze střechy budovy či pohled do velkolepého prostoru Dvořákovy síně z podia byl zážitkem, na který budou Přátelé vzpomínat jistě dlouhá léta.

S desítkou našich podporovatelů jsme se v závěru ledna vydali do **Cardiffu**, kde jsme měli unikátní příležitost slyšet poprvé živě Smetanovu *Mou Vlast* v podání Orchestru Velšské národní opery v čele s Tomášem Hanusem před jejím uvedením na zahajovací koncert Pražského jara. Kromě samotného koncertu jsme měli možnost zažít zkoušky orchestru, osobně pohovořit s dirigentem **Tomášem Hanusem** a ředitelem orchestru **Peterem Harrapem** a prohlédnout si prostory kulturního centra **Wales Millenium Center**, kde operní soubor sídlí.

„Je úžasné zažít, jak vzniká zahajovací koncert pro Pražské jaro! Zažít – tedy vidět, slyšet, být přímým účastníkem a moci se aktivně zajímat a dostávat obohacující odpovědi od nejpovolanějších. Včetně našich velšských hostitelů, kolegů hudebních profíků a srdcařů, s nimiž jsme objevili shodu v DNA,“ mluví s nadšením advokát **Tomáš Kubík** o svých zážitcích na ostrovech.

„Sledovat orchestr z jiné země, jak se pod vedením českého dirigenta Tomáše Hanuse svědomitě připravuje na provedení Mé vlasti, byl nezapomenutelným

FOTO © PETRA HAUSKÁ

Mecenáška Karla Lažanská a paní Anna Fejérová po zahajovacím koncertě Pražského jara 2023

FOTO © MICHAL VENCL

Jaroslav Sojka podkryl tajemství fresek v kostele sv. Vavřince.

zážitkem, který podtrhla i atmosféra koncertní síně St. Davis Hall,“ přidává se **Šárka Mrázová**.

Pro mnoho zúčastněných byl zážitek z Cardiffu umocněn plánovanou cestou na Velvyslanectví České republiky v Londýně, kde jsme společně se stovkami dalších krajanů zvolili Petra Pavla novým českým prezidentem. *Má vlast* pak zněla v našich uších ještě nádherněji než obvykle.

Vyvrcholením celé sezóny byl samotný festival, který členové mecenášského klubu mohou díky jedinečným nabídkám prožít naplno. Špičkové výkony umělců a fantastická atmosféra ve vyprodaných sálech tak zařadily letošní rok mezi ty nejuspěšnější a zcela nezapomenutelné.

Přátelé měli možnost se exkluzivně zúčastnit několika **společenských setkání konaných v reprezentačních prostorách Obecního domu a Rudolfiny**, jichž se zúčastnili také umělci festivalu. Program obohatila i **projekce dokumentu o klavíristovi Igoru Levitovi** v kině Edison, jehož strhující výkon na letošním festivalu dokázal, že je právem řazen mezi nejlepší klavíristy světa. V samotném závěru festivalu, jen hodinu před vypuknutím slavnostního závěrečného koncertu, kde zazněla Beethovenova 9. symfonie „S ódou na radost“, jsme se společně podívali do běžně nepřístupného **Diamantového salonku Obecního domu**, odkud se nám naskytl výjimečný výhled na prosluněné Hradčany.

FOTO © MICHAL VENCL

Bella Adamova vyprávěla mimo jiné také o svých hudebních začátcích v Čečensku.

FESTIVALOVÉ
MOMENTY

Zleva: Pavel Trojan, ředitel festivalu, Martin Baxa, ministr kultury, Eva Pavlová, první dáma, Petr Pavel, prezident republiky, Petr Fiala, předseda vlády, s chotí a Bohuslav Svoboda, primátor Prahy

FESTIVALOVÉ MOMENTY

Flétnista Jiří Stivín na vernisáži výstavy fotografií Václava Chocholy

Nejvyšší ústavní činitelé, Petr Fiala a Markéta Adamová Pekarová, byli hosty zahajovací recepce.

O diskuzní setkání s Johnem Adamsem byl nebývalý zájem.

V zákulisí před koncertem vládne vždy dobrá nálada.

Dirigent Daniel Harding je vášnivým fotografem — a to i před koncertem.

Nadšení po koncertě debutující Aleny Hron bylo všudy přítomné.

Mecenáři festivalu po koncertě Johna Adamse

Dirigentka Oksana Lyniv na diskuzním setkání před koncertem promluvila o ženách dirigentkách.

Porotci trombonové soutěže se představili v dopravní hale Národního technického muzea.

Manželé Fialovi a Hanusovi

FOTO © PETRA HAJSKÁ

Dirigent Daniel Harding v rozhovoru s ministrem kultury České republiky Martinem Baxou

FOTO © PETRA HAJSKÁ

Katarína Fišerová, zástupkyně ředitele festivalu a koordinátorka partnerství, s mecenášem festivalu, primářem Oto Schützem

FOTO © JOSEF RABARA

Příchod prezidenta Petra Pavla na zahajovací koncert Pražského jara

FOTO © PETRA HAJSKÁ

Podporovatelé festivalu na setkání s klavíristou Igorem Levitem

FOTO © PETRA HAJSKÁ

Zleva: Pavel Trojan, ředitel festivalu, Yuja Wang, Klaus Mäkelä, Antoine Tamestit s partnerkou a Ondřej Zelenka, produkční koncertu

FOTO © PETRA HAJSKÁ

Vítězové loňské soutěže Pražské jaro, Lilian Lefebvre a Minju Kim

FOTO © PETRA HAJSKÁ

Soutěžící se po společně strávených dnech stali přáteli.

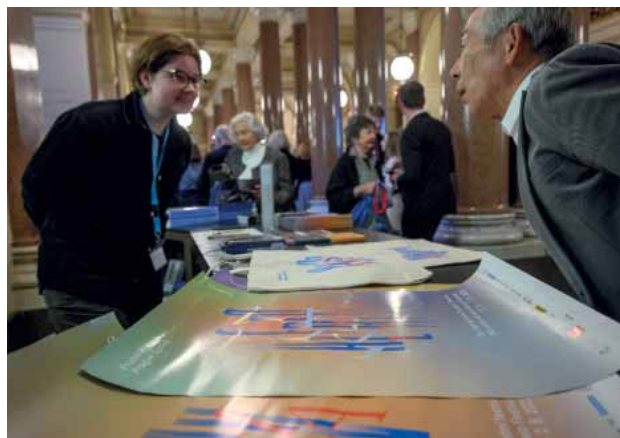

FOTO © PETRA HAJSKÁ

Plakáty, tašky, knihy a hudební nosiče byly k prodeji na všech festivalových koncertech v Rudolfinu a Obecním domě.

FOTO © IVANIMALY

Mario Kubaš, redaktor České televize, v rozhovoru s dirigentem Christophem Eschenbachem

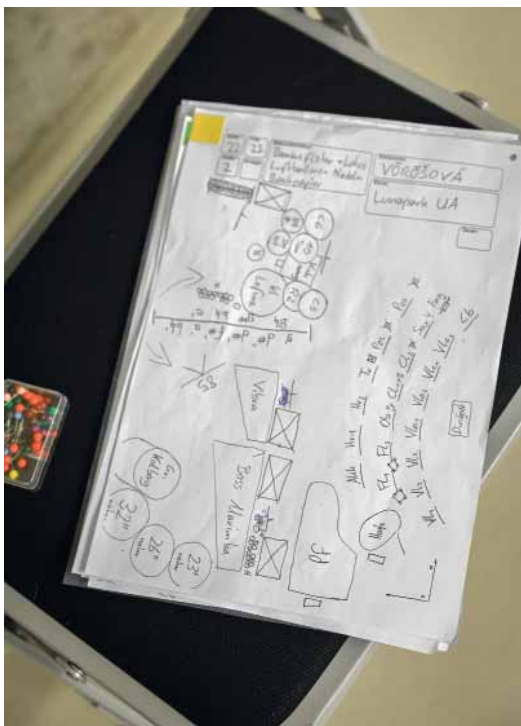

FOTO © IVANIMALY

Uspořádání nástrojů na pódiu má svá jasná pravidla.

FOTO © IVANIMALY

Ministryně kultury Slovenské republiky Silvia Hroncová a ministr kultury České republiky Martin Baxa na závěrečném koncertě festivalu

FOTO © PETRA-HAUSKÁ

John Adams a Víkingur Ólafsson v hovoru s Evou Velickou, členkou stále soutěžní komise Pražského jara

Diskuzní setkání How to Spring Off? přilákalo do kavárny DOXu desítky zájemců.

Antoine Tamestit a Kristina Fialová hodnotí výkony finalistů v oboru viola.

Na zahájení na Kampě si přijdou na své i ti nejmladší.

Tradiční Pietní akt na Slavíně k uctění památky Bedřicha Smetany a dalších významných českých skladatelů a umělců

FOTO © IVAN MALÝ

Zleva: Georg Friedrich Haas, rezidenční skladatel Prague Offspring, Josef Třeštík, dramaturg festivalu, Mollena Williams-Haas a Pavel Trojan, ředitel festivalu

FOTO © PETRA HAJSKÁ

Violový masterclass poskytl studentům jedinečnou možnost setkat se s porotci soutěže.

FOTO © IVAN MALÝ

Prezident Petr Pavel promluvil k hostům slavnostní zahajovací recepce.

KATALOG
KONCERTŮ

KNIAZI

KATALOG KONCERTŮ

Zahajovací koncert byl významný i účastí předních státníků v čele s prezidentem republiky Petrem Pavlem a jeho manželkou. Po letech, kdy jsme si prvního představitele státu na kulturních akcích odvykli vídat, už prezidentská lóže konečně nezůstala prázdná. Prezidentský pár přišel za zvuku slavnostních fanfár ze Smetanovy *Libuše*, perfektně provedených dechovou sekcí Orchestru Velšské národní opery.

15. 5. 2023, operaplus.cz, Gabriela Špalková

FOTO © IVAN NALÝ

Prezidentská lóže v tomto roce konečně nezůstala prázdná.

78. ROČNÍK FESTIVALU PRAŽSKÉ JARO

CHVÍLE U MATKY MARIE TEREZIE A LET OD VESMÍRNÉ ODYSEY K DEVÁTÉ

3. 6. 2023, [iDNES.cz](#), Věra Drápelová

Máme-li bilancovat letošní Pražské jaro, tak jeho vrcholem se stalo provedení Mahlerovy *Symfonie* č. 7 Symfonickým orchestrem Bavorského rozhlasu, do paměti se zapsala i *Má vlast* v provedení hostů z Velšska. (...)

FINÁLE PRAŽSKÉHO JARA 2023

4. 6. 2023, [casopisharmonie.cz](#), Martin Jemelka

Mnohé nasvědčuje tomu, že rok 2023 se zařadí mezi úspěšné, když ne rovnou mezi nejúspěšnější ročníky mladší historie nejstaršího českého hudebního festivalu. Debut finského mladíka Klause Mäkeläho, hostování Symfonického orchestru Bavorského rozhlasu s britskou hvězdou Danielem Hardingem nebo aplaudovaná vystoupení ansámbľů staré hudby (Les Talens Lyriques) i tvorby nejsoudobější (Klangforum Wien) zaujaly publikum i obec hudebních kritiků. (...)

DOBŘÁ TEČKA ZA DOBRÝM ROČNÍKEM

5. 6. 2023, [Lidové noviny](#), Jindřich Bálek

K jednoznačným vrcholům tedy můžeme klidně počítat komorní koncerty: nejen Magdalenu Koženou, ale i violistu Antoina Tamestita, zejména pak ve spojení s houslistkou Isabelle Faust. Bylo zajímavé znovu slyšet pianistu Igora Levita, který už v mladém věku kráčí ve stopách Daniela Barenboima jako pianisty. Když natáčí Beethovenovy sonáty, tak rovnou všechny, a vedle toho zaujme širokou společenskou angažovaností s humanistickým podtextem. Snad ho právě tohle nepohltí příliš, aby měl jako klavírista vždycky co říct.

Ve staré hudbě se podařilo sáhnout po nákladnějších projektech s Les Talens Lyriques nebo s Andreasem Schollem, které těžko může udělat někdo jiný. V současné době je patrná generační výměna ve vedení festivalu, která souvisí s podporou skladatelů střední a mladší generace. Tady si myslím, že by mělo Pražské jaro osvědčovat nadhled a i v nové hudbě sahat k dílům a autorům nějakým způsobem prověřeným. Domácí situace je v tom specifická, všichni domácí skladatelé a jejich dědicové se dožadují práv na uvedení, a přitom i zařazení novodobých klasiků, jako je Schnittke a Ligeti, je potřeba považovat za velmi záslužný počín.

Dobře a logicky se podařilo zapojit SOČR ve spojení se 100. výročím rozhlasového vysílání, i FOK s výraznou českou mladou dirigentkou Alenou Hron. Kvalita dramaturgie by letos obstála v každém detailu a je jen důkazem, že festival nemusí stát jenom na slavných jménech. Samozřejmě bychom si jich přáli víc. Ovšem s generační výměnou na světových pódii ubývá jednoznačných legend a každý pořadatel musí víc riskovat. (...)

MASTERCLASS VIOLA

11. 5.

čtvrtek 10.00, HAMU

**Antoine Tamestit, Kristina Fialová, Garth Knox,
Pavel Nikl, Cynthia Phelps, Lars Anders Tomter,
Tabea Zimmermann** – viola

Ti nejlepší světoví violisté předávají své zkušenosti semifinalistům, kteří nepostoupili do finále soutěže.

FOTO © PETRA HAJSKÁ

FOTO © PETRA HAJSKÁ

Antoine Tamestit a Tabea Zimmermann konzultovali interpretaci violové literatury se semifinalisty soutěže.

MASTERCLASS JEREMY WILSON - TROMBON

12. 5.

pátek 10.00, HAMU

Američan Jeremy Wilson, trombonista a pedagog, člen Vídeňských filharmoniků předá vybraným mladým trombonistům své postřehy z mnohaleté interpretační praxe.

FOTO © ZDEŇKA HANÁKOVÁ

Fagotový soubor zahrál na Kampě před samotným zahajovacím koncertem Pražského jara.

ZAHÁJENÍ NA KAMPĚ

12. 5.

pátek 16.00, Park Kampa

Program od 16.00

Vystoupení souborů ze základních uměleckých škol z Prahy, Brna, Vimperka a Brandýsa nad Labem.

Program od 20.00

Přímý přenos ze Zahajovacího koncertu Pražského jara 2023 ze Smetanovy síně Obecního domu.

Technologický partner

Ve spolupráci

FOTO © IVAN MĀLY

Jeremy Wilson se mladým trombonistům věnoval celé páteční dopoledne.

ZAHAJOVACÍ KONCERT

12. + 13. 5.

pátek, sobota 20.00, Obecní dům

Welsh National Opera Orchestra

Tomáš Hanus – dirigent

Bedřich Smetana:

Má vlast

Partner koncertu

MÁ VLAST JAKO PRODANÁ NEVĚSTA, OPRAVDU SMETANOVA

13. 5. 2023, klasikaplus.cz, Petr Veber

Velký okamžik pro Tomáše Hanuse a pro Orchestr Velšské národní opery, kterému už sedmým rokem šéfuje – zahájení festivalu Pražské jaro. Páteční koncert v Obecním domě dal jasně najevo, že Smetanova *Má vlast* se dá každým rokem hrát a poslouchat trochu jinak, v tomto případě dokonce dost jinak. Málokterý dirigent má na toto mimořádné dílo tak jasný a nekompromisně osobní názor. Tomáš Hanus cítí cyklus šesti symfonických básní kontrastně, barvitě, až operně, ale zároveň upřímně vroucně. Dal mu nevídanou energii, svěžest a napínavost, náboj, který odstranil patos ve prospěch radostnosti – ne nepodobné té z *Prodané nevěsty*.

(...) V kompaktním, jasně názorově usazeném provedení Smetanovy *Mé vlasti* bylo cítit, že jsou na sebe zvyklí. Třiapadesátiletý zkušený a poctivý umělec, mezinárodně nenápadně úspěšný, někdejší první Bělohávkův žák, své muzikanty nešetřil. Pouštěl se místy do výrazně rychlejších, až hraničních temp. Na druhou stranu však inicioval a vyžadoval neméně osobitá zpomalení, vroucná a šťastná, s velkou emocionální intenzitou. Muzicírovali společně s až operní barvitostí, vzbuzující vizuální představy. Šlo o provedení, které nezanechává vzpomínku na to, co se případně stoprocentně hráčsky nepodařilo, ale naopak na sto procent usazuje do paměti jedinečnost vyslechnutého interpretačního názoru – vzrušující a poutavou výslednou znějící podobu důvěrně známého díla, upřímnou, v mnohém novou.

V každé z básní dokázal dirigent vyhmátnout velké tempové a výrazové kontrasty, a to v obou rozměrech, v celcích i v detailech. Partituru vypracoval s tělesem do podrobné artikulace, do výmluvně hovořících a vyslovovaných hudebních frází, do současně znějících rozdílně modelovaných pásem. Aniž by zamlžoval programnost Smetanovy hudby, byl cítit Hanusův důraz na hudební strukturu a hlavně na proměnlivost nálad a výjevů. Tato *Má vlast* byla imaginativní, lyrická a roztančená, vyprecizovaná do ryze hudebních obrazů, které jako by doprovázely tušenou a možnou „operní“ vizualizaci. Přes vyhoceně, možná pro někoho až kontroverzně, vybičovaná tempa na některých místech byl díky prožitým pozastavením výsledný čas provedení spíše delší, než bývá průměr.

Vyšehrad od mimořádně zřetelně a zněle znějících harfových akordů strmě vygradoval, aby se jinde rozezpíval, upadl do zkázy a v závěru neuvěřitelně zpomalil. Obrovsky vyklenutý oblouk. *Vltava* s rychlou polkou a intenzivním espressivem, s krásně slyšitelnými protihlasy, kulminovala v ohnivém tempu, ale vytrácela se nekonečně krásně a pomalu do ticha. *Šárka* byla mimořádně plastická, epicky názorná jako nějaká operní scéna, vymalovaná do detailů, na rozhodujícím místě pozastavená a dovedená pak efektním tempem do strhující tečky.

Smetanova síň Obecního domu – místo konání mnoha koncertů festivalu

Do posledního místa zaplněná Smetanova síň Obecního domu mohla obdivovat strhující provedení *Mé vlasti* v podání Tomáše Hanuse a Orchestru Velšské národní opery.

Báseň *Z českých luhů a hájů* měla bukolická i nádherně roztančená místa, vroucnou velkolepost i měkkost lesních rohů. Málokdo prokáže tak jasný a přehledný názor na to, jak se popasovat s její formou. Vyšel z toho důvěrně známý Smetana, ten, který umí tak vynalézavě pracovat s motivy a tématy, i ten, který dovede hudebně tak zajímavě strukturovat operní děj. *Tábor* potom neupozadoval patos husitského chorálu, ale přesto to nebyla jen nějaká prázdná monumentálnost, ale opět především výrazně strukturovaná hudební kontrastnost s rychlými úseky a lyrickými epizodami, se vzrušujícími detaily a napínavými okamžiky. Uvolněná bukolická scéna v *Blaniku*, vzdušně začínající pochod, závěrečné *accelerando* a hlavně radostně a rázně vygradovaná pointa celého cyklu byla až překvapivě osobitým řešením. Na významu a slavnostnosti to však *Mé vlasti* nic neubralo. Orchester hrál po celý večer věrně a ochotně, naplno.

(...) Tomáš Hanus diriguje návodně, názorně a zřetelně, naléhavě, někdy až vášnivě, je typem umělce, který nezáměrně pomáhá publiku svými gesty vnímat hudbu. Pokládá se do hudby bez sebestylizace, tak, jak ji cítí a jak ji od hráčů potřebuje slyšet. Podrobně s muzikanty, často nakloněn k nim, komunikuje. Charakteristické jsou ale naopak i jeho doširoka a do výšky rozpažené ruce v okamžicích vyjadřujících v hudbě štěstí. Našel jich u Smetany ten večer hodně.

Rámec zahajovacího koncertu byl po letech pozitivně slavnostní. V lóži byl totiž přítomen prezidentský pár, přivítaný do fanfár dlouhým potleskem. A Hanusovo pojetí *Mé vlasti* předznamenala vlastně už i hymna: osobní, neokázalá, rozezpívaná.

VELŠSKÝ ORCHESTR V MÉ VLASTI VÁŠNIVĚ VYPRÁVĚL NAPÍNAVÉ PŘÍBĚHY

13. 5. 2023, iDNES.cz, Věra Drápelová

Když před časem Pražské jaro avizovalo příjezd Orchestru Velšské národní opery, který v pátek zahájil letošní program Smetanovou *Mou vlastí*, zmínilo dalekou ostrovní zemi draků, čarodějnic a obrů. A tak nějak vyzněla i *Má vlast*.

Jako velké divadlo. Ostatně toto byl divadelní orchestr, byť vyvíjející i koncertní činnost. A pokud člověk dobře počítá, kromě Vídeňských filharmoniků šlo o jediné těleso spjaté s operní institucí, které *Mou vlast* na Pražském jaru předneslo.

Má vlast Velšanů vedených v Obecním domě českým dirigentem Tomášem Hanusem byla mnohem víc vyprávěním silných příběhů než krásně znějící hrou na hudební nástroje. Ne že by muzikanti

neuměli vyprodukovat kvalitní zvuk, ale tentokrát to nebylo to hlavní, co člověk vnímal – na rozdíl třeba právě od Vídeňských filharmoniků.

Tentokrát se do uší zaryla hlavně vášnivost a barvitost a jakási sympatická zemitost, s níž se hudebníci zvyklí pod jevištěm spoluvytvářet hudební dramata pustili do vyprávění příběhů. O slávě a pádu hradu, o napínavém putování po jedné řece, o zrádné Amazonce, o tajemném hučícím lese, bojovnících a rytířích.

Bylo to všechno české, velšské, nebo to byla nějaká fantasmagorická mytologie? Asi nejvíc to byla *Má vlast* Tomáše Hanuse, který je hudebním ředitelem Velšské národní opery od roku 2016 a hostuje i na dalších předních divadelních scénách a koncertních pódiiích.

Do orchestru, jenž toto dílo předtím nikdy nehrál, mohl vložit všechnu svou invenci. Ale orchestr určitě vnesl do výsledku právě svůj divadelní charakter. A hlavně to bylo celé působivé a vyvážené. Tempa byla rychlejší, ale nikoli přehnaná. Zvuková robustnost nepřerůstala do nepříjemné a fádni ryčnosti, i sóla byla pěkně zahrána.

Vyšehrad nebyl statický monumentální obraz, ale působil nezvykle akčně, ve *Vltavě* i *Šárce* si i přes všechnu dramatičnost šlo vychutnat lyrické úseky. Báseň *Z českých luhů a hájů* působila úžasně bezprostředně a spontánně, *Tábor* a *Blaník* upoutávaly velikou vnitřní silou.

Tomáš Hanus vše držel pevně v rukách, odstiňoval dynamiku, modeloval každý takt. Hudebníci s ním byli perfektně sehraáni a dělali vše, co ukázal. Když si člověk po návratu domů pustil celé provedení ještě jednou ze záznamu, zvukový dojem byl – jak už to bývá – sotva třetinový proti živému zážitku ze sálu. Ale zato bylo ze záběrů vidět, jak Hanus hudbu citově prožívá. (...)

MÁ VLAST JAKO DEVÁTÁ SMETANOVA OPERA

14. 5. 2023, casopisharmonie.cz, Ivan Žáček

Hanus nepřichází s nějakou zásadně novou koncepcí, ale s podstatně odlišným nasvícením orchestrálního detailu, pokud jde o barvu zvuku, jeho spektrálního složení i vybalancování zvukových poměrů. Barevnost Smetanova orchestru, jak v plénu, tak v sólových partiích, jak ji vidí a slyší Tomáš Hanus se svým znamenitě připraveným velšským orchestrem, je totiž osvěživě jiná. Ano, jen v detailu, ale z detailů se přece skládá celek, či ne?

(...) V *Šárce* zúročil Hanus své zkušenosti divadelní a vášnivě pojatý příběh o lásce a zradě vystavěl díky znamenitým žesťům s až operní dramatičností. (...) Závěrečný dvojblok byl pro mne vrcholem celého provedení. Podařilo se potvrdit Smetanovu velmi osobitou koncepci, s odděleným a záměrně překvapivě oddalovaným pojednáním všech tří period husitského chorálu;

propojení všech formálních oddílů *Táboru* i *Blaníku* se přes výrazné cézury podařilo k velkému výslednému efektu, opět s vydatným akcentem na latentní opernost, což podle mého soudu dílu docela svědčí.

(...) Tomáš Hanus a Orchester Velšské národní opery z Cardiffu zahájili letošní ročník inspirativním a velmi sympatickým výkonem. (...) Kdosi v médiích ohlašoval, že to bude *Má vlast* po velšsku. To nevím, ale rozhodně myslím, že to byla *Má vlast* zcela současná a moderně citěná, se zdravým instinktem vypichující operní linku, klenoucí se mezi jednotlivými pilíři. Prostě *Má vlast* pro dnešek, vedená úvahou, že možno bez obav odebrat dílu národní patos, a stále zbyde dost nádherné hudby. (...)

I TAKTOVKY LÉTALY... ZAČALO PRAŽSKÉ JARO

16. 5. 2023, Deník N, Jan Průša

Tomáš Hanus se „svým“ velšským orchestrem zvolil docela jiný přístup. Naplno využil povahu operního orchestru a společně s hudebníky převyprávěl všech šest symfonických básní jako šest živoucích

FOTO © PETRA HAJSKÁ

Tomáš Hanus dirigoval celým svým tělem i duší.

Ovace po zahajovacím koncertě nebraly konce.

příběhů: barvitě, energicky, radostně, dramaticky, vzletně, zkrátka od podlahy. Ačkoliv hráči podali dobré výkony, o techniku tady zase tolik nešlo. Jako by orchestr zasadil *Mou vlast* na operní pódium a dostal z ní ryzí smetanovskou hudbu – tu, které si tak ceníme například v *Prodané nevěstě*. Nepotřeboval k tomu žádné pěvce ani sbory, ale vystačil si se svou bezprostřední muzikalností, opřenou o jasně formulovaný interpretační názor šéfdirigenta Hanuse.

Část orchestrů toto umění ztratila, když na *Mou vlast* hledí jako na něco božského a úctu si pletou s fanatismem. Na skladbu nabalují přehršel národnostního patosu a její podstatu se snaží najít v dramatu jednotlivých mytologií. V tomto směru se skladba vyčerpává a vzdaluje publiku. Přitom není to právě ona zemitost, skrze kterou Smetana charakterizoval českou povahu? *Má vlast* vyzněla letos najednou nesmírně autenticky. Jednotlivé básně v rychlých pasážích doslova tančily a u pultíku ladně tančil i Tomáš Hanus, který se vždy, když se otočil k publiku, usmíval. Posvátný závoj zakrývající skladbu byl najednou odhrnut a skladba se ukázala v novém světle jako něco pro dnešní dobu mnohem přístupnějšího. Nutno však zdůraznit, že nešlo o žádnou lacinou vnějškovou interpretaci, která by se snažila zalíbit se všem, ale o promyšlenou a hudebně propracovanou snahu podat *Mou vlast* jako něco, co žije a dýchá, ba co dokonce dýchá smetanovskou srdečnou hudební řečí. (...) Hanus, který je za

svoji práci v Cardiffu oceňován diváky i kritikou, zvolil poměrně rychlá tempa. Třeba dramaticky vystavěnou *Šárku* uzavřel snad rychleji, než to dělal Kubelík!

Skladbu ale nevystavěl pouze na tomto principu. Značně měnil dynamiku a vedle exaltovaných ploch a forte v plném lesku nabídl stejný počet ztišení, nečekaných zpomalení a lyriky. Skladba díky tomu značně dýchala. Příkladem tohoto nadmíru operního přístupu byl *Vyšehrad*, poctivě vystavěný do velkého oblouku.

Vltava ladně ubíhala přes všechny nástrahy zrádné vody a nabídla jeden z nejzajímavějších momentů celého večera. Skladba *Z českých luhů a hájů* vyzněla nezvykle lehce, občas dokonce až hravě. Zaujala zde například čistota smyčců v poctivě vykreslené fuze. Velikost a naléhavost *Tábora*, ovšem tentokrát bez přílišného patosu, vyvrcholily strukturovaným a propracovaným *Blaníkem*, který ve svém závěru slavnostně uzavřel celé letošní mimořádné uvedení *Mé vlasti* v podání Orchestru Velšské národní opery.

Slavnostnímu večeru ve Smetanově síni Obecního domu po dlouhých letech přihlížel i prezidentský pár. To posluchači ocenili vřelým potleskem již za zvuku fanfáry z *Libuše*. A stejně tak na závěr ocenili dlouhotrvajícím potleskem výkon orchestru i dirigenta, kteří si toto přijetí opravdu zasloužili. A jedna roztomilá perlička na závěr. I dirigentům občas uletí hůlka, což se

tentokrát stalo Tomáši Hanusovi na úvod *Vyšehradu*. Pohotový posluchač, shodou okolností britský velvyslanc, mu ji zdvořile před *Vltavou* podal. S taktovkou či bez taktovky, provedené to bylo strhujícím spôsobem.

TOMÁŠ HANUS AND WELSH NATIONAL OPERA OFFER A BRACING OPENING FOR PRAGUE SPRING

15. 5. 2023, Frank Kuznik, bachtrack.com

When the president of your country is standing and applauding after your performance, you've hit all the right notes. And when everyone else in a packed Smetana Hall is on their feet, clapping and cheering like soccer fans, you have achieved certifiable star status.

Hanus brought a craftsman's approach to Smetana's six-movement love letter to his homeland, working in broad, dramatic strokes for the battles of *Šárka* and *Blaník*, drawing out the fine details in *Vyšehrad* and *Z českých luhů a hájů* and expertly invoking the rippling waters of the *Vltava*. This was one of the most nuanced performances of the piece in recent memory, with evocative atmospherics and an opera orchestra's sense of pacing and narrative flow. And the ensemble's range extends well beyond the pit, with Hanus expanding the sound to full symphonic dimensions in a fiery rendition of the final marching movements.

If the emotional content was lacking at times, that's not unusual for a visiting orchestra – and, in fact, the point of inviting foreign ensembles is to hear fresh interpretations of *Má vlast*. The Welsh play in a clean, crisp style, more cool than warm, at least in this performance. Hanus managed to inject some flashes of patriotic pride in the *Tábor-Blaník* tandem, but mostly his treatment of the material was straightforward, showcasing the orchestra's strengths – a radiant violin section, colorful woodwinds, explosive percussion.

Perhaps more than anything, Hanus showed himself to be a master technician. The sound was transparent and perfectly balanced, no small accomplishment in the cavernous Smetana Hall. The music had momentum and a pulse, fueled by powerful, gripping dynamics. Hanus could be painterly, using colors and a light touch to create delicate imagery, or come on like a streamroller, hammering home the martial motifs. Even for an audience deeply familiar with the piece it was an irresistible reading, energetic and enthusiastic, bursting with mythic grandeur.

Má vlast can be endearing, heroic, intimate, majestic – but rarely all those things at once. Hanus and his players brought a unique chemistry to the piece that captured its full sweep and enduring emotional appeal, making it nearly impossible not to stand in celebration. Even for a president.

PRAŽSKÁ JAR

26. 6. 2023, Hudobný život, Robert Kolář

Má vlast zaznieva na otváracom koncerte každoročne a zdá sa, že miestni sa jej ešte nepresýtili, koncertná sieň bola zaplnená takmer do posledného miesta aj počas repete. Atmosféra bola teda uvoľnenejšia, v lóži už nesedel prezident republiky, waleský orchester mal svoj pražský „krst ohňom“ už za sebou. Českému šéfdirigentovi sa tak naskytla jedinečná príležitosť tvarovať dôverne známe partitúry novým spôsobom, bez záťaží domácej interpretačnej tradície. Úroveň koncentrácie bola napriek spomenutým okolnostiam mimoriadna, pri úvodných harfách *Vyšehradu* ste mohli počuť na zem spadnúť špendlík. Orchester možno nepatrí k európskej špičke, jeho slabším ohnivkom boli trúbky a lesné rohy, no sláčiky a drevá dokázali poskytnúť zážitok z krásnych zvukových farieb. Istým paradoxom, zrejme spôsobeným aj akustikou, bolo, že drevené dychové nástroje bolo počuť omnoho zreteľnejšie než plechy. Hanus preukázal skvelý zmysel pre Smetanov dramatický nerv, operný orchester pod jeho vedením perfektne tmočil do zvuku jeho zámyru. *Vyšehrad* bol ešte trochu krotký, vo *Vltave* sa však už životodarné šľavy rozprúdili naplno a dirigent sa nebojácne vydal na teritória ohnivého tempa, skutočne za hodnotami, na aké sme zvyknutí v našich končinách. Najmä v *Šárke*, kde zariskoval a orchester vybičoval na hranicu kompaktnosti súhry. Hráči dobre pochopili programové intencie hudby; sólový klarinet znel s nefalšovanou vrúcnosťou, fagot zasa bručal ako chrápajúci opitý zbrojnoš... Svižné tempá charakterizovali aj *Z českých luhov a hájov*, kde sa Hanus v epizóde polky vyhol nadmerným agogickým výkyvom (opäť na rozdiel od tradície) a vytvaroval priebeh tohto diela akoby v jednom súvislom švihú – celkom ku prospechu vecí. Cyklus znel bez prestávky ako jeden súvislý opus, hoci počnúc *Vltavou* odmeňovalo publikum waleských hostí srdečným potleskom po každej zo symfonických básní. A po českých luhoch s dychtivým očakávaním prijalo aj dve záverečné, „husitské“ časti cyklu. Našťastie, všetky otázky ohľadom ich národoveckého pátosu aj trocha ťažkopádnej orchestrácie išli bokom; úvod *Táboru* s chromatickým kontrapunktom nad ostinátou zádržou pôsobil úplne hypnotizujúco. Úryvky husitského chorálu zaznievali, akoby boli vyslovované ľudskými hlasmi; „keltský“ orchester si s ich staročeštinou poradil ukážkovo. Ohnivý švih nadobudol aj záverečný *Blaník*, jeho lesk nestlmili ani trocha menej lesklé trúbky a prvý lesný roh, ktorý vo vysokej polohe už evidentne zápasil. V hymnickom pochodovom finále bolo národnostne aj vekovo veľmi pestré obecnstvo sympaticky zliate v jediný, hudbou opojený šík...

VIOLA? VIOLA!

13. 5.

sobota 11.00, Anežský klášter

Koncert členů poroty Mezinárodní hudební soutěže Pražské jaro v oboru viola.

Antoine Tamestit, Kristina Fialová, Garth Knox, Pavel Nikl, Cynthia Phelps, Lars Anders Tomter, Tabea Zimmermann – viola

George Benjamin:

Viola, Viola

Garth Knox:

Ockeghem Fantasy

Georg Philip Telemann:

Koncert pro čtyři violy

Frank Bridge:

Lament pro dvě violy

York Bowen:

Fantazie op. 41

Garth Knox:

Viola Spaces

DEN VIOLY

14. 5. 2023, casopisharmonie.cz, Luboš Stehlík

Na matiné uplatnilo své kvality všech sedm členů poroty: Kristina Fialová (ČR), Garth Knox (Irsko), Pavel Nikl (ČR), Cynthia Phelps (USA), Antoine Tamestit (Francie), Lars Anders Tomter (Norsko) a Tabea Zimmermann (Německo), přičemž pan Knox exceloval i jako velmi dobrý hráč na violu d'amore a hlavně v roli skladatele. Výkony byly pozoruhodné, jak úrovně světové (Tamestit, Zimmermann, Phelps), tak lehce nadstandardní (Tomter, Knox) (...) Koncert však nebyl zápasem, kdo hraje na violu lépe nebo kdo má lepší nástroj, i když mě překvapilo, jak nádherným sametovým zvukem se honosí Gasparo da Salo paní Phelps i v konfrontaci s violami Antonia Stradivariho. Bylo to hlavně o radosti z muzicírování, o zdá se přátelském setkání sedmi výrazných violistů a o hudbě.

Matiné začalo hvězdně, když Tamestit s Zimmermann virtuózně zahráli zvukově experimentální skladbu Georga Benjaminu *Viola, Viola*, na což asi festivoval „odpověděl“ názvem koncertu *Viola? Viola*. Duo, jehož cestu do světa kdysi otevřela jiná hvězdná dvojice Jurij Bašmet – Nobuko Imai, v krátkém časovém úseku zkoumá nečekané výrazové možnosti nástroje, který je tradičně označován jako melancholický (a skladatelé tomu často podléhají). Úkrokem (pro některé posluchače úlevným) bylo uvedení *Koncertu pro čtyři violy G dur TWV 40:202* Georga Philippa Telemanna (původně soubor čtyř koncertů pro čtvery housle) – Tamestit, Knox, Fialová, Nikl.

Poté ale přišla řada na podivuhodnou skladbu, jež se stala pro mě vrcholem koncertu – *Ockeghem Fantasy pro violu d'amore a pět viol* Gartha Knoxe (Knox, Zimmermann, Tomter, Phelps, Nikl, Fialová) – možná nejpůsobivější současná violová skladba, jakou jsem slyšel. Nesmírně inspirativní a inspiřující přetavení renesanční písně Johannese Ockeghema. Před vstupní improvizovanou kadencí violy d'amore měl autor edukativní proslov.

Čeští violisté ukázali své schopnosti v *Lamentu c moll* Franka Bridge, na níž je znát, že autor byl violistou, a jež podporuje melancholický status nástroje. Elegičnost violy vyjádřila kompozičně trošku matná *Fantasia op. 41 č. 1* Yorka Bowena (Phelps, Fialová, Zimmermann, Tomter).

Má-li být koncert úspěšný, musí mít dobrou tečku. V tomto případě byla navíc i vtipná a jejím tvůrcem byl Garth Knox. Jako úspěšný učitel vytvořil (nejen) pro své studenty soubor „etud“ *Viola Spaces* pro sedm viol. Ideální pro virtuózní sedmičlennou porotu. Po opětovném skladatelově edukativním entréee zazněla pizzicatová studie *Devět prstů*, kde se drnká všemi možnými způsoby, jen ne palcem levé ruky, a ještě vynalézavější studie *Nahoru, dolů, do strany, dokola*, kde je hrdinou smyčec. Bylo to vtipné, vynalézavé a virtuózní.

FOTO © PETRA HAJSKÁ

Antoine Tamestit a Tabea Zimmermann představili dílo *Viola, Viola* George Benjamina.

Koncerty členů porot jsou běžnou součástí zahraničních soutěží. Jistě se to nemusí stát pravidlem a v případě některých oborů by to bylo obtížné, nicméně Pražské jaro by se k tomuto modelu mělo v budoucnu vrátit. Koncert sedmi violistů, mezi nimiž byly tři hvězdy (Phelps, Tamestit, Zimmermann), se stal projektem, který zaujal i v cizině a přispěl k posílení kreditu a PR Pražského jara stejně jako třeba koncerty Les Talens Lyriques, Johna Adamse nebo Prague Offspring. (...)

včetně Knoxova výkladu, ukázkou toho, že i ctihodní „profesoři“ či mezinárodní hvězdy, jak kdo chce, se chtějí bavit, když hrají podle autorových pokynů: nahoru, dolů, do strany, dokola.

Koncert byl zcela mimořádnou ukázkou technického mistrovství účinkujících a zároveň usvědčoval tuzemský terminus technicus „vážná hudba“ ze snobské vyprázdňenosti.

VÍTĚZNÁ VIOLA LETOŠNÍHO PRAŽSKÉHO JARA

16. 5. 2023, Lidové noviny, Martin Zvěřina

Letošní ročník soutěže nabídl v oboru viola i jednu zcela výjimečnou lahůdku široké veřejnosti, sobotní polední koncert violové poroty v Anežském klášteře. Představte si sedm violistů z nejužší světové hráčské špičky, které vedl Francouz Antoine Tamestit, možná spíš z funkce rezidenčního umělce než jako formální vedoucí. Tabea Zimmermann (Německo), Cynthia Phelps (USA) či Garth Knox (Irsko) nejsou o nic menšími virtuosi a hvězdami. Češi Kristina Fialová a Pavel Nikl či Lars Anders Tomter (Norsko) nebyli do počtu ani náhodou. Zkrátka porota, která byla profesionálně na té nejvyšší úrovni a která si sedla i lidsky. (Antoine Tamestit prozradil, že porotci chodili společně i na obědy.)

(...) Finále patřilo skladbě *Devět prstů* Gartha Knoxe, v níž hráli všichni porotci a která byla,

FOTO © PETRA HAJSKÁ

Slyšet sedm špičkových violistů na jednom podiu byl neopakovatelný zážitek.

MAGICKÉ VIOLY NA PRAŽSKÉM JARU

14. 5. 2023, klasikaplus.cz, Alena Sojková

Neuvěřitelný kousek se podařil Pražskému jaru. O společném vystoupení sedmi světových violistů na jednom pódiu si mohou organizátoři koncertních sezón nechat jen zdát. Na festivalu se tahle událost uskutečnila díky tomu, že proslulí hráči zasedli v porotě pražskojarní soutěže a ochotně přijali nápad dramaturga festivalu Josefa Třeštíka společně si zamuzicírovat. Tuhle radost a potěšení jsme si společně s nimi mohli vychutnat na matiné v Anežském klášteře v sobotu 13. května. Zážitek to byl výjimečný.

(...) Viola nám zní ve zvukových představách jako melancholický, sonorní hlas, podporující svým sametovým hlasem výraznější nástroje. Benjamin ji však představil jako nástroj, který v sobě skrývá i oheň a energii, dosahuje orchestrálních hloubek a pestrosti zvuku. Linie, které se vzájemně proplétají i existují nezávisle na sobě, oba hráči tlumočili tak sebraně a přesvědčivě, že předitivo této komplikované skladby se před posluchači srozumitelně rozplétalo v jednotlivých částech, liniích, plochách... Jejich dlouze držené tóny zněly nádherně, a přestože ze skladby i její interpretace sálala velká energie (vzrušující pizzicata), to, co hráči dokázali ve ztišených plochách, jak jemným tónem hráli, dokonale odkrylo snovou, křehkou krásu tohoto nástroje.

Odlehčujícím, a přesto interpretačně dokonalým intermezem byl *Koncert pro čtyři violy G dur TWV 40:202* Georga Philippa Telemanna v podání Antoina Tamestita, Gartha Knoxe, Kristiny Fialové a Pavla Nikla. S nadhledem a stylovou zaujatostí si všichni s velkou chutí zamuzicírovali. V následující skladbě *Ockeghem Fantasy* ztvárnil člen poroty a skladatel Garth Knox dialog mezi violou d'amore a pěti violami. Violista a skladatel pocházející z Irska, dnes žijící v Paříži, někdejší člen Ensemble intercontemporain a Kvarteta Arditti, se inspiroval písní renesančního skladatele Johannese Ockeghema. Počáteční improvizací kadenci violy d'amore postupně odpovídá dalších pět viol, jako by dokončovaly, dozpívávaly téma vůdčího nástroje, chvílemi znějí jako chór, jejich hlasy nechávají doznít krásný tón Knoxova nástroje. Na virtuózní Knoxovo sólo či jeho dialog s Cynthií Phelps (první violistkou Newyorské filharmonie) postupně navazují další nástroje, z intimní křehké atmosféry vyrůstá souzvuk... Knoxova skladba je posluchačsky velmi přívětivá, každý takt je zajímavý – a zejména je nádherná zvukově. Další důkaz obhajoby violy jako sólového nástroje!

Před závěrečnými čísly programu zazněly dvě skladby autorů 20. století, Franka Bridge a Yorka Bowena. Bridgeovo *Lamento c moll* (1912) je emocemi nabitá skladba, lkající, žalostná. Výtečně se její interpretace zhostili Kristina Fialová a Pavel Nikl, oba si dovedou pohrát s tvorbou krásného tónu, jejich hra byla pročitelná, plná expresivity, ve skvělé souhře. *Fantasie pro čtyři violy op. 41 č. 1* (1907) Yorka Bowena je také

dílem, které představuje violu jako zajímavý plnohodnotný nástroj. Zahráli si Cynthia Phelps, Kristina Fialová, Tabea Zimmermann a Lars Anders Tomter. Pro hráčku u prvního pultu Cynthii Phelps to byla příležitost ukázat své virtuózní schopnosti a jedinečný hlas nástroje. Všichni čtyři však zprostředkovali, jak zvukově tvárná a proměnlivá umí viola být. Právě v této skladbě vynikla její tklivost, zádumčivost, smutek.

Závěr dopoledního koncertu patřil dvěma skladbám z cyklu *Viola Spaces*, osmi koncertním studiím pro violu, které jsou cvičením technik užívaných v soudobé hudbě. Pro pražský koncert upravil dvě z nich – *Devět prstů a Nahoru, dolů, do strany, dokola* – Garth Knox a ujalo se jich všech sedm hráčů. Bylo okouzlující slyšet v těchto hříčkách, které jsou ovšem těžké technicky (využití virtuózních možností smyku v mnoha různých směrech) tak špičkové hráče. Ochotně a dokonale předvedli své technické schopnosti ovládnutí různých poloh smyčce (horizontálně, vertikálně, do stran a v kruhu) i vybrnkávání pizzicata devíti prsty a sklidili zasloužený úspěch.

Sobotní matiné bylo osvěžující v mnoha směrech – organizátorům Pražského jara přineslo úlevné nadechnutí po protokolárně náročném zahajovacím večeru, violistům vítanou možnost pobýt spolu na jednom pódiu a posluchačům krásný hudební zážitek. S violou!

FINÁLE SOUTĚŽE: VIOLA

13. 5.

sobota 18.00, Rudolfinum, Dvořákova síň

Mezinárodní hudební soutěž Pražské jaro.
Součástí koncertu bude slavnostní vyhlášení výsledků

Filharmonie Hradec Králové
Hradec Králové Philharmonic Orchestra
Robert Kružík – dirigent

György Ligeti:
Sonáta pro sólovou violu (výběr)

Bohuslav Martinů:
Rapsodie-koncert pro violu a orchestr H 337

PRAŽSKÁ JAR

26. 6. 2023, Hudobný život, Robert Kolář

Ako prvý sa publiku predstavil São Soulez Larivière a už zo spôsobu, akým sa pohyboval na pódiu, bolo zjavné, že bude horúcim kandidátom na prvenstvo. Presvedčila aj jeho hra; zo *Sonáty* si vybral ikonickú 1. časť *Hora lungá*, ktorá využíva výlučne najhlbšiu strunu nástroja a jej prirodzené flažolety, po nej *Prestissimo con sordino* a napokon drásavé a technicky doslova krkolomné *Lamento*, kde interpret musí zvládnuť hru v paralelných kvartových a kvintových flažoletoch. Jeho nástroj mal na c strune krásny sýty zvuk, Soulez Larivière dokonale využil jeho kvality v službách výrazu hlbokej melanchólie rumunského žalospevu úvodnej časti, z ktorého vybudoval klenutý oblúk s pozoruhodným dynamickým diapazónom. Skvele si poradil aj v superrýchlej časti so sordínou (to množstvo nôt si vyžaduje obdivuhodný pamäťový výkon!) a nezávalhal ani pri dynamických extrémoch *Lamenta*. Približne 20minútové trojčasťové koncertantné dielo Bohuslava Martinů bolo príjemnou bodkou za jeho suverénnym vystúpením. Soulez Larivière sa bez problémov zvukovo presadil voči orchestru, spoľahlivo a s istotou „hotového“ profesionála striedal žoviálne aj meditatívne výrazové polohy, s orchestrom „lokálneho kalibru“ pod vedením skvelého dirigenta (celkový dojem kazil iba menší problém s hobojsmi...) dokázal spoluvytvoriť dojem absolútnej harmónie. Som si istý, že o mladom pánovi, ktorý napokon získal prvenstvo, ešte budeme počuť...

FOTO © PETRA HAJSKÁ

Vítězem soutěže se stal São Soulez Larivière z Francie.

VÍTĚZNÁ VIOLA LETOŠNÍHO PRAŽSKÉHO JARA

16. 5. 2023, Lidové noviny, Martin Zvěřina

Milý čtenáři, zkus si zapamatovat následující jména: São Soulez Larivière a Kyungsik Shin. Jedná se o vítěze a druhého v pořadí ve vůbec první soutěži Pražské jaro oboru viola. Je vysoce pravděpodobné, že o nich uslyšíme, stejně jako jejich hru. Vítězství v prestižní soutěži samozřejmě neznamena automaticky celožitovní slávu a úspěch, avšak je jednoznačným potvrzením zcela mimořádných interpretačních kvalit. (...)

TRIUMF VIOLY NA PRAŽSKÉM JARU 2023. OHLÉDNUTÍ ZA FESTIVALOVOU SOUTĚŽÍ

22. 5. 2023, klasikaplustz, Julius Hůlek

Překvapení v rámci prvního týdne mezinárodního hudebního festivalu Pražské jaro bylo sice neokázalé, o to ale účinnější, neboť letos se poprvé v historii této mimořádné kulturní události soutěžilo v oboru viola. Interpretační soutěž Pražské jaro má ve světě odpovídající zvuk, pro mnohé účastníky a hlavně laureáty mohou znamenat úspěšný start na mezinárodní koncertní scéně. S výsledky letošního prubířského klání se širší publikum seznámilo během podvečerního koncertu s následným vyhlášením tolik očekávaného pořadí nedlouho před půlnocí, v sobotu 13. května v pražském Rudolfinu.

(...) São Soulez Larivière se hned prvními tóny, včetně mikrintervalů, projevil jako skutečný kouzelník svého nástroje. Jeho fráze vyrůstala z naprostého ticha, vyznačovala se perfekcí a decentní čistotou, výrazová nesmělost nebyla nedostatkem, nýbrž vyspělým projevem intenzivního, avšak zároveň kultivovaně kontrolovaného prožitku. Vůbec je třeba zdůraznit, že celková perfekce a kultivovanost techniky ve spojení s výrazem je jeho silnou, určující stránkou. V Ligetiho *Sonátě* však dokázal uplatnit i tolik žádoucí expresivní neklid, ale bez přepjatých emocí, navíc s nadhledem a – opět – s dokonalostí při zvládnání různorodých smykových technik či dvojhmatů s přesvědčivou výslednicí udivující kultury tónu. Právě posledně uvedený aspekt se naplno rozezněl v *Rapsodii-koncertu* Martinů a v paralelní konfrontaci se zvukem orchestru se dokázal prosadit tak jako žádný z jeho dvou následovníků. I zde působivě stavěl pasáže s lehkým napětím, též vyrovnanými gradacemi, ale i lyrickým zklidněním. Jistě nebylo náhodou, že při vyhlášení výsledků závěrečného klání São Soulez Larivière zaslouženě „posbíral“ řadu dalších, specificky zaměřených cen.

Naproti tomu Kyungsik Shin představuje technicky i výrazově odlišný interpretační typ. Pracuje s relativně razantnějším nasazením a dynamicky vyklenutějším profilem. Jeho technika nejde do tak vyhrocené perfekce jako Larivièreova, zato prožitek má hlubší,

Larivière je přece jen poněkud chladnější. Techniku ve službě výrazu například zrovna u Ligetiho zvládal působivě natolik, že mj. v dvojhmatech a latentní polyfonii vynikly reminiscence přímo bachovské. Jeho vstupní kantiléna u Martinů byla imponující, v dynamické konfrontaci s orchestrem byl občas překryt, ale techniku měl spolehlivě ukotvenou. I když v dynamicko-výrazové rovině uplatňoval spíše přímočarost než kontrast, dovedl zapůsobit i určitou vřelostí. Zejména se však zřetelně uplatnil ve skvěle budované, přímo napínavé závěrečné partii skladby. Kyungsik Shin věrohodně zaujal subjektivně zainteresovanou a prožitou koncepcí.

Třetí v pořadí, Eric Seohyun Moon, ve srovnání s oběma předchozími vykazoval znatelně umírněný, místy možná až rezervovaný přístup. Pozitivním aspektem této „střední hodnoty“, jeví se v relativně mírnější výrazové tvářnosti hudebního toku, však byla evidentně kvalitní technika, jak se naplno projevila například v Ligetiho quasijazzové větě. Při soustředění na technickou stránku, již prokázal i v dvojhmatech a akordice, byl jeho projev při vši pečlivosti přece jen obsahově přímočarý. Nicméně u Martinů si počínal v tomto ohledu dobře, jak v lyrickém začátku, tak v následně rychlé partii. Dynamický plán sledoval pozorně, jeho tón dokáže být velký, ovšem aniž by byl patrněji diferencovaný. Také v koncertantní skladbě s orchestrem podal korektní výkon, včetně vydařené kadence a závěrečných běhů. Paradoxně právě zde mohlo leckoho napadnout, že Eric Seohyun Moon by jistě uspěl jako dobře disponovaný komorní hráč.

Filharmonie Hradec Králové se své úlohy zhostila výtečně, mladým sólistům byla spolehlivou oporou a bylo znát, že všichni zúčastnění jsou v těsném, permanentně kreativním kontaktu. Dirigent Robert Kružík vše usměrňoval přehlednými gesty s patřičným, jistotu dávajícím nadhledem. Pozornost, jakou letošní Pražské jaro věnovalo viole, nejenže jednoznačně potvrdila její nepostradatelnost, nýbrž i oprávněnou svébytnost jako sólového nástroje v historickém kontextu hudební tvořivosti, včetně hudby novodobé.

FINÁLE SOUTĚŽE: TROMBON

14. 5.

neděle 18.00, Obecní dům

Mezinárodní hudební soutěž Pražské jaro
Součástí koncertu bude slavnostní vyhlášení výsledků.

PKF — Prague Philharmonia
Ondřej Vrabec – dirigent

Ferdinand David:
Concertino Es dur op. 4 pro trombon a orchestr

Juraj Filas:
Koncert pro trombon a orchestr
„Don Chisciotte o un autoritratto“

PALMU VÍTĚZSTVÍ TROMBONOVÉ SOUTĚŽE PRAŽSKÉ JARO ZÍSKAL GONÇALO NOVA Z PORTUGALSKA

16. 5. 2023, klasikaplus.cz, Rafael Brom

Na podium vystoupil nejprve reprezentant Portugalska Gonçalo Nova s Davidovým *Concertinem* a vzápětí se představil v téže skladbě Juhyeon Seo z Korejské republiky. Publiku se tak dostalo okamžitého srovnání úrovně obou finalistů a nastavení osobní hitparády. Cenu publika ale podmínky této soutěže neznají. Po přestávce předvedl svou soutěžní vyzrálost v Davidově *Concertinu* Tim Ouwejan z Nizozemska a na podiu ho vystřídal Gonçalo Nova s druhou soutěžní skladbou, donkichotským autoportrétem Juraje Filase ve formě *Trombonového koncertu*. Program kompozice naznačený v podtitulu se pregnantně odrazil v provedení. První část dala příležitost k plnému, dynamicky vyhodnocenému nasazení a prověřila hned v úvodu hráčskou výdrž. V dalším průběhu se skladba stala proměnlivě doprovázenou poutí sólového nástroje s častým využitím sordina. Pestré střídání dynamických náporů a ztišených frází bylo další zkouškou ovládnutí trombonového partu v součinnosti s pohybem orchestru. Filas, ostatně i David ve svém *Concertinu*, s rozkoší využívali jak pověstného hlaholu ve forte, které bezpečně zaplnilo objemný prostor Smetanovy síně, tak nejhlubšího trombonového rejstříku, nehledě na presto ve figuracích a škálách, a konečně také efektní finesy retní techniky. Všechny tyto prvky pak dávaly bezpečnou příležitost k bodovému hodnocení

FOTO © IVAN MĀLY

Laureáti soutěže v oboru trombon, zleva: Gonçalo Nova (1. cena), Tim Ouwejan (3. cena) a Juhyeon Seo (2. cena)

a je pravda, že i pozorný posluchač našel rozdíly v jistotě provedení virtuózního sólového partu.

(...) Jejich výkon na podiu Smetanovy síně Obecního domu v Praze byl opravdu obdivuhodný. Juhyeon Seo dokázal zahrát forte na hranici snesitelnosti, zatímco jeho kolegové se evidentně v boření klenby sálu mírnili. Tim Ouwejan vynikal v přednesu melodických frází a dynamických proměnách, Gonçalo Nova byl velkolepý v nástupech frází, mýtický v pedálových tónech, báječný v držení trylky a vyzrálém, jemném a sličném pianu. V soutěžním klání mohl ale zvítězit jen jeden a tentokrát šlo o vítězství pozoruhodné. Gonçalo Nova si odnesl, první cenu a všechny čtyři další přidružené ceny. Doprovázející PKF — Prague Philharmonia pod vedením Ondřeje Vrabce byl jistý a bezpečný partner mladých trombonistů a s neutuchající pozorností, s vlídnou podporou déletrvajících pauz (které mohly ovšem atakovat soustředění) podal spolehlivý a chvályhodný výkon. (...)

FOTO © IVAN MALÝ

Místem konání finále trombonu se stala Smetanova síň Obecního domu.

KOŽENÁ & UCHIDA

14. 5.

neděle 20.00, Rudolfinum, Dvořákova síň

Magdalena Kožená – mezzosoprán
Mitsuko Uchida – klavír

Claude Debussy:
Tři Bilitiny písně
Trois chansons de Bilitis

Claude Debussy:
Ariettes oubliées

Claude Debussy:
Pět Baudelairových básní
Cinq poèmes de Baudelaire

Olivier Messiaen:
Poèmes pour Mi
Kniha II

Patrony koncertu jsou manželé Podivínských a Pavel Kobes.

KONCERT MAGDALENY KOŽENÉ A MITSUKO UCHIDY BYL PERLOU PRAŽSKÉHO JARA

18. 5. 2023, operaplus.cz, Lenka Dohnalová

Debussyho detailně propracovaná škála barev, tu plná ticha, jindy v podobě poetických črt nebo převalující se zvukové masy, mne přitahuje od dětství. Jeho hudba je útěšná svým nelpěním na subjektu. Připomíná mi Barthesovu charakteristiku japonské kultury, která má v mnoha projevech „prázdný střed“, „živé“ a „neživé“ klade vedle sebe bez hierarchizace.

(...) V interpretaci programu spojila Magdalena Kožená synergicky síly s obdivuhodnou britsko-japonskou klavíristkou Mitsuko Uchidou (*1948). Jejich společný výkon (spolupracují od roku 2012) vyniká soustředěnou kontrolou kvality zvuku, barvy i intenzity. Je možné porovnat různé nahrávky písní. Vyrovnanou příjemnou barvou hlasu, flexibilitou výrazu a přirozeností projevu patří Magdalena Kožená skutečně k těm nejlepším. U paní Mitsuko Uchidy nezbyvá než zasnout nad jejím lehce působícím mistrovstvím ve všech parametrech a detailech brilantního a úhově náročného repertoáru, což je i fyziologicky, vzhledem k jejímu věku, pozoruhodné. Je na pěvkyni skvěle napojena. Otevřený klavír dovolil využít zvukový potenciál nástroje naplno. Magdalena Kožená dokáže skvěle zvládat dynamiku vytvořenou na jednom tónu, dramatizaci a ztišení na malé ploše, překrásné jsou tiché závěry s dovětky klavíru. Přednes cyklu zpaměti podtrhl přesvědčivost výrazu.

(...) Následný cyklus *Pět Baudelairových básní*, vytvořený na texty básnické sbírky *Květy zla* Charlese Baudelaira, byl vedle Messiaenova díla nejnáročnější částí recitálu, přinejmenším pro pěvkyni. Text je složitý, s vysokými nároky na výslovnost a frázování. V klavíru, zejména v básni *Le Balcon*, se objevuje orchestrální masivní sazba. Také zde platí nuancování v dynamice a barvě na malých plochách. Snad pro tuto náročnost Magdalena Kožená přece jen zvolila oporu v notách. Věnovala se především hlasové estetice. Možná bych v tomto případě přivítala větší důraz na deklamační srozumitelnost textu. Znělo by to místy o něco realističtěji, ale vneslo by to zajímavý odstín. Klavír opět poskytl dokonalou souhru a překrásně dovětky. Udělala jsem si poznámku například u *Vodotrysku* u textu „*Měsíc a vodotrysk, blaženou noc, koruny stromů se tiše chvějí a snivým smutkem její moc v zrcadle lásky odrážejí. Snop vody...*“ Klavíristce je tento druh poezie připomínající haiku zřejmě i blízký.

Patrně pro svou náročnost nebyl cyklus v době svého vzniku u odborníků ani publika tak populární jako předcházející *Ariettes oubliées*. Argumentace o záporně vnímaném vlivu Wagnera je typicky dobově povrchní škatulkování. Debussy si ho cenil, ale vnímal jej spíše jako konec určité epochy než inspirativní začátek. Cyklus byl tedy vydán

Magdalena Kožená, Mitsuko Uchida a jejich snové podání francouzského impresionismu

v roce 1904, údajně právě z důvodu rozpaků vydavatelů, na základě předplatného ve 150 kusech.

Ariettes oubliées vznikly na verše Paula Verlaine z uvedeného repertoáru nejdříve (1886–1887). Debussy použil název sbírky, i když z ní zhudebnil pouze tři básně, ostatní pocházejí z jiných sbírek. Na rozdíl od cyklu baudelairovského byly *Ariettes oubliées* přijaty dobře a vydány tiskem v roce 1888. Dvě písně byly provedeny roku 1889, kompletní vydání pochází z roku 1903 a je věnováno Mary Garden, první představitelce Mélisandy.

Text je opět jednodušší na přednes, vyzněl srozumitelně. Magdalena Kožená jej uvedla znovu zpaměti. Vynikly náladové obrazy, které mi připomněly i dovednost pěvkyně ve výrazivu barokního repertoáru – například u textu „*Mé srdce nemá důvod k pláči, jen ztráci odvahu. Proč na ně není spolehnutí? Smutku se bránit nemohu,*“ nebo i v dramatizaci výrazu „*Jak, milý, dokážeš chvíli co chvíli způsobit, že jsem zoufalá?*“ Klavír se vynořuje a mizí, pedál je přesně kalibrován.

Jednotlivé písně jsou výrazově rozmanité. Nejvíce se vymyká čtvrtý kus *Chevaux de bois*, kdy v souladu s textem začíná klavír fortissimo trylky s doprovodem

akcentovaných osmin a triol. Skladba je hybná a vzrušená, ale nakonec vydechne opět v pianissimu. Cyklus uzavírá sentimentálně-dramatický *Spleen*, u kterého, jak jsem výše poznamenala, vycítuji určitou textovou spřízněnost s barokní emocionalitou, která je Magdaleně Kožené interpretačně blízká.

FINSKÝ ZÁZRAK I SKVĚLÁ KOŽENÁ. DVA KONCERTY V RÁMCI PRAŽSKÉHO JARA OKOUZLILY ČESKO

20. 5. 2023, lidovky.cz, Jindřich Bálek

Už v neděli 14. května nabídlo Pražské jaro velmi exkluzivní program pěvkyně Magdaleny Kožené za doprovodu klavíristky Mitsuko Uchidy. Celý patřil francouzskému impresionismu Clauda Debussyho a dílům, která se na pódii neobjevují často. Celkem třem písňovým cyklům byla společná jemnost, elegance a dokonalé soustředění na text.

Rané *Tři Bilitiny písně* odkazují na řeckou antiku a jsou to velmi poetické obrazy, stylově na hraně mezi romantikou a teprve se rodícím impresionismem.

Byla to jemná i smuteční hudba. Daleko náročnější byl cyklus *Pět Baudelairových* básní na texty prvního z prokletých básníků. Jejich styl je deklamačně velmi náročný a básně velmi koncentrované. Ale i v nich byla Kožená naprosto suverénní.

Nejpůsobivější ovšem byly písně na texty Paula Verlaina, který má v sobě už jako básník nejméně zpěvnosti, šlo o vrcholný cyklus *Zapomenuté arietty*. Samostatnou kapitolou je ovšem klavírní doprovod, který byl svébytným básnickým číslem. Slavná britsko-japonská pianistka Mitsuko Uchida odehrála celý večer v pianu a zvuk klavíru jako by neměl žádnou pozemskou tíži, dokonale byla imitace vodotrysků, vtahující byly všechny tiché pasáže nenaplněné touhy, ve své hře dokázala rozeznít i ticho.

Posledním číslem byly *Básně pro Mi* Oliviera Messiaena, velmi poetický a intimní cyklus věnovaný manželce. Zcela vyprodané Rudolfinum vydrželo sledovat dlouhý neefektní program v naprostém soustředění. Magdalena Kožená pak ještě přídala Janáčkovu *Lavečku*, jako by se chtěla omluvit za to, že zpívala celý večer francouzsky.

KOŽENÁ SI HRÁLA SE ZVUKEM A BARVOU, ESSENŠTÍ ZAZÁŘILI S DVOŘÁKEM

20. 5. 2023, iDNES.cz, Věra Drápelová

Magdalena Kožená se v neděli vrátila na Pražské jaro spolu s japonskou klavíristkou Mitsuko Uchidou. (...) V Rudolfinu postupně zazpívala písňové cykly od Clauda Debussyho *Tři Bilitiny písně*, *Pět Baudelairových básní* a *Zapomenuté arietty*. Vložila do nich pečlivost deklamace, smysl pro poetiku, lehkost a schopnost vystihnout zvláště odtažitou či zastřenou krásu těchto zpívaných básní, která ostatně dobře ladí s hlasovým i osobnostním typem Kožené. Také cyklus *Básně pro Mi* od Oliviera Messiaena z 30. let 20. století Kožená zvládla vkusně a inteligentně. Jakkoli je tato skladba dramatičtější, nevznikal pocit, že se pěvkyně snaží zpívat něco, na co nemá hlas, naopak, vytěžila z něj víc efektu než některé pěvkyně s mohutnějšími hlasy. Vlastní bohatou paletu odstínů přidala i Mitsuko Uchida. Jako přídavek Kožená nabídla píseň *Lavečka* od Leoše Janáčka. (...)

TROMBON? TROMBON!

15. 5.

pondělí 20.00, Národní technické muzeum

Koncert členů poroty Mezinárodní hudební soutěže Pražské jaro v oboru trombon

Zdzisław Stolarczyk, Zoltán Kiss, Robert Kozánek, Fabrice Millischer, Lukáš Mořka, Oliver Siefert, Jeremy Wilson – trombon

Sdružení hlubokých žesťů ČF

Robert Kozánek – umělecký vedoucí, trombon
Lukáš Mořka, Jan Perný, Lukáš Besuch, Karel Kučera, Bohumil Tůma – trombon
Karel Malimánek – tuba

Daniel Speer: *Sonata in C* (arr. Břetislav Kotrba)

Zoltán Kiss: *Self-medication*

Charles Small: *Conversation*

Jonathan Salcedo: *Aeonian Spirits*, světová premiéra

Juraj Filas: *Satans Opfern*

Jerome Naulais: *LatinoBone*

Brad Edwards: *Blue Wolf*

Ivan Zelenka: *Trombon je snadný, když se to umí*

Claude Debussy: *Trois Chansons* (arr. Michael Levin)

Jean-Baptiste Arban: *Benátský karneval*

(arr. Jacek Obstarczyk)

Jan Kučera: *Intrada dal profondo*, světová premiéra

Enrique Crespo: *Bruckner Etude*

Tomasz Stolarczyk: *Jury on Duty*, světová premiéra

Ondřej Mořka: *Fight of Sliders*, světová premiéra

FOTO © IVAN MALÝ

Trombonista a porotce soutěže Pražské jaro Zoltán Kiss hrál mezi letadly, vlaky a automobily jistě poprvé.

ČESKÁ FILHARMONIE MÄKELÄ & TAMESTIT

17. 5.

středa 20.00, Rudolfinum, Dvořákova síň

Česká filharmonie

Klaus Mäkelä – dirigent

Antoine Tamestit – viola

Alfred Schnittke:

Koncert pro violu a orchestr

Gustav Mahler:

Symfonie č. 1 D dur

Partner koncertu

 Česká televize

Patronkou koncertu je

Ivana Juráňová.

FENOMENÁLNÍ ÚSPĚCH. NOVÁ DIRIGENTSKÁ HVĚZDA A MISTR VIOLY S ČESKOU FILHARMONIÍ

18. 5. 2023, klasikaplus.cz, Ludvík Kašpárek

Na hudební mapě Evropy, a zdá se, že i celého kulturního světa, přibylo v krátkém čase několika posledních let nové jméno. Doslova raketovou rychlostí se vřítíl do mezinárodního koncertního života nyní sedmadvacetiletý finský dirigent Klaus Mäkelä. (...) Ve třívětém, převážně temně laděném a hluboce osobním *Violovém koncertě* Schnittke vynechává skupinu prvních i druhých houslí, zato posiluje instrumentaci o harfu, klavír, cembalo a celestu a bohatou skupinu bicích včetně zvonů. Přitom extrémně náročný sólový part nenese ani stopy nástrojové exhibice, ale v propojení s orchestrem poskytuje výjimečně závažnou, niternou výpověď maximální výrazové síly. Tamestit v ideálním myšlenkovém propojení s dirigentem vložil do své interpretace v kantabilních pasážích tolik emocionální hloubky a v dramatických tolik brilantní a různorodé techniky, že publikum vyprodané Dvořákovy síně ani nedýchalo.

Po přestávce pak obecenstvo s napjatým očekáváním přivítalo mladého dirigenta k interpretaci *Symfonie č. 1 D dur* Gustava Mahlera. Už ze spolupráce ve skladbě Schnittkeho jsme poznali, že u pultu orchestru stojí zcela komplexní, všestranně muzikální a po profesní stránce perfektně vybavená hudební osobnost, jejíž nepostižitelné fluidum vyzraňuje do orchestru i do koncertního sálu. Není obvyklé, aby se interpret podobně nízkého věku hned na začátku kariéry zabýval složitým, filozoficky mnohotvárným a často rozporuplným odkazem geniálního symfonika. A přece lze dobře pochopit, že právě tyto mohutné formy, zvukové bohatství, charakter melodiky a harmonie v souvislosti s Mahlerovou lidskou dimenzí lákají k uchopení a tlumočení. Klaus Mäkelä je takovým umělcem, který si tento záměr sebevědomě může dovolit a realizovat. Navíc je zajímavé, že Mahler komponoval svou *Symfonii č. 1* ve věku zhruba 27 let; Mäkelä ji teď interpretoval jako rovněž sedmadvacetiletý. Česká filharmonie je mahlerovský orchestr – právě postupně realizuje nahrávku kompletního cyklu jeho symfonií se svým šéfem – a všechny podněty a impulzy hostujícího dirigenta vnímala s plnou intenzitou. Krátce na začátku první věty jako by si orchestr ještě zvykal, ale pak už naplno rozvinul celé zvukové spektrum i barvitost partitury, kterou Mäkelä dokonale ovládal a prožíval. Klid a melancholickou atmosféru jara úvodní části střídala taneční věta se stylizací rakouského ländleru a dirigent v ní znamenitě postihl autorův smysl pro parodii a ironii inspirovaný dětskou kresbou včetně triviálního výrazu smutečného pochodu zvířat doprovázejících mrtvého myslivce. „*Výkřik raněného srdce*“ je Mahlerovým vysvětlením otevírajícím finálovou větu symfonie. Mäkelä stimuloval filharmoniky k výkonu, který je po všech stránkách vynikající, s maximální účinností a s plným osobním zaujetím gradoval v prudkých žesťových disonancích tematický materiál věty

až k okázalému vrcholu. Festivalové publikum bouřilo nadšením a dirigent právem slavil triumfální úspěch.

POSLUCHAČI NA PRAŽSKÉM JARU BEZVÝHRADNĚ PROPADLI UMĚNÍ KLAUSE MÄKELÄHO

19. 5. 2023, operaplus.cz, Jiří Bezděk

Dříve, než zahájím popis proběhlého koncertu, chtěl bych upozornit na pozoruhodný jev, se kterým se v poslední době setkávají posluchači u nás i v zahraničí. Je to vysoký podíl finské hudební kultury na kulturním životě. Soudobá díla skladatelky Kaiji Saariaho, komponisty Olli Mustonena a kreace dalších umělců jsou často zařazovány do programů. Je třeba proto vyjádřit výsledkům finského hudebního vzdělávání hlubokou úctu. Měli bychom získat informace o odborné podstatě takového širokého úspěchu.

Do elitního výběru finského soudobého interpretačního umění vstoupil již ve svém mladém věku dirigent Klaus Mäkelä. Zcela oprávněně. Festivalový koncert ukázal, že interpretační myšlení tohoto bezmála třicetiletého

muže nese rysy pevné koncepce i schopnost aktivizovat orchestr pro úzkou spolupráci při nácvičku skladeb. Díla, která v Praze dirigoval, nikde nevyjevila sebemenší prázdnoty výrazové místo. Nálady, jež vyzářovala, vždy působily jako opravdové, uměle nevyvolané. Publikum jim bezvýhradně propadlo a hluboce je prožilo. Ve skladbě Alfreda Schnittkeho (1934–1998) našli dirigent i Česká filharmonie mimořádně erudovaného partnera v sólovém violistovi Antoinu Tamestitovi z Francie, jenž s odzbrojující citovou hloubkou rozozněl jeden z nejcennějších nástrojů dnešní doby – violu od Antonia Stradivariho z roku 1672. Zmíněná viola je na dnešní poměry velkým nástrojem. Má ve spodních polohách hebký tón, ve vysokých tónech je její zvuk nerozeznatelný od houslí. Zvuk legendárního nástroje se plně rozvinul ve všech aspektech v přídatku, kdy Antoine Tamestit zahrál oduševněle ukázkou z Bachova díla. Zde se nám již zcela zatajil dech.

Koncert pro violu a orchestr od Alfreda Schnittkeho dokazuje, že i soudobá hudba může přinést silné svědectví o stavu duše jejího autora, že tedy může skladatel současnosti disponovat prostředky, na jejichž základě lze jeho sdělení dobře porozumět.

Klaus Mäkelä si podmanil festivalové publikum svým promyšleným Mahlerem.

Koncert pro violu a orchestr je protkán mnoha violovými monology vypovídajícími o autorově duševním životě. Jeho úvahy se v době kompozice skladby zaobíraly bohužel již otázkami přibližujícího se konce života. Některé monology jsou liniemi, jež promlouvají především svým intervalovým složením nad ležícími prodlevami, jiné pak jsou harmonicky podmíněné, když vstupují jako komentující disonance do konsonantních akordických sledů. V obou případech je však Schnittkeho invence neomylná a dosahuje vysoké posluchačské sdělnosti. Střední větu koncertu naplňuje dramatická toccata, naplněná v sólovém partu střídavými smyky v dvojhmatech. Je jisté, že autor v ní poukazuje na těžké rány, které mu osud připravil. Jejich fatalita je ilustrována postupy v nízkých žesťových nástrojích. Ty sólové partie doprovázejí. V *Koncertu pro violu a orchestr* není tolik kolážových střetů částí různého původu jako v jiných autorových opusech ze stejného období. Přesto několik drobných střípků vytržených z klasické či romantické hudby přináší do skladby překvapující účinek.

Pojetí Mahlerovy *Symfonie* č. 1, které představil pražskému publiku dirigent Klaus Mäkelä v druhé polovině večera, přineslo společné jmenovatele s předcházející skladbou Alfreda Schnittkeho. Opřelo se totiž o hudební elementy, jejichž význam se upevnil v průběhu jejich dlouhodobé koexistence s určitým prostředím. Pokud se objevily ve Schnittkeho skladbě stylové návraty, pak v Mahlerově symfonii našel dirigent mnoho názvuků na lidovou hudbu. Ztotožňují se s francouzským listem *Le Monde* z roku 2021, jenž na vrub jiného Mäkeläho provedení Mahlerovy *První symfonie* napsal, že „*záměrně zdůrazňoval rustikální a houpavé zvuky, jako kdyby chtěl, aby jeho Mahler zněl tak málo metafyzicky, jak je to jen možné, s oběma nohama zabořenými do české půdy*“. K uvedené charakteristice dirigentovy koncepce je však třeba ještě mnohé připojit. Především, že pracuje se skladbou z roku 1888, tedy z doby, kdy například Antonín Dvořák dokončoval svoji *Symfonii* č. 8 *G dur*. To znamená, že romantické pohledy na folklor jsou ještě velmi aktuální, a není tedy divu, že se jim mladý Mahler (také sotva třicetiletý jako Mäkelä) plně oddával. Mahlerovy vazby k folkloru byly však obdivuhodně progresivní a Mäkelä s nimi ve své interpretaci počítá. Mahler totiž ve své *První symfonii* často využívá vazbu s mnohými durovými, později i mollovými quasilidovými melodiemi, ale svazuje je dohromady scelovacími prostředky. Sveřepě totiž na začátku symfonie zdůrazňuje interval čisté kvinty. Ten je kostrou jejich harmonicko-melodického kontextu. Vždyť i basové tóny jejich obvyklého podkladu tóniky a dominanty tvoří interval kvinty. Někde Mahlerova stylistika české lidové hudby připomíná přesládlé verše Jana Nerudy v *Romanci štědrovečerní*, a jak takový hudební obsah hypertrofuje, rodí se výraz nový, dotýkající se poetiky 20. století. Někde se setkáváme až s analogií literární hyperboly. Pro objektivní vysvětlení je třeba ještě dodat, že některá témata druhé věty mají charakter městského folkloru vídeňského, takzvaných Wiener Lieder, obsahujícího (ze známých důvodů) též české prvky. Z mollových

témat je třeba zmínit především mollovou verzi písně *Bratře Kubo* jako stěžejního tématu věty třetí, ale lze najít i názvuky maďarské lidové hudby. Dirigent podporoval charakteristické vlastnosti zmíněných témat v agogické i artikulační rovině. V duchu naznačené podstaty mahlerovské poetiky též někdy snahu o charakterizaci poněkud přepínal. Před zraky publika však kreslil hudební scénérie s jasným koloritem. Autor si přál, aby posluchač vnímal symfonii prizmatem jedince bojujícího s osudem, jehož výsledek je nakonec vítězný. Na konci symfonie je zařazena věta, která však již tolik lidových návazností nemá. Moderním způsobem bychom mohli vyjádřit, že je globalizovaná. I tak však autor její naplň konfrontuje s úvodními kvintami, aby v závěru hudebně konstatoval, že i srovnání globalizované romantické hudby a hudby lidové má společné jmenovatele. Dílo je pak zakončeno robustní codou. Zemité pojetí dirigenta Klause Mäkeläho a výkon všech účinkujících odměnili posluchači dlouhotrvajícím potleskem vestoje.

Chtěl bych vyzdvihnout obětavý výkon sekce lesních rohů, které jsou v partituře velice exponovány a hrají též ve vysokých polohách. Velmi náročné místo je hned na začátku symfonie, kdy se vysoké tóny musí ozvat v pianu. Celkově koncert svrchovaně naplnil kritérium náročnosti festivalové akce Pražského jara.

MÄKELÄ ZVEDL RUDOLFINUM ZE SEDADEL

19. 5. 2023, casopisharmonie.cz, Martin Jemelka

Vážnohudební nebe je plné hvězd a hvězdiček, nov a supernov, star a superstar, učesaných i neučesaných, oblečených i neoblečených, laskavý čtenář si sám doplní. Jednou z těchto superhvězd by měl být podle zahraničních recenzentů a promotérů i finský dirigent Klaus Mäkelä, který si v rámci Mezinárodního hudebního festivalu Pražské jaro odbyl ve středu 17. 5. 2023 svůj český debut, a to na podiu Dvořákovy síně Rudolfinu ve společnosti České filharmonie a francouzského violisty Antoine Tamestita, rezidenčního umělce letošního ročníku Pražského jara. Mäkelä je odchovancem nejspíše nejpłodnější světové dirigentské líhne vedené finským dirigentem a pedagogem jménem Jorma Panula. Zatímco Panulovi bude letos třiadevadesát, Mäkelämu teprve sedmadvacet. Mäkelä je mladíček, na podiu s ním šíjí všichni čerti, před orchestrem s taktovkou v ruce se mu bouří hormony, shrbenou šíjí cudně skrývá svou výšku a publikum zvedá ze sedadel s posledním taktem. Jak je možné, že již před třicítkou šéfuje Filharmonickému orchestru Oslo a Pařížskému orchestru? A proč si jej do svého čela po skandálním odchodu sexuálního predátora Daniele Gattiho vybrali členové Královského orchestru Concertgebouw v Amsterdamu? Odpovědi na tyto a další otázky, nebo snad dokonce pochybnosti přinesl Mäkeläho festivalový debut.

První polovina dvouhodinového večera v takřka vyprodaném Rudolfinu náležela rezidenčnímu umělci

letošního Pražského jara, francouzskému violistovi Antoinu Tamestitovi. O *Violovém koncertu* (1985) Alfreda Schnittkeho lze říci jedině: právě takováto díla by měla zaznívat v rámci Pražského jara co nejčastěji. Koncert jsem živě slyšel poprvé a je to mimořádná kompozice – naléhavá, posluchačsky přístupná, expresivní, interpretačně náročná, ať již pro sólistu, nebo orchestr, brahmsovsky omezený o vysoké smyčce, zato vyzbrojený klavírem, cembalem a celestou. Zatímco střední věta třívěté kompozice (*Allegro molto*) má motorický charakter, krajní věty s předepsaným pomalým tempem (*Largo*) svírají posluchače vybičovanou expresivitou. Ve druhé polovině třetí věty si již posluchač přeje, aby koncert raději skončil. A jakmile dozní, přeje si jej slyšet znovu. Tamestit vsadil od prvního taktu na expresi a virtuózní pojetí a Mäkelä precizně provázel Českou filharmonii hudební krajinou, v níž zatím není doma. Tamestit sklídl za své provedení zasloužené ovace, v části publika dokonce ve stoje. Na táhle naříkavé tóny jeho nástroje ze Stradivariho dílny nelze jen tak zapomenout. S přítomnými v sále se rozloučil, jak jinak, bachovským předavkem.

Druhá polovina večera náležela Mahlerově *První symfonii D dur*. Původně jsem dramaturgickou kombinaci Schnittke–Mahler považoval za úlitbu hostujícím umělcům. Pominu-li nepřehlédnutelné biografické paralely v životopise obou skladatelů, jimž byl souzen úděl vnitřní i vnější emigrace, pojítkem mezi jejich kompozicemi byly i názvuky na středoevropskou taneční hudbu 19. století v podobě valčíkové rozpořbované střední části ve druhé větě Schnittkeho koncertu. Kombinace obou kompozic se nakonec ukázala být nejen funkční, ale přímo ideální. Mahlerovo dílo oscilující mezi čtyřvětou (původně pětivětou) symfonickou suitou a programní symfonií sedí živelnému Mäkelämu jako ulité. Mahler symfonii komponoval v podstatě v Mäkeläho věku a o její finální čtyřvětý tvar a (ne)priznaný mimohudební obsah bojoval řadu let. Je to kompozice posluchačsky přístupná a populární, expresivní, kontrastní, motivicky naivní a bombasticky gradovaná, to přes všechny strukturální švy, které obsahuje. A také mladistvě drzá a vyzývavá, což Mäkelä suverénně a bezskrupulózně akcentoval. Na rozdíl od starších kolegů Mäkelä dílo anachronicky neinterpretoval z perspektivy

FOTO © PETRA HAJSKÁ

Antoine Tamestit okouznil pražské publikum hned několikrát – zde v Schnittkeho *Violovém koncertu*.

Česká filharmonie podala vynikající výkon.

Mahlerovy *Deváté* či *Písně o zemi*, ale nastudoval je jako symfonickou prvotinu skladatele, který teprve dozraje k existenciálním hloubkám svých pozdních děl.

Markantní to bylo v nastudování scherza: z rudolfinského podia létaly třísky z dřeváků rakouských sedláků – takovou rustikální hrubost a živelnost měl Mahlerův první symfonický ländler. Trio třetí věty zvedalo obočí: pohřební průvod zvířátek pochovávajících myslivce za zvuků klezmerové kapely či venkovské dechovky byl k smíchu, nikoliv k pláči. Mäkelä ale není jen mistrem zvukových fines, ale i zdatným stavařem, když ne rovnou hudebním architektem, což prokázal ve finále, které se v rychlém tempu a drtivém zvuku hrnulo k závěru. Zdůrazňování vyšší dynamiky jde vstříc partituru a nikoliv ustálené tradici alespoň v dynamice rafinovaně retušovat skladatelovu prvotinu. Vůbec bych Mäkeläho nastudování Mahlerovy *První symfonie* označil za autentické – bylo totiž mladistvé, svěží, drzé, občas přehnaně expresivní. Matně jsem si vzpomněl na karikatury Mahlera-dirigenta, expresivně máchajícího rukama do všech stran. A na dobové reakce, většinou pohoršené a odmítavé, na první symfonii, v níž se naivita pojí s rafinovaností, písničky s přírodním zvukem a triviální motivy s propracovanou harmonií. Mäkeläho pražskojarní debut zvedl přítomné publikum ze sedadel s posledním taktom. Z reakcí

filharmoniků, kteří v úvodu první věty hráli s nepřeslechutelnou nervozitou, se dalo vyčíst, že i pro ně bylo setkání s finskou hvězdou jiskřivým momentem plným chemie. Inu, Mäkelä si přišel s nůši, když Pánbůh naděloval. Je to talent a hvězda. Pověst nelhala.

FINSKÝ ZÁZRAK I SKVĚLÁ KOŽENÁ. DVA KONCERTY V RÁMCI PRAŽSKÉHO JARA OKOUZLILY ČESKO

20. 5. 2023, lidovky.cz, Jindřich Bálek

Mladý finský dirigent ve středu 17. května ve Dvořákově síni opravdu zanechal výrazný dojem a v Mahlerově *Symfonii č. 1* nabídl čitelné a sebevědomé pojetí. Klaus Mäkelä má výbornou dirigentskou techniku a už z úvodní části vytáhl zajímavé detaily. Hlavní témata prvních dvou vět se nesla v duchu rytmické pregnance a zemité svěžesti. V lyrických částech zajímavě modeloval tempové proměny a smuteční pochod třetí věty mu vyšel jako skvělá odlehčená parodie.

Jeho přístup připomněl, že ani Mahlerovi ještě nebylo 30 let, když tuto symfonii skládal a dirigoval její premiéru. Dirigent přiznal respekt ke starým nahrávkám Wilhelma Mengelberga, Bruna

Waltera i Otto Klemperera a podobně jako oni hledá v symfoniích bohatství barev, cítí stavbu a spolehlivě vede orchestr. Dirigování není žádný obor pro zázračné děti, takže bude velmi zajímavé sledovat, jak se tento mladý talent bude dále vyvíjet. Snad ještě působivější ale byl výkon Antoina Tamestita ve *Violovém koncertu* Alfreda Schnittkeho.

První polovina koncertu totiž patřila tomuto náročnému dílu z poloviny 80. let 20. století. Skladba má podobu neoklasického koncertu s obligátním klavírem a cembalem a úplně chybí houslová skupina. Už to dává zajímavé zvukové možnosti, Schnittke navíc ve violovém partu sahá do různých hudebních stylů od baroka přes romantismus až k Šostakovičovi. A Tamestit zde předvedl něco úžasného, nejen technickou svrchovanost, ale krásnou plnou barvu s mnoha detaily i stylovými proměnami. Krajiní věty jsou v pomalém tempu a nikde se nevytrácelo napětí. Je dobře, že slavného violistu bude možné slyšet v Rudolfinu ještě v sobotu a v neděli na koncertech komorních.

KOŽENÁ SI HRÁLA SE ZVUKEM A BARVOU, ESSENŠTÍ ZAZÁŘILI S DVOŘÁKEM

20. 5. 2023, iDNES.cz, Věra Drápelová

Interpretace Tamestita byla technicky famózní, jeho nástroj i v přetěžkém partu zněl hebcce a krásně se poslouchal. Orchester je tu stejně důležitý jako sólista a výsledný dojem z nastudování díla byl silný. (...)

PRAŽSKÉ JARO ŽEN

15. 6. 2023, Lidové noviny, Petr Fischer

Mladou sílu, která se šíří kolem jako lavina, se vším všudy v sobě nahromadil koncert finského dirigenta Klause Mäkeläho s Českou filharmonií. Třetinový podíl na tom nese violista Antoine Tamestit, rezidenční umělec festivalu a také předseda letošní violové poroty v soutěži Pražské jaro, a třetinu ponechme dramaturgovi Josefu Třeštíkovu, který kongeniálně propojil hudbu Alfréda Schnittkeho a Gustava Mahlera.

Schnittkeho *Koncert pro violu a orchestr* byl strhujícím představením soudobé hudby, jejímž emblémem je skladatel i čtvrtstoletí po své smrti. Antoine Tamestit si ve třech větách skladby prakticky neodpočine. Hraje neustále, v divokých rytmických variacích i náhlých lyričtějších místech. Trhá v nasazení vlasy smyčce, vzápětí se skoro nedotýká strun, přesto jeho nástroj vibruje celým prostorem Dvořákovy síně Rudolfiny.

Tamestitova virtuosita byla fascinující, neuvěřitelná, co se ale povedlo ještě více, bylo sblížení s rezonancí skvělého nástroje, na který Tamestit hrál, konkrétně i obecně. Řemeslné umění starých mistrů i dokonalost konstrukce nástroje, prochvívání materiálu ozvučné

desky violy, na niž se příliš často zapomíná a většinou zůstává v pozici dělníka hudby tvrdící muziku.

Mahlerova *První symfonie D dur*, nazvaná zkráceně *Titán*, je umělcovým vstupem do světa velkých symfonií, který svým dílem rozvine a navždy změní. Na první poslech je to romantická oslava přírody, ale slyšíme v ní typické znaky Mahlerova stylu: taneční rytmy, s nimiž si rád žertovně hraje, předváděje svůj pověstný „klezmer“, posedlost dechovými nástroji, fanfárami nebes a zvuky světa, reprezentovanými zvonky, zvony a bicími. První je asi nejromantičtější ze všech Mahlerových skladeb, ale i v ní se ozývá ořes jednoty, která je obsažená nejen v lidské duši, ale v samotné přírodě.

Klaus Mäkelä se ani v jedné z těchto vrstev mahlerovské interpretace nemýlil. Dokonale odstiňoval všechny a uměl je s orchestrem organicky propojovat. Skoro by se řeklo, že takto vypadá ideální tvar – všechno do sebe krásně zapadá, a přitom se pořád něco děje. (...)

SOČR, MEISTER & MRÁČEK

18. 5.

čtvrtek 20.00, Obecní dům

Symfonický orchestr Českého rozhlasu

Cornelius Meister – dirigent

Jan Mráček – housle

Heinrich Marschner:

Hans Heiling, předehra k opeře

Antonín Dvořák:

Koncert pro housle a orchestr a moll op. 53

Bohuslav Martinů:

Symfonie č. 1 H 289

Partneři koncertu

Český rozhlas | **100**

Patronkou koncertu je Karla Lažanská.

DEBUT CORNELIA MEISTERA A STÉ NAROZENINY ROZHLASU

20. 5. 2023, casopisharmonie.cz, Martin Jemelka

Symfonický orchestr Českého rozhlasu zúročil všechny své letité zkušenosti s Martinů symfonicou a orchestrální tvorbou, v posledních letech rozvíjené a kypřené Vladimírem Válkem či Tomášem Netopilem. Permanentní synkopy, které činí zahraničním orchestrům obvykle nesnáze, nejsou pro rozhlasové symfoniky problémem. Ostřejší rytmická akcentace proměnila Scherzo druhé věty v pulzující perpetuum mobile. A nezapomenutelný byl i výkon žesťové sekce v krajních větách, zvláště v hymnickém finále. Jednoho hráče je třeba zmínit jmenovitě – hobojistu Lukáše Pavlíčka, který se hobojových pasáží ujal s vizuálně nakažlivým gustem a dojemným nadšením. Meisterova kreace v Martinů mě nadchla. A SOČR dokázal, že Martinů rozumí a dokáže jej objektivně zahrát na bezkonkurenční úrovni. Nadšení je však namístě: vždyť Československý a Český rozhlas je věrným partnerem a druhem Pražského jara od jeho prvního ročníku. Nebýt rozhlasu, nebylo by zvukové paměti Pražského jara. A nebýt rozhlasového symfonického orchestru, bylo by festivalové publikum o skvělé nastudování Martinů *První symfonie* chudší. Jen jsem přeslechl, kdy že opět přijede Cornelius Meister?

OSLAVA 100 LET ČESKÉHO ROZHLASU NA PRAŽSKÉM JARU

21. 5. 2023, klasikaplus.cz, Jana Rambousková

Slavnostní koncert byl zahájen orchestrální předehrou k opeře *Hans Heiling* od skladatele Heinricha Marschnera. Celkově byla odehrána v mírně rychlejším tempu, než jak je uvedeno v partituře od skladatele, ale nikterak to nevadilo, naopak, první díl *Larghetto* působil soudržně a v druhém dílu předehry *Allegro passionato* vynikla naléhavost výrazu. Zvuk orchestru byl vyvážený, *piana* i *forte* kultivovaná (...) Já se s oblibou zaposlouchávala především do medově hutného zvuku smyčcových nástrojů.

Pro druhou skladbu večera byl vybrán Dvořákov *Koncert pro housle a orchestr a moll op. 53*; houslové sólo zahrál Jan Mráček. Jeho tón byl kultivovaný, krásně kulatý, zřetelný, nesl se celým sálem jak v subtilnějších, tak ve výraznějších dynamikách. Za pozornost stojí také nástroj, který Jan Mráček používá, a sice housle italského houslaře Carla Ferdinanda Landolfiho z roku 1758. Jak houslista řekl v rozhovoru pro *Magazín České filharmonie* v roce 2020: „*V jednoduchosti je krása.*“ A skutečně, interpretace zněla přirozeně, to ale Janu Mráčkovi nebránilo si v některých frázích pohrát s agogikou, tedy „vystínovat“ fráze, co se týče délky not. Přirozenost byla znát i z jeho práce se smyčcem – hladké ukončování frází bylo nejen slyšitelné, ale i viditelné.

Cornelius Meister vykouzlil dechberoucího Martinů.

Líbezná melodie v druhé větě Dvořákova koncertu, která po první větě začíná attacca, snadno promlouvá k srdcím posluchačů. Tón houslisty byl dokonale hladký, barevný, sametový a drobnou dynamickou prací modeloval fráze. Možná právě tím dodával frázím – v kombinaci s dokonalou intonací – na zpěvnosti, která ve volnějších částech druhé věty snadno ponoukala k zasnění se.

Energická třetí věta byla zahrána jak s plným nasazením sólisty, tak orchestru. Rytmické hlavní téma ze začátku třetí věty se střídalo s tanečnějšími a lyričtějšími částmi. V lyričtějších dílech byl zvuk houslí opět sametově plný, v hlavních tématech nepostrádal odstín hravosti. Střední části ve dvoučtvrťovém taktu dominoval široký tón hodící se ke slovanským motivům. Za provedení Dvořákova houslového koncertu se sólistovi dostalo bouřlivého aplausu a Jan Mráček se publiku odměnil krátkým předávkem, který vtipně závěrečným akordem dokončil houslista na postu koncertního mistra SOČR.

(...) Symfonie č. 1 Bohuslava Martinů je psána pro velké obsazení nevyjímaje například harfu nebo klavír jako součást orchestru. Celá symfonie, velmi rytmicky i harmonicky pestrá (především první věta), zněla barevně, orchestru se podařilo vystihnout jak dramatické (například v krajních částech druhé věty), tak hravé i odlehčenější polohy (trio v druhé větě).

Ve třetí větě Largo se objevuje hodně sekundových postupů, které působí spíše skličujícím dojmem. Čas od času zazní durový akord a ten působí, jako by vysvitlo slunce na zatažené obloze. Orchester v dlouhých táhlých frázích udržel napětí a Largo vyznělo závažným dojmem, což je odpovídající vzhledem k faktu, že symfonie byla vytvořena na objednávku Sergeje Kusevického k uctění jeho zesnulé manželky Natalie. (...)

ČEŠTÍ UMĚLCI NA PRAŽSKÉM JARU POUTAJÍ STEJNOU POZORNOST JAKO TI ZAHRANIČNÍ

22. 5. 2023, lidovky.cz, Jindřich Bálek

Jistota Meisterovi nechyběla ani v úvodní předehře k Marschnerově opeře *Hans Heiling*. Suverénně zvládl i náročný doprovod Dvořákova *Houslového koncertu* a orchestr mu zněl měkce a bravurně. Vrcholem večera byl ovšem sólista Jan Mráček, který koncert přednesl technicky suverénně, velmi sdílným a věrným tónem, který zářil od začátku do konce. Mráček je jeden z koncertních mistrů České filharmonie a jeho hudební citění je velmi přesvědčivé. I pro rozhlasové symfoniky to musel být svátek, i když zrovna v této sezóně se svým novým šéfdirigentem Petrem Popelkou hráli jeden zajímavý koncert za druhým.

ANTONÍN DVOŘÁK ARMIDA

19. 5.

pátek 19.00, Národní divadlo

Sólisté, Sbor a Orchester Národního divadla

Robert Jindra – dirigent

Jiří Heřman – režie

FOTO © ZDENĚK SOKOL

Armida

ESSENER PHILHARMONIKER

19. 5.

pátek 20.00, Rudolfinum, Dvořákova síň

Tomáš Netopil – dirigent

Frank Peter Zimmermann – housle

Edward Elgar:

Koncert pro housle a orchestr h moll op. 61

Antonín Dvořák:

Symfonie č. 5 F dur op. 76

S podporou Česko-německého fondu budoucnosti

PEVNÁ KONCEPCE TOMÁŠE NETOPILA OPĚT SLAVILA ÚSPĚCH

20. 5. 2023, operaplus.cz, Jiří Bezděk

Program mezinárodního festivalu Pražské jaro pokračoval 19. května 2023 koncertem orchestru Essener Philharmoniker, který řídil dirigent Tomáš Netopil. Sólistou večera byl houslista Frank Peter Zimmermann. Festivalová dramaturgie zde nabídla *Koncert pro housle a orchestr h moll* Edwarda Elgara a *Symfonii č. 5 F dur* Antonína Dvořáka. Nabitě Rudolfinum přijalo program i jeho provedení s nadšením a dlouho aplaudovalo německému sólistovi i uměleckému tělesu.

(...) Velikost orchestru odpovídá požadavkům romantického repertoáru, hráčsky je velmi rozvinutý. Dlouhodobá péče Tomáše Netopila o jeho kvality je zde patrná. Proto je těleso častým partnerem velkých sólistických i dirigentských osobností. Mezi nimi zaujímá velmi významné místo světově proslulý houslista Frank Peter Zimmermann. Okouzluje schopností vyjádřit specifickou, jakoby mlžnou atmosféru tohoto díla. Své technické mistrovství nestavěl efektivně na odív, ale zapojil ho jako ústrojnou součást do interpretovaného díla. Za zanícený a velmi pokorný výkon sklídl velké ovace u publika a přidával se stejnou uměleckou pokorou ještě Bachovu *Sarabandu*. Hrál na housle Antonia Stradivariho „Lady Inchiquin“ z roku 1711.

(...) Volba zahrát v Praze Dvořákovu *Pátou symfonii* na letošním Pražském jaru nebyla od Tomáše Netopila náhodná. V programovém lístku je uvedeno, že Essenským filharmonikům chyběla dosud na repertoáru, a právě festival dal podnět ji nastudovat. Jsem však toho názoru, že dílo bylo zvoleno i z hlubších profesionálních pohnutek, neboť dirigent i orchestr ho mohli realizovat za pomoci svých silných stránek interpretačního umění. Dirigent Tomáš Netopil v něm prokázal schopnost uvážlivého přístupu k volbě romantických výrazových prostředků, a orchestr přirozeně přijal jeho racionální a efektivní koncept.

Tomáš Netopil preferuje kompaktní zvuk orchestru. Pokud nehraje nástroj sólo, je především součástí nástrojového mixu. V této barevné strategii probíhala i věta třetí a závěrečná. Její tempový spád přinesl především mnoho energie a optimismu. Také hutná tečka skladby přesvědčila publikum, že dirigentova koncepce je nosná a posluchačsky atraktivní. Tomáš Netopil představuje vyrovnanou uměleckou osobnost, která je tvořena rovným dílem racionální a intuitivní složkou. Tento stav se plně ukázal v předávku, kdy orchestr ve vysokém tempu a brilanci provedl předehru ke Smetanově opeře *Prodaná nevěsta*. Dirigent zde zcela vyloučil drobné dynamické výkyvy v pasážovitém úvodu, pouze zdůraznil hlavy tématu v jejich nástupech, o to více vplynula plošnost úvodního dílu (štěbetání tetek z vesnice) a zapůsobily další kontrasty v následujících tanečních tématech. Po takovém provedení vypukl bouřlivý

potlesk, který nebral konce. Všichni posluchači stáli a děkovali orchestru i dirigentovi za krásný večer.

VELKÝ VEČER TOMÁŠE NETOPILA A ESSENSKÝCH FILHARMONIKŮ NA PRAŽSKÉM JARU

20. 5. 2023, klasikaplus.cz, Alena Sojková

(...) Z pastorálního charakteru první věty Allegro ma non troppo vyzařovaly radostnost, velká energie a jistota smyčců, které precizně vyhrály fráze s až fyzicky prožívaným nádechem před koncem každé z nich. Pozorně hrály dechy, které podpořily kompaktnost a plasticitu zvuku a podílely se na vyniknutí různých detailů, jež se někdy stírají. Detailní vypracování a přehledná výstavba byly jednoznačným kladem tohoto provedení. Tomáš Netopil se symfonií, kterou dirigoval zpaměti, doslova protančil, ovšem s velkou pozorností, přehlednými gesty a dokonalou znalostí všech maličkostí. Totéž platí i pro druhou větu Andante con moto, zádušnější, s autorovým návodným „espressivo e dolente“ (výrazně a bolestně). Po mém soudu vyzněla ještě lépe než první věta – zvukově i výrazově byla šťavnatější, s nádherně rozklenutým závěrem. Attacca připojené Scherzo zahráli essenští ve shodě s přáním autora radostně, vitálně, pozorně rytmicky, s citem pro kontrasty v barvě i dynamice. Zvukově příjemně vyšly kontrasty houslí a hlubokých smyčců. Čtvrtá věta Finale. Allegro molto vyvrcholila ve strhující závěr, energický, přehledný, zvukově nesetřený.

Netopilovo uchopení Dvořáka bude jistě patřit k ozdobám letošního pražskojarního festivalu. A jak už to tak bývá, výbuch nadšení vyvolal přídavek – předehru ke Smetanově *Prodané nevěstě*. V čem jiném by se mělo také těleso, které má i operní povinnosti, v Praze zaskvít! Tak dokonalé provedení lze slyšet málokdy. Ve vysokém tempu zahráná smyčcová introdukce, pak radostné rozevláté téma, zlyričtění... V podání Essenských filharmoniků to byla smetanovská ouvertura par excellence!

(...) Slyšet, jak Zimmermannovy „stradivárky“ vyzpívávají lyrické téma, vzápětí se vzbouří ve virtuózní smršti a posléze se zase ponoří do souhry s orchestrem, je pro posluchače vzrušující. (...) S přibývajícimi minutami mě ovšem toto dílo pohlcovalo stále víc a víc, zásluhu na tom měli nejen skladatel, ale i (nebo především?) sólista a dirigent s orchestrem. Orchester hrál plným, přesto nepřehlušujícím zvukem, Tomáš Netopil se obracel k sólistovi s respektem a kolegialitou, vzájemné partnerství a porozumění bylo viditelné i slyšitelné. Na začátku druhé věty slyšíme vroucného melodika Elgara, orchestr rozeznívá klenutost melodie, do toho vpadají housle, které jako by oponovaly, ale nakonec se s orchestrem smíří a jdou s ním ruku v ruce. Zimmermannovy úchvatně jemné vysoké tóny, křehký závěr, měkké dechy v orchestru, to vše vyznělo působivě s aspirací na jednu z nejkrásnějších volných

vět houslových koncertů. Začátek třetí věty Allegro molto zní až razantně, je to sled hudebních nápadů, orchestr se ukazuje v tom nejlepší světlo, orchestrace vrcholí – a vtom přichází kadence, kterou provází skoro neslyšné drnkání smyčců, zahráná nepopsatelně přitahujícím způsobem, s lehkostí pohrávajícím si s tónem, melodií, technikou. Protahované trylky ústící do pianissima asi bude mnoho z nás dlouho slyšet.

Evidentně spokojený Frank Peter Zimmermann přidal publiku *Sarabandu h moll* Johanna Sebastiana Bacha, kterou dovršil své úspěšné pražskojarní vystoupení.

ESSENŠTÍ ZAZÁŘILI S DVOŘÁKEM

20. 5. 2023, iDNES.cz, Věra Drápelová

Koncert Essenských filharmoniků se uskutečnil v pátek a byl jakýmsi završením desetiletého šéfování dirigenta Tomáše Netopila u tohoto německého tělesa. V Praze spolu nevystupovali poprvé, a i tentokrát to byl příjemný večer.

Napřed zazněl *Koncert pro housle a orchestr* od anglického skladatele Edwarda Elgara, proslulého hlavně svými pochody, případně *Variacemi na vlastní téma*. Houslový koncert z roku 1910 je spíše lyrický, intimní, hloubavý, melodicky ne zrovna nápaditý, poměrná dlouhý (trvá kolem 50 minut), takže se občas dostává pocit, že se autor zamotává sám do sebe.

Svou komplikovaností nicméně představuje výzvu, proto jej dodnes studují i nahrávají mnozí sólisté. Na festivalu se ho chopil německý virtuos Frank Peter Zimmermann. Bylo to vyzrálé provedení, výrazově měkké a ladné, s orchestrem sladěné. (...)

Po pauze jako by se rozsvítilo. Po trochu únavném Elgarovi do sálu doslova vtrhl Antonín Dvořák se svou invencí. A to přesto, že jeho *Symfonie č. 5* ještě nepatří k těm vrcholným, byť už k nim má nakročeno. Ale Dvořákova lyrika, to je svěžest a jiskřivost a vrchol díla už směřuje k dramatickému výrazu *Symfonie č. 7*. Orchester hrál krásným jasným zvukem, jímavě vyzpíval melodie, ani na okamžik neztrácel kultivovanost.

Zlatou špici celému večeru dodal přídavek – předehra ke Smetanově *Prodané nevěstě*, nadupaná energií a současně podaná s lehkostí a grácií. Netopilovo působení v Essenu bylo bezesporu úspěšné.

NETOPILOVO RADOSTNÉ LOUČENÍ

22. 5. 2023, lidovky.cz, Jindřich Bálek

K zážitkům nejvíce strhujícím se ovšem zařadil páteční koncert Tomáše Netopila s Essenskou filharmonií. Je to už několikáté hostování, ale nejpřesvědčivěji ukázalo, jak výraznou desetiletou kapitolu Netopil v Essenu

vytvořil, a když teď končí, na budově tamější filharmonie dokonce visí velký plakát „Tomáš Netopil, děkujeme“.

Essenská filharmonie má velmi vysokou úroveň, je to brilantní orchestr, který zvládá operu i náročné symfonické tituly. Během svého působení nahrál Tomáš Netopil čtyři Mahlerovy symfonie a Sukova *Asraela*. Teď byl ale na programu Elgar a Dvořák. Našemu publiku dobře známý německý houslista Frank Peter Zimmermann přednesl náročný *Koncert pro housle* Edwarda Elgara, který není zdaleka tak známý jako koncert violoncellový.

Je to padesátiminutové třívěté dílo, které houslistu prověří ze všech stran – nechybí dramatické momenty a lyrická ztišení. Rozměrný koncert měl přesvědčivou stavbu a každá další věta vtahovala víc, houslista přicházel s dalšími a dalšími barevnými možnostmi.

Čtyřicet minut hudební radosti přišlo po přestávce se *Symfonií č. 5* Antonína Dvořáka. Podobně jako Tomáš Hanus v Cardiffu je i Netopil v Essenu velmi oblíbeným šéfem a jeho přesvědčivá muzikalita dovede orchestr strhnout. Essenská filharmonie má velmi transparentní a kovově znělý zvuk – a složitě koncipovanou první větu dovedl prokreslit ve všech hlasech od kontrabasů po flétny. Jasnost a zvuková brilance byla typická pro

celé provedení, orchestr se hladce přenášel z melodie na melodii. Nic z dvořákovské zpěvnosti nechybělo, navíc v dlouhé linii typické pro operní orchestry.

Koncert korunoval přídavek, který obvykle zařazovala Česká filharmonie v dobách Karla Ančerla – virtuózní předehra k *Prodané nevěstě* Bedřicha Smetany. A ani po dlouhém programu nechyběla sešranost a radostná energie. Netopil před několika lety *Prodanou nevěstu* v Essenu uváděl vedle *Řeckých pašijí* a dalších pozoruhodných titulů.

FOTO © PETRA HAJSKÁ

Tomáš Netopil a houslista Frank Peter Zimmermann představili méně známý *Houslový koncert* Edwarda Elgara.

ADAMOVA & SCHÄFER

20. 5.

sobota 11.00, Anežský klášter

Bella Adamova – alt
Malte Schäfer – klavír

Robert Schumann:
Pět písní op. 40

Miroslav Srnka:
Třináct písní

György Kurtág:
Tři staré nápisy op. 25

Leoš Janáček:
Moravská lidová poezie v písních, výběr

Stefan Wolpe:
Tři písně na básně Ericha Kästnera, výběr

Gustav Mahler:
Chlapcův kouzelný roh, výběr

KRUTOST A NĚHA V PÍSNÍCH: BELLA ADAMOVA A MALTE SCHÄFER DEBUTOVALI NA PRAŽSKÉM JARU

25. 5. 2023, operaplus.cz, Jan Venclík

Jak v úvodním Mahlerovu *Prasvětl* z cyklu *Chlapcův kouzelný roh*, tak v cyklu *Pět písní op. 40* Roberta Schumanna předvedla Adamova, plně podpořena svým klavírním partnerem, výkon, kterému z vokálního hlediska bylo málo co vytknout. (...) První polovinu programu zakončilo *Třináct písní* Miroslava Srnky na originální texty (vzkazy) německého básníka Jureka Beckera. (...) Bella Adamova, které rozhodně neschází pódiové charisma, zde ukázala i čistě divadelní talent. Zasloužených ovací se dostalo nejen oběma protagonistům, ale též přítomnému autorovi. (...) Temnější linka programu postaveném na kontrastu něhy či lásky a krutosti byla patrná i ve dvou písních Stefana Wolpeho na texty Ericha Kästnera z meziválečného období. Vyprávění barmanky (odkazující ke kabaretu či dalším formám hudebního divadla) Adamova ztvárnila velmi barvitě a s živelným dramatickým nasazením. (...) Pěvkyně v náročném programu celkově podala působivý výkon. Její klavírní partner Malte Schäfer ji podporoval precizní hrou, které nescházela výrazová drobnokresba.

FOTO © PETRA HAJSKÁ

Bella Adamova a její sobotní matiné v Anežském klášteře

PRAŽSKÉ JARO ŽEN

15. 6. 2023, Petr Fischer, Lidové noviny

Výkon Belly Adamove byl snad nejmilejším překvapením vokální části festivalu. Recitál Belly Adamove s klavíristou Maltem Schäfferem v Anežském klášteře přitom začínal možná až příliš klasickým zpěvem Mahlerova *Prasvětla*. Jako kdyby v *Urlichtu* ještě technika a soustředění na ni, Adamovou, a její alt svazovaly, a okrádaly tak zpěv o silnější výraz, což se ale postupně v Schumannových písních uvolňovalo.

Srdcem recitálu pak byla premiéra *Třinácti písní* Miroslava Srnky, napsaných podle pohlednic německého spisovatele Jureka Beckera, které psal v nemoci svému malému synovi, aby byl s ním i po smrti. Adamova v písních dokázala nejen vypíchnout dětsky hravou náladu, ale i ironický osten, v němž se občas skrýval závan smutku. Tatam byla úvodní akademičnost, pěvkyně se Srnkovým písním odevzdala a v dobrém slova smyslu si je vychutnávala i s nadšeným publikem.

Volnost a radost z možností zpěvu vyjádřit tóny moderního světa zůstaly Adamove i v písních Kurtága, Wolpeho a Janáčka, který přišel i jako předávek po závěrečném Mahlerově *Loučení*. Hlas se tu předváděl jako samostatný hudební nástroj, jenž od ticha přes řeč až po pouhou rezonanci v prostoru dokáže vyjádřit jakýkoli pocit, či dokonce vyprávění. Jiskřivá plnost hlasu a neskrývaná šťastná radost tu přímo vyzývala k porovnání s recitálem, na němž na začátku festivalu zpívala Magdalena Kožená v předávku stejnou janáčkovskou píseň. Světy krásně zpěvné, a přece tak daleko od sebe.

FOTO © PETRA HÁJSKÁ

Radost a spokojenost se zračila nejen na tváři Belly Adamove po jejím festivalovém debutu.

GRADUS AD PARNASSUM

20. 5.

sobota 17.00, Anežský klášter

Jean Rondeau – cembalo

Johann Joseph Fux

Harpeggio in G, E. 114/1

Joseph Haydn

Sonáta č. 31 As dur Hob. XVI:46

Sonata No. 31 in A flat major Hob. XVI:46

Muzio Clementi

Gradus ad Parnassum op. 44

Andante malinconico No. 45

Ludwig Van Beethoven

Preludium op. 39 č. 2

Prelude Op. 39 No. 2

Wolfgang Amadeus Mozart

Sonáta č. 16 C dur KV 545

Sonata No. 16 in C major KV 545

Wolfgang Amadeus Mozart

Rondo a moll KV 511

Rondo in A minor KV 511

Wolfgang Amadeus Mozart

Fantazie d moll KV 397

Fantasia in D minor KV 397

JEAN RONDEAU SVÝM PRAŽSKOJARNÍM KONCERTEM POKŘTIL NOVÉ CEMBALO ČESKÉ FILHARMONIE

23. 5. 2023, operaplus.cz, Michael Rádl-Spiess

Před vyprodaný sál Anežského kláštera předstoupil Jean Rondeau v neformální zelené košili a s poměrně divokým plnovousem, což utvářelo zajímavý kontrast s vcelku formálním a uhlazeným publikem. Kdo však Jeana Rondeau alespoň trochu zná, ví, že tento styl je pro něho zcela přirozený, a že jej lze považovat za jakýsi osobní performerský znak tohoto mladého umělce.

Ačkoli klasicistní repertoár často svádí, či přímo vyzývá ke strojenější interpretaci, Rondeau se zde nenechává příliš svazovat. Zejména ve druhé větě, Adagiu, považovaném za jednu z nejpoetičtějších Haydnových vět, se nebál ani určitých vychýlení z očekávaného rytmu. Mám zároveň za to, že se mu podařilo nespadnout k přehnaně romantickému pojetí skladby, ke kterému se často uchylují klavíristé. Přes všechny své finesy Rondeau pevně stojí velmi daleko před branami kýče a zjevně je ani nehodlá otevřít, což je také jeden z důvodů jeho celosvětového uznání.

(...) Zdařilé pak byly další dvě Mozartovy skladby, *Rondo a moll KV 511* a *Fantazie d moll KV 397*. Obě mají klidný charakter a znovu se zde silně projevila Rondeauova hravost a schopnost virtuózního zdobení. Dokonce se zdálo, že věnuje mnohem větší pozornost právě skladbám méně frekventovaným, porovnáme-li je se zmíněnou *Sonátou č. 16*. Po nadšeném potlesku umělec publiku skromně poděkoval a přidavkem zahrál ještě jednu skladbu Muzia Clementiho, *Adagio sostenuto F dur op. 44 č. 14*, která též pochází ze sbírky *Gradus ad Parnassum* a je také součástí vydaného alba. Když byl opět zavalen potleskem, zopakoval publiku na rozloučenou ještě veselou a velmi rychle hranou třetí větu z oné Mozartovy *Sonáty č. 16*. V průběhu neopomněl podržet i pár napínavých odsazení mezi tématy. Tento šprýmovný závěr publikum vřele přijalo a koncert tak dostal velice milou tečku.

DVAKRÁT JEAN RONDEAU

24. 5. 2023, casopisharmonie.cz, Věroslav Němec

Svůj recitál zahájil Rondeau *Harpeggiem in G* Johanna Josepha Fuxe, závažným a náročným dílem s rozsáhlými improvizními plochami a s bohatou ornamentikou. Už v této první skladbě se Rondeau ukázal jako skutečný mistr svého oboru. Hrál ji virtuózně, s úžasnou fantazií a bylo přímo fascinující, jakou velkou dávku napětí dokázal vložit už do prvního, dlouze drženého hlubokého tónu. Na Fuxovo *Harpeggio* navázala takřka bez pauzy Haydnova *Sonáta č. 31 As dur Hob. XVI:46*. Z hravé první věty dýchala jarní pohoda, měkce plynoucí kantiléna druhé věty zněla jako lidský hlas a hojné trylkové pasáže v této větě

Charismatickému cembalistovi Jeanu Rondeauovi se návrat na Pražské jaro více než vydařil.

evokovaly ptačí zpěv. Finální větu hrál Rondeau v živém tempu a objevil v ní nečekaně vtipné momenty.

Poslední tři čísla Rondeauova recitálu patřila Mozartovi. Nejprve zazněla *Sonata facile KV 545*, po ní *Rondo a moll KV 511* a na závěr *Fantazie d moll KV 397*. Z první věty *Sonaty facile* vykouzli cembalista půvabnou rokokovou idylu. Klidně plynoucí volná věta působila dojmem, jako by se před námi odvíjela křehká stříbrná krajka. Ve finální větě nasadil Rondeau nečekaně rychlé tempo. Hrál ji s vtipem (výrazně zpomalené úvodní tóny hlavního tématu) a s brilancí, ale v rychlých šestnáctinových pasážích nebylo možné přeslechnout, že ne úplně všechny tóny se ozvaly tak, jak by měly. Na druhé straně jsme právě v této skladbě mohli víc než kde jinde ocenit Rondeauovo nápadité a zároveň decentní varírování repetice. *Rondem a moll KV 511* reagoval Mozart na smrt jednoho ze svých nejbližších přátel, hraběte Hatzfelda. Je to jedna z nejmutnějších Mozartových klavírních skladeb a Rondeau ji hrál nesmírně procítěně a s hlubokým pochopením.

Závěrečná Mozartova *Fantazie d moll KV 397* patří k autorovým nejhranějším klavírním kompozicím. Rondeau z ní učinil vrchol svého recitálu: přednesl ji tak emotivně a s tak bohatými rubaty, že jsme ji mohli vnímat jako programní skladbu.

(...) Na výrazně pozitivním vyznění Rondeauova recitálu mělo velký podíl cembalo, na které umělec hrál. Nástroj má velmi příjemný a delikátní zvuk, který ve vyšších polohách získává jakési zvláštní, velice působivé „zvonečkové“ zabarvení.

TAMESTIT & TIBERGHIE

20. 5.

sobota 20.00, Rudolfinum, Dvořákova síň

Antoine Tamestit – viola
Cédric Tiberghien – klavír

Franz Schubert:
Sonáta a moll „Arpeggione“ D 821

Robert Schumann:
Měsíčná noc

Franz Schubert:
Noc a sny D 827

Robert Schumann:
Märchenbilder op. 113

John Dowland:
Flow My Tears

Benjamin Britten:
Lachrymae op. 48a

Rebecca Clarke:
Sonáta pro violu a klavír

KOMORNÍ HUDBA SE STALA VRCHOLEM PRAŽSKÉHO JARA

30. 5. 2023, lidovky.cz, Jindřich Bálek

Jednoznačný vrchol letošního Pražského jara můžeme hledat v komorní hudbě, ve vystoupení francouzského violisty Antoina Tamestita. Ten ukázal o víkendů několik tváří nejprve na recitálu s klavírem. Po obdivuhodném výkonu ve Schnittkeho koncertu se dokonale převtělil do citlivého repertoáru s hudbou Schuberta a Schumanna. Viola mu zněla přirozeně a měkce a přitom ve velké škále barev s mnoha detaily v dynamice.

Ve zpěvnosti a výrazové síle přitom není nic dlužen nejlepším zpěvákům. Další možnosti pak ukázal ve smuteční *Lachrymae* Benjamin Brittena a v barvitě dramatické sonátě dodnes nedoceněné skladatelky Rebecy Clarke. Soustředěné publikum se dočkalo přídávku v podobě úpravy Dvořákovy písně *Když mě stará matka*, která si jímařností s ničím nezadala s verzí pro lidský hlas. (...)

TAJEMSTVÍ STRADIVARIHO VIOLY V RUKOU ANTOINA TAMESTITA

22. 5. 2023, klasikaplus.cz, Rafael Brom

Tamestit dokázal využít kompoziční invenci vloženou do spodního rejstříku nástroje v ušlechtilém snivém tónu, který v horních polohách neztrácel tónovou kvalitu. Tempově se přirozeně vžil do pianových adagií, tanečního rytmu a svižného allegra vídeňské kytarové hudby raného romantismu, která neopomíjela příhodně vložené pizzicato. Tamestit užíval skromného tónového vibrata, které souznělo se způsobem hry arpeggione. (...) Tamestit hrál opravdu jemně a tajemně, jak autor pro vokalistu předepsal, a emotivně vypjatou melodii zvýraznil širším vibratem. Stejně nasazení jsme slyšeli v dalším kusu, původně písni pro hlas a klavír s titulem *Nacht und Träume D 827* Franze Schuberta. Líbivou písňovou melodiku doprovázel pianista.

Následující cyklus *Märchenbilder op. 113* Roberta Schumanna hrál Tamestit s vyváženým tempovým a dynamickým kontrastem mezi čtyřmi částmi cyklu. Ve třetí části předvedl smělou a jistou techniku efektních škál v prestu i neomylně ozdobné pizzicato. Ve finální části obdivuhodně vystihl předepsaný melancholický výraz s nádherným pianissimem uvnitř věty i v jejím závěru.

Po přestávce koncertu vytáhl Tamestit renesanční eso v originální kompoziční verzi, ale opět v úpravě pro violu a klavír, a moderní variaci téhož. Nejprve to byla originální loutnová skladba *Flow my tears* Johna Dowlanda, které dodal violový hlas mimořádnou působivost. Tiše znějící hudba dosahovala účinnosti pozvolným rozvíjením tónu a jeho zlomem v nejvyšší dosažené poloze a návratem do piana.

Dokonale upozaděný klavírní doprovod náladově pozitivně dotvářel nejslavnější Dowlandovu skladbu.

(...) Tamestit s Tiberghienem rozehráli na ploše kolem patnácti minut strhující proměnlivou řadu variací, přičemž první polovinu skladby hrál violista *con sordino*. Dosáhl tím skvělé iluze renesanční loutnové produkce, kterou transponoval do dalšího průběhu skladby. Jeho smyčec „objímal“ čtveřici strun i perlit a úpěnlivě svištěl na té horní. Neoklasik Britten se nevyhýbal lyrice a Tamestit jí hojně užíval, zejména v závěru skladby, kdy hudba na delší ploše umlká. Program, v podstatě dosud naplněný řadou kratších skladeb, buď samostatných, nebo v suitě, gradoval v *Sonátě pro violu a klavír* Rebeccy Clarke. Tamestit, hrající dosud v mnoha variantách tiché, tklivé či lyrické hudby, byl v prvních tónech úvodní věty sonáty exponovaný, naléhavý a náruživý. Po rušné, živé druhé větě uvedl klavír finální *Adagio* věnované Rebeccou všem tónovým přednostem violy. Violista demonstroval tónové kvality svého unikátního nástroje, melodickou pružnost tónu, šíří jeho barvy na nejhlubší struně c, eleganci na dalších strunách a konkrétní jasnou artikulaci zvuku na nejvyšší struně. (...)

NENÁPADNÝ DEMIURG

23. 5. 2023, casopisharmonie.cz, Luboš Stehlík

Antoine Tamestit, 1979, mi připadá jako nenápadný demiurg mezi violovým vesmírem a pozemšťany. Každé jeho rezidenční vystoupení na letošním festivalu Pražské jaro bylo něčím nezapomenutelné.

(...) Sofistikovaně provázaný program byl zahrán s tak těžko popsatelnou stylovou a tónovou elegancí, že jsem měl problém s dechem. Kouzelné barvy nabízel i pianista, a kdyby týden předtím nehrála na stejný nástroj při recitálu Magdaleny Kožené Mitsuko Uchida, hluboce bych se před ním sklonil.

Po pauze přišla ani ne tak náladová, jako stylotvorná změna. Poslechově náročná, nicméně nádherně pavučinově propletená. Známy renesanční ayre Johna Dowlanda *Flow My Tears* byl následně geniálně domyšlen Benjaminem Brittenem v *Lachrymae op. 48a* z poloviny 20. století. Verze s doprovodem smyčcového orchestru je mi sice bližší, ale protože oba umělci hráli úchvatně, moje problémy s dechem pokračovaly.

Doufal jsem, že v podání nejlepšího současného violisty uslyším na závěr například Šostakovičovu nebo Honeggerovu sonátu, případně budu svědkem Tamestitova gesta vůči hostitelům uvedením první sonáty Bohuslava Martinů, ale recitál završil emočně silnou *Sonátou* Rebeccy Clarke, v níž nešlo neslyšet vlivy folkloru a stylové návraty na počátek minulého století... Velmi dojemné bylo encorové rozloučení se spokojeným auditoriem – Dvořákova píseň *Když mne stará matka*, jež předčilo provedení všemožných zpěvaček.

Poprvé jsem zaznamenal novinku, která potvrzuje, jak současné technické změny zasáhly i klasickou hudbu. Klavíristova pomocnice Mia Sakamoto „obracela“ vzdáleně noty v tabletu bezkontaktním ovladačem. Očekávám, že za nějaký čas obračeči zmizí a klavíristovi bude stačit povel v mozku. (...)

FOTO © IVAN MALÝ

Jeden z vrcholů Víkendů komorní hudby byl nepochybně violový recitál Antoina Tamestita s klavíristou Cédricem Tiberghienem.

SALON ZUŠ

21. 5.

neděle 14.00, kostel sv. Šimona a Judy

MENART PŘEDSTAVIL LETOŠNÍ STIPENDISTY DIVÁKŮM PRAŽSKÉHO JARA

23. 5. 2023, klasikaplus.cz, Veronika Veber Paroulková

Smyčcové kvarteto a celkem sedmáct solistů se představilo v rámci festivalu Pražské jaro na Salonu ZUŠ. Koncert naplnil bohatě celé nedělní odpoledne 21. května a pro mladé talentované hudebníky byl prvním veřejným vystoupením, které završilo jejich roční úsilí a intenzivní práci s mentory Akademie MenART. Těmi byli Kateřina Kněžíková, Michaela Fukačová, Jan Fišer, Jan Ostrý, Pavel Steidl, Ivo Kahánek a Karel Košárek. Na své svěřence mohli být právem hrdí. (...) A nedělní atmosféra svědčila o tom, že si této příležitosti účinkující opravdu považovali. Je zvláštní, jakou mají koncerty mladých hudebníků vždy jiskřivou a, i když je to slovo trochu zprofanované, pozitivní atmosféru.

(...) Program otevřelo smyčcové kvarteto a po něm se postupně vystřídali flétnisté, violoncellisté, houslisté, klavíristé, zpěváci a kytarista, celkem devatenáct talentovaných mladých lidí na pomezí dětství a dospělosti z celé České republiky. Až na malé výjimky hráli z paměti, jejich výkony byly přesvědčivé, sebejisté, u většiny už i přednesově vyspělé a výrazově pochopené a procítěné. Nebude překvapením, když se některá jména časem objeví mezi přihlášenými na prestižní soutěže, třeba zrovna na tu pražskojarní, a výhledově i na programech profesionálních koncertů – což už se v minulosti také stalo, jak v rozhovoru na pódiu vzpomněla Kateřina Kněžíková, která se už několikrát sešla na jevišti s některým ze svých předchozích svěřenců.

Nedělní Salon ZUŠ už popáté ukázal, na jak exkluzivní úrovni máme v Česku umělecké vzdělávání, a že tento v Evropě, respektive ve světě, unikátní systém má smysl. Svědčí o tom i to, jak vyrovnané výkony stipendisté podávají, bez ohledu na to, jestli chodí do „zušky“ ve velkém nebo malém městě. Nebýt této možnosti přístupné pro všechny, jistě by se mnoho talentů vůbec neodhalilo, případně by se nemělo kde rozvinout. Začít s hudbou nebo jiným uměleckým oborem je důležité už v útlém věku, který se jen těžko pojí s dojížděním do vzdálené školy. O to cennější proto náš systém je. A také poskytování příležitostí. Proto patří velký dík v tomto případě Pražskému jaru a současně také dalším prestižním festivalům a institucím, které ve svých programech nastupujícím talentům dávají prostor.

FOTO © PETRA HAUSKÁ

Absolventi Akademie MenART - mladí umělci ze všech koutů České republiky

Nevermind Trio a jejich dokonalá interpretace barokní hudby

NEVERMIND TRIO

21. 5.

neděle 17.00, Anežský klášter

Louis Creac'h – viola

Robin Pharo – viola da gamba

Jean Rondeau – kladívkový klavír

Georg Böhm:

Preludium, fuga a postludium g moll

Johann Sebastian Bach:

Sonáta pro housle a basso continuo G dur BWV 1021

Johann Sebastian Bach

Sonáta pro violu da gamba a cembalo

č. 2 D dur BWV 1028

Philipp Heinrich Erlebach:

Triová Sonáta č. 1 D dur

Johann Sebastian Bach:

Sonáta pro housle a continuo e moll BWV 1023

DVAKRÁT JEAN RONDEAU

24. 5. 2023, casopisharmonie.cz, Věroslav Němec

Všichni tři interpreti jsou skvěle sehraaní, vyznačují se neobyčejným citem pro komorní hudbu, a navíc mají k dispozici výborné nástroje. Louis Creac'h hraje na housle Nicolase Pierra Tourta z roku 1750, které mají překrásný zdravý, vyrovnaný a měkce zářivý tón. Robin Pharo hraje na sedmistrunnou violu da gamba, kterou vyrobila Judith Kraft v roce 2012 podle originálu Guillaumea Barberyho z roku 1687. Také tento nástroj má výjimečné tónové kvality, což jsme měli možnost ocenit především v Bachově *Sonátě pro violu da gamba a cembalo*. Zpěvnost obou smyčcových nástrojů jsme si mohli během koncertu vychutnat nesčetněkrát, nejvíce v pomalých větách (kouzelná Sarabanda v Erlebachově *Sonátě e moll*). Nemenší obdiv si zasloužila technika všech tří interpretů, která budila pozornost především ve svižných větách finálních. Mimořádně sympatické pak bylo to, že všichni tři pánové působili na pódiu naprosto přirozeně a uvolněně: hráli „civilně“, bez jakýchkoli velkých gest – jako by si muzicírovali jen tak sami pro sebe. Celý tento koncert byl krásnou ukázkou „historicky poučené interpretace“ v tom nejlepší slova smyslu.

FAUST & TAMESTIT

21. 5.

neděle 20.00, Rudolfinum, Dvořákova síň

Isabelle Faust – housle
Antoine Tamestit – viola

Monsieur de Sainte-Colombe le père:
Concert à deux violes esgales „Le Retour“

Wolfgang Amadeus Mozart:
Duo pro housle a violu G dur KV 423

György Kurtág: *Szigoruan magánlevél a 80 évesnek*
z cyklu *Znamení, hry a zprávy*

György Kurtág: *Ligatura Y*
z cyklu *Znamení, hry a zprávy*

Bohuslav Martinů:
Tři madrigaly pro housle a violu H 313

Monsieur de Sainte-Colombe le père:
Concert à deux violes esgales „Le Tendre“

György Kurtág:
Vie silencieuse – Franz Emlékére
z cyklu *Znamení, hry a zprávy*

György Kurtág: *Eine Blume für Tabea ...*
z cyklu *Znamení, hry a zprávy*

Monsieur de Sainte-Colombe le père:
Concert à deux violes esgales „Tombeau Les Regrets“

Wolfgang Amadeus Mozart:
Duo pro housle a violu B dur KV 424

VIOLA A HOUSLE JAKO JEDNO TĚLO

24. 5. 2023, klasikaplus.cz, Alena Sojková

Jak šťastnou volbou byla rezidence violisty Antoina Tamestita na letošním Pražském jaru, se ukázalo i v neděli 21. května ve Dvořákově síni Rudolfinum. Posvěcený umělec vystoupil s houslistkou Isabelle Faust a oba posluchačům přiblížili krásu zvuku svých nástrojů a v programu širokého stylového spektra jim připravili jeden z vrcholných zážitků letošního festivalu.

Po tomto koncertě jsem dlouho přemítala, jak slovy vyjádřit nepopsatelné, hudební prožitky, který se ocitá mimo tento svět. Nekonečně dlouho mi zněla (a stále zní) v uších souhra obou umělců, jedinečný zvuk jejich stradivárek, vzájemné souznění... Slyšet Isabellu Faust je pokaždé svátek, její promyšlená interpretace, dokonalá znalost partitury, technická samozřejmost i umělecká poctivost jsou zárukou vrcholného výkonu. Jména jejich hudebních partnerů nejsou v tomto ohledu vůbec překvapivá – mají stejnou hudební krevní skupinu, jsou typem přemýšlivých umělců. (...) Jeho letošní pražskojarní rezidence a vedení poroty violové soutěže byla koncertem s Isabellou Faust završené vskutku důstojně, obdivuhodně a nezapomenutelně.

Zvolený program nedovolil posluchači ani minutu nepozornosti. Nejen svým až takřka zrcadlovým uspořádáním v první a druhé polovině večera, ale i naplněným stylových požadavků v dílech od druhé poloviny 17. století po současnost. Ve skladbách *Concert a deux violes esgales XLI „Le retour“* a *Concert a deux violes esgales XLIV „Tombeau les regrets“* Monsieura de Sainte-Colomba, hráče na violu da gamba, tvořícího v letech 1658–1687, které otvíraly obě části koncertu, vyměnili oba hráči moderní smyčec za barokní a dodali tím svým nádherně znějícím nástrojům punc historické interpretace. Tak kultivovaný, vzdušný, procítěný, intonačně zcela čistý tón se slyší jen málokdy. Byl to prožitek absolutní souhry, vzájemného porozumění a identického hudebního citění. Jejich měkký, zpěvný, teplý tón se přelával z nástroje do nástroje, fráze jako by se pojily v jednu. Isabelle Faust a Antoine Tamestit hráli tyto skladby původně určené viole da gamba ve vlastní úpravě pro housle a violu.

V první části následující *Duo pro housle a violu B dur KV 424* Wolfganga Amadea Mozarta – s již vyměněným moderním smyčcem a plnějším, přesto křehkým zvukem – upoutalo kromě jiného neslychaným dialogem obou nástrojů. Průzračně čistý tón houslí, jemně zahrnaná témata jako by místy violu lákala, aby housle následovala, aby se jim přizpůsobila, pak to byl zas tento nástroj, kdo držel housle „při zemi“. V pomalém Andante okouzily zpěvnost houslí Isabelly Faust a dojmavost violy Tamestita. Housle zněly až nebesky, zcela rovnocenně jim přizvukovala a v jejich snaze dosáhnout nedosažitelného je podporovala Tamestitova viola. Technicky náročné variace třetí věty zahráli oba interpreti se

Někdy stačí jen pohled k absolutně dokonalé souhře.

samozřejmě lehkostí, virtuózně, půvabně, v dokonalé souhře. Jejich Mozart, to bylo jedním slovem blaho!

Prísne osobní dopis pro Andráse Szöllösyho k jeho osmdesátinám a Ligatura Y ze sbírky Znamení, hry a zprávy György Kurtága v první polovině večera nebyly příležitostí k předvedení vlastních schopností sólistů, byla to pocta hudbě současného maďarského autora. Hudební experimentální aforismy vyzněly v podání obou interpretů obsažně, sdělně, znepokojivě i kontemplativně, vzrušeně i zamyšleně. Do druhé části koncertu vřazené Kurtágovy miniatury Tichý život – Památce Franka a...eine Blume für Tabea... ze stejné sbírky získaly na emotivním účinku i díky takřka neslyšnému, a přesto zřetelnému pianissimu.

Jako poklonu i vyjádření respektu k hostiteli lze vnímat zařazení *Tři madrigalů H 313* Bohuslava Martinů. Mnohokrát během večera mi běžel mráz po zádech z té dvojedinosti dvou blízkých hudebních duší, v Martinů však vyzněla naplno. Hudebníci v souznicím dialogu, rozezpívanosti, dynamických kontrastech i složitých prolínáních hlasů přinesli posluchačům opravdu jedinečný zážitek.

Uzavřel-li první polovinu koncertu nádherně zahrany Martinů, pak vrcholem celého večera bylo Mozartovo druhé *Duo pro housle a violu G dur KV 423*. Isabelle Faust s Antoinem Tamestitem v ní předvedli takové spektrum muzikality a schopnosti dát svůj dar ve prospěch hudby a autora, až to bylo k neuvěření. Souhra, styl, barva tónu, lehkost fráží, virtuozita, jemnost hry, to vše vyvolávalo otázky po vylíčených hranicích dokonalé interpretace a jejího vlivu na posluchače. Pokud pohne naší duší, učiní nás lepšími, protože ještě stále dovedeme vnímat krásu... Jako by to interpreti vytušili. Rozloučili se přidavkem – úpravou *Papagenovy árie z Kouzelné flétny*. Se srdcem na dlani, jako postava z této Mozartovy opery.

FAUST & TAMESTIT: DOTEK INTERPRETAČNÍHO NEBE

23. 5. 2023, casopisharmonie.cz, Vladimír Bukač

Nedělní koncert těchto dvou hvězd současného interpretačního nebe z děl Monsieura de Sainte-Colombe, W. A. Mozarta, G. Kurtága a B. Martinů byl skutečně netradičním a výjimečným komorním zážitkem.

Již z programové nabídky koncertu bylo patrné, že se bude jednat o neobyčejnou hudební událost, a to nejen díky skvostným protagonistům večera, ale i z důvodů velmi netradiční až intimně laděné dramaturgie. Dua pro housle a violu v celovečerním programu slibovala svou koncepcí zážitek, který je pro pražské publikum velmi ojedinělý. Ke své výjimečnosti nemalou měrou přispěl i fakt, že nám oba špičkoví umělci svého oboru dopřáli vychutnat si lahodný i mocný zvuk obou nástrojů z dílny legendárního italského houslaře Antonia Stradivariho. Jeho nástroje se řadí kvalitou zvukovou i estetickou k tomu nejlepšímu, co bylo v houslařském umění doposud vytvořeno.

Hned v úvodní skladbě Monsieura de Sainte-Colombe *Concert a deux violes esgales XLI „Le retour“* (původně komponované pro dvě violy da gamba a provedené ve vlastní úpravě umělců pro housle a violu) mě zaujala kombinace užití barokního smyčce s „moderním“ nástrojem. Jakkoli nejsem příznivcem tohoto spojení, neboť moderní a barokní nástroj má každý svá odlišná konstrukční specifika (střevové struny, jiný basový trámec ad.), bylo tím dosaženo příjemného efektu jemnějšího zvuku u obou nástrojů. V jejich podání jsme se dočkali hudebně velmi zdařilých, nápaditých hry, která byla stylisticky blízká historicky poučené interpretaci.

(...) Následovalo *Duo pro housle a violu B dur KV 424* z geniálního pera W. A. Mozarta, které se na koncertech neuvádí často. Snad i proto, že klade velmi vysoké interpretační, a na svou dobu až virtuózní nároky. Umělci se s jejich provedením vyrovnali znamenitě a dílo tak zaznělo ve své plné kráse. Jejich interpretační styl – např. velmi úsporná práce s vibratem a až puristická čistota tvořených tónů – jako by přirozeně navazoval na předchozí skladby z období baroka. Byl to skutečně Mozart, velmi osobitý, plný ve zvuku díky hře s moderním smyčcem. Isabelle Faust i Antoine Tamestit zde otevřeli prostor skvělému dialogu, využili každou příležitost si „zamuzicírovat“, podtrhli ty nejniternější a nejzajímavější detaily kompozice a doslova nám vyprávěli příběh. Jedinečné provedení podtrhly hudebně, a především technicky do detailu vypracované náročné variace, kde oba umělci předvedli dokonale umění ovládat své nástroje.

Následná Kurtágova velmi výstižná miniatura *Přísně osobní dopis pro Andráse Szöllösyho k jeho osmdesátinám* potvrdila nejen Kurtágovo mistrovství, nýbrž

i schopnost obou interpretů dosáhnout velkého efektu i při stručném a krátkém obsahu. Sólisté zde naplno uplatnili své skvělé výrazové kvality a hudební zralost. Interpretace takto fragmentární hudby vyžaduje vyzrálého uměleckého ducha, neboť zdánlivě jednoduchá skladba by mohla pro svou stručnou triviálnost sklouznout do obsahové prázdnoty či samoúčelnosti.

Stěžejní dílo večera, a věřím, že i cíleným záměrem umělců, bylo uvedení dua *Tři madrigaly H 313* poličského rodáka Bohuslava Martinů, který velkou část svého tvůrčího života prožil i ve Francii. Duo *Tři madrigaly pro housle a violu* Bohuslav Martinů napsal začátkem roku 1947 za svého pobytu v Americe. Pro mě bylo toto dílo v podání Isabelle Faust a Antoina Tamestita skutečným vrcholem první části koncertu. Oba interpreti zde předvedli neuvěřitelnou škálu zvukových barev, dynamických odstínů od téměř neslyšného *pianissima* až po plný „varhanní“ zvuk ve třetí části. Plnými doušky si vychutnali záluďné rytmické hrátky typické pro hudební jazyk Martinů, vystihli kulminaci celého díla a předvedli zde hudební dialog na nejvyšší

FOTO © IVANIMALY

Isabelle Faust, Antoine Tamestit a jejich zvukově dokonalé nástroje z dílny slavného Antoina Stradivariho

umělecké úrovni. Velmi mě zaujala pomalá druhá věta, ve svém příjemném tempu měla svou dokonalou integritu až do samého konce. Překvapivě ale i v hudbě Martinů bylo patrné úsporné užívání vibrata tak jako v úvodní barokní skladbě a snaha docílit krásy tónu spíše jeho tvořením pravou rukou smyčcem spíše než samotným vibratem přímo na struně. V každém případě se jednalo o strhující finále první poloviny koncertu.

Jako logické a duchaplné doplnění dramaturgie večera vnímám „sendvičové“ proloženou koncepci z děl u nás ne příliš známého francouzského barokního skladatele a hráče na violu da gamba Monsieur de Sainte-Colombe (1640–1700) v přímém kontrastu se skladbami významného, v Rumunsku narozeného maďarského skladatele György Kurtága (*1926). Výběrem čtyř fragmentů G. Kurtága a dobově kontrastní hudbou M. de Sainte-Colombe byl tak vhodně i originálně propojen celý programový koncept.

Právě hudba Monsieura de Sainte-Colombe otevřela svými lahodnými tóny baroka i druhou část večera. Umělci zde rozeznali své stradivárky v nádherných harmoniích do skvělé rezonance i díky dokonalé a všudypřítomné precizní intonaci. Každá taneční věta přirozeně dýchala ve svém charakteru a bylo úžasné sledovat, jak pracují s časem. To se projevilo i v dechberoucím přímém propojení do jedné z dalších Kurtágových miniatur plynulým a přirozeným prolnutím do jiné transcendentální, až ezoterické dimenze. Sotva slyšitelná pianissima obou nástrojů zabarvená kovovou sordinou dokonale splynula v jeden harmonický celek a bezzbytku naplnila svůj hudební obsah.

Závěrečné *Mozartovo Duo G dur KV 423* bylo po meditačních vsuvkách Kurtágových miniatur velmi šťastnou dramaturgickou volbou. Perfektní frázování, dokonalé vedení hlasů, energicky nabitý hudební dialog a temperament daly vyniknout dílu přesně tak, jak si zaslouží. Vylehčený Mozart, oproštěný od nánosů letitých provedení. Jakoby až místy přílišná úspornost vibrata byl cílený vyjadřovací prvek či určitým leitmotivem celého večera. Byl to umělecký záměr k propojení všech děl napříč stoletími, nebo nový trend očistného pojetí hudby klasicismu? Ať už to je jakkoli, nadšené publikum Rudolfiny poděkovalo (někteří i vestoje a během koncertu ne vždy ve vhodný okamžik) hostujícím umělcům za skvělý a neobyčejný hudební zážitek velmi bohatým potleskem. Byl to večer skutečných hvězd současného interpretačního nebe. To si uvědomovalo nejen hudbymilovné publikum, ale také poměrně velký počet našich předních hudebníků, především mých kolegů, které bylo možné v sále při soustředěném poslechu s potěšením zahlédnout. Faust & Tamestit jistě v mnohém inspirovali i naše nejlepší hráče.

KOMORNÍ HUDBA SE STALA VRCHOLEM PRAŽSKÉHO JARA

30. 5. 2023, lidovky.cz, Jindřich Bálek

Kdo zažil Bacha Isabelle Faust na Pražském jaru před několika lety, dobře ví, o jak mimořádnou osobnost se jedná. A také ano.

V neefektních číslech baroka, klasicismu i 20. století jsme mohli sledovat nevídanou sebranost, zářivé výšky houslí se všemi jemnými ozdobami a nuancemi, virtuózní lehkost. Viola a housle si přirozeně předávaly vůdčí úlohu nejprve v barokních suitách od Sainte-Colomba, ale ještě zřetelněji a s nevídanou prokresleností a lehkostí znělo *Mozartovo Duo B dur a G dur*.

Jako oživující doplněk promyšleného programu fungovalo několik miniatur Györgyho Kurtága a ve virtuózním lesku a s hudební radostí vyšly i *Tři madrigaly pro housle a violu* Bohuslava Martinů. Byla to ukázka největšího mistrovství, jakého lze v tomto žánru dosáhnout, všechno při respektu ke stylu a notovému zápisu. Aristokratická jemnost a skvělé hudební citění, mnohostranný dialog v naprostém souznění. Přídavkem byla brilantní úprava *Papagenovy arie* se zvonkohrou z *Mozartovy Kouzelné flétny*.

DEBUT PRAŽSKÉHO JARA

22. 5.

pondělí 20.00, Rudolfinum, Dvořákova síň

Symfonický orchestr hl. m. Praha FOK

Alena Hron – dirigentka

Tomáš Jamník – violoncello

Sergej Prokofjev:

Romeo a Julie, suita z baletu č. 2 op. 64ter

Jan Novák:

Capriccio pro violoncello a orchestr

Ottorino Respighi:

Římské pinie

ALENA HRON. VÍC NEŽ ZDAŘILÝ DIRIGENTSKÝ DEBUT NA PRAŽSKÉM JARU

23. 5. 2023, klasikaplus.cz, Petr Veber

Debut festivalu Pražské jaro byl v pondělí v Rudolfinu skutečným triumfem mladé dirigentky Aleny Hron, ještě nedávno, při zveřejnění programu letošního ročníku, vystupující pod dívčím jménem Jelínková. Debutantka naplnila večer takovou energií, že strhla na svou stranu hráče i publikum.

(...) Jako zajímavost na pomezí žánrů připravila mezi tato díla s Tomášem Jamníkem *Capriccio pro violoncello a malý orchestr* od Jana Nováka – skladbu, která musela v roce 1958 v tuzemském prostředí vážné hudby mnohé dost zaskočit. (...) Spád skladby, stejně jako i různá pozastavení v ní, však Alena Hron ovládla bezpečně. Ostatně, její zázemí zasahuje i do aranžování populární hudby nebo hraní a zpívání vlastní alternativní tvorby a s trochu jiným stylem Novákovy skladby evidentně neměla problém. Tomáš Jamník zahrál brilantní sólový part s chutí, s nadhledem a šarmem, očividně velmi přesně a navíc i muzikálně. A když potom jako kontrastní přídavek ztišeně, rozšafně a pikantně zahrál s kontrabasem a s několika sólovými příznávkami členů orchestru Gershwinovu slavnou píseň *Summertime*, definitivně potvrdil, že je druhým oslavovaným protagonistou večera zcela právem.

(...) Alena Hron od začátku vedla těleso a ukazovala se značnou přesností, že hudbu nejen vyjadřuje gestem, ale vyzařuje ji i postojem. Postupně se během večera uvolňovala. V druhé polovině, kdy zazněla v Praze už dlouho nehraná symfonická báseň *Římské pinie*, působila už plně suverénně. Dokázala výrazně impresionistickému, ale přesto velmi konkrétně a hustě barvitě instrumentovanému dílu vtisknout svůj vlastní názor na tvar, výraz a průběh a podnítit hráče k vydání se ze všech sil. Dvacetiminutová skladba plyne nepřerušeně, ale má jasné čtyři části: křik dětí u vily Borghese, chorál ilustrující tajemství katakomb raných křesťanů, kouzelně klidné nokturno se zpěvem slavíka na pahorku Gianicolo a archaický pochod evokující oddíly vojsk římské říše valící se po kameny vydlážděné silnici Via appia.

Mladá dirigentka prokázala vkus a um i velkou rozvahou. Podařilo se jí nejen vybudit hýřivý ohňostroj tónů v až orgiasticky roztančeném prvním úseku, dosáhnout naprostého kontrastu v tiché dynamice v druhém úseku s krásným sólem trubky zaznívajícím z před-sálí a měkce modelovat a tempově zajímavě tvarovat pokojný obraz třetího úseku, ale především strhujícím způsobem vystavět finále. (...) Dirigentka dospěla v nejvyšší možné dynamice k až extatickému výrazu. Apoteóza Věčného města z pera Ottorina Respighiho, tak jako tento večer snad ještě nikdy předtím neslyšená, je mimořádným posluchačským tipem!

Debutantka Alena Hron svou neutuchající energií strhla hudebníky i diváky.

Pražské symfoniky, jejichž domovským sálem je Smetanova síň Obecního domu, lze málokdy potkat v Rudolfinu. Určitě byla pro ně inspirativní i osvěžující změna prostředí. Ale zásadní podíl na tom, že hráli tak motivovaně a skvěle, jak je lze málokdy slyšet, měla evidentně dirigentka: subtilní, přesto schopná inspirovat, vést a vládnout. Její festivalový debut byl energický a výrazný, v samém závěru obdivuhodně autoritativní, hudba ale také pěkně dýchala. Projekt dirigentských debutů není soutěžním vystoupením. V tomto případě však nebyl ani nějakým školním koncertem. Alena Hron nepůsobí jako studentka; je už umělkyně, víc než slibně se profilující a se značným potenciálem. Má zdravě sebevědomě, dobře a bezpečně nakročeno ke kreačím a interpretačním výkonnům, které patrně budou trvale budit pozornost.

Tomáš Jamník se zaskvěl v Novákově *Capricciu pro violoncello a malý orchestr*.

ČESKÁ FILHARMONIE ADAMS & ÓLAFSSON

23. 5.

úterý 20.00, Rudolfinum, Dvořákova síň

Česká filharmonie
John Adams – dirigent
Víkingur Ólafsson – klavír

John Adams:
I Still Dance
Must the Devil Have All the Good Tunes?

Gabriella Smith:
Tumblebird Contrails

Igor Stravinskij:
Symfonie o třech větech

EXCENTRICKÝ A AMERICKÝ. PROGRAM NA PRAŽSKÉM JARU DIRIGOVAL JOHN ADAMS

24. 5. 2023, klasikaplus.cz, Petr Veber

Program byl kompletně americký a z mnoha aspektů trochu excentrický. John Adams tak sice nepůsobí, ale jeho způsob komponování, odvíjející se v případě obou prezentovaných vlastních skladeb od názvu k notám a v mnoha jiných případech soudobě angažovaný, by se takhle označit dal. Obdobně působí profil skladatelky a environmentalistky Gabrielly Smith, jejíž ekologicky inspirovanou témbrovou kompozicí Adams přivezl pro českou premiéru. Ani Igor Stravinskij, od něhož zazněla *Symfonie o třech větech*, nebyl konvenčním umělcem. A lehce excentricky působil i Víkingur Ólafsson, skvělý pianista a sólista večera – ať už v hlučném a rychlém Adamsově klavírním koncertu, nebo ve ztišených předavcích.

Autor a dirigent v jedné osobě se představil nejprve několikaminutovou skladbou *I Still Dance* z roku 2019, věnovanou Joshuovi Robisonovi, partnerovi dlouholetého sanfranciského šéfdirigenta Michaela Tilsona Thomase. Je plná drobných komplementárních rytmů, v součtu tvořících složitý celek, působí jako jemně zadržávající perpetuum mobile. Nenápadně vystřídá několik půdorysů, stejně nenápadně se proměňuje instrumentace. Na parametr dynamiky však rezignuje, neustále zní forte až fortissimo. Nápaditý je ovšem závěr. Skladba se vytrácí do ztišujících se smyčcových figur a končí dlouhými tóny houslí, které zůstanou viset ve vzduchu.

(...) Filharmonici byli tento večer postaveni před méně obvyklý úkol. Monotónních a nijak nevyčnávajících partů, které až v souhrnu dávají nějaký smysl, se zhostili úctyhodně. Hypnoticky minimalistická hudba to sice nebyla, ostatně i sám Adams se od pojmu minimalismus, náležejícímu spíše ke Stevu Reichovi a Philipu Glassovi, distancuje; má prý jen „minimalistickou minulost“. Zajímavé setkání s tvorbou, která vzbuzuje po světě pozornost, to ale bylo.

Klavírista Víkingur Ólafsson, který hrál vlastně po celou dobu a jehož úkol byl spíše integrální, i když zvyrazněnou součástí celku než sólovým partem, podal výkon hodný obdivu jak pro výdrž, tak pro manuální náročnost. Totálně extrovertní záležitost. Úplně jiné a vlastně zajímavější bylo ovšem jeho vystoupení po skončení Adamsovy skladby, výstup naprosto introvertní. Uvedl sám sebe poznámkou, že „... úplně všechny dobré melodie ďábel přece jen nevlastní...“ a zahrál neslychaným způsobem Mozartovo moteto *Ave verum corpus*. Tichounce, s neuvěřitelně plastickým vedením hlasů. Spíše jako parafrázi či fantazii, v osobitých tempech a jejich proměnách. A pak přišel na pódium ještě jednou, plaše poznamenal cosi o Bachovi a varhanní sonátě a začal obdobným intimním a zcela vlastním způsobem bez hlesu naslouchajícímu publiku hrát téměř neslyšnou hudbu přicházející

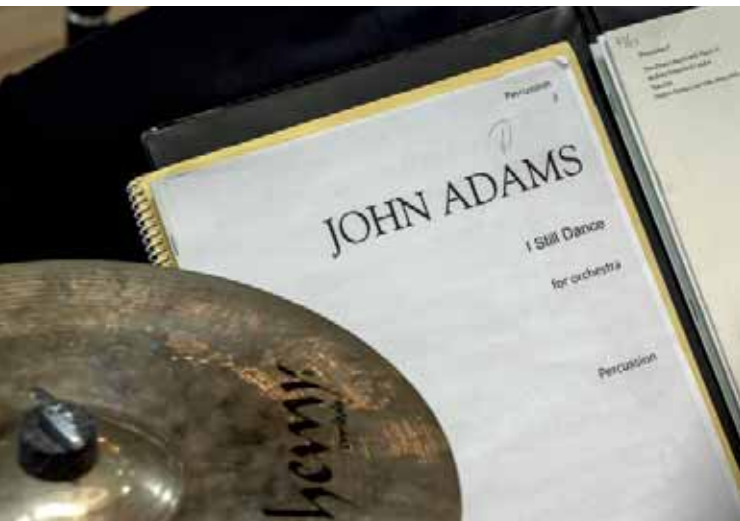

FOTO © PETRA HAJSKÁ

Dílo *I Still Dance* zaznělo na Pražském jaru v české premiéře.

jakoby odněkud z nebe. Opravdu autentický Bach to samozřejmě byl asi tolik jako v případě kreací pianisty Glenna Goulda nebo symfonických aranží Leopolda Stokowského, ale bylo to dechberoucí. Absolutní a vhodný kontrast k tomu, co předtím nabídl Adams. (...)

RADOSTNĚ TEPAJÍCÍ HUDBA. PRAHA ZAŽILA JEDNOHO Z NEJSLAVNĚJŠÍCH SKLADATELŮ

25. 5. 2023, aktualne.cz, Jiří Slabihoudek

John Adams hned zkraje večera dokázal, že také on sám stále tančí – jak doslova na dirigentském stupínku, tak přeneseně na notovém papíře. Náročná, notami po okraj přeplněná slavnostní kompozice *I Still Dance* vyžaduje nepřetržité soustředění a počítání dob. V tomto ohledu první český orchestr – výjimečně obohacený o nepřeslechnutelnou baskytaru – nezklamal. (...) Velký důraz na celek a menší důraz na detail je vlastní Adamsově hudbě i jeho dirigování. A několik hodin po odeznění efektní úvodní skladby člověku v uších stále zněl nádherný vstup filharmonických žesťů.

John Adams pojmenoval svou kompozici z roku 2019 *Must the Devil Have All the Good Tunes?* Celý koncert tepe složitými rytmy, zvláště závěrečná věta překypuje adamsovskými „mateníky“, jak by se s odkazem na lidový tanec dalo říct neustálému střídání a řetězení krátkých melodických frází. Sólista je až na pár ztišených ploch ponoukán k mohutnému, silnému zvuku. Po bouřlivém a stále proměnlivém kaleidoskopu ďábelských melodií se Víkingur Ólafsson na pódium vrátil s odpovědí na Lutherovu otázku. „*Ne, ďábel nemusí mít všechny dobré melodie, ale rozhodně jich má dost,*“ řekl zaplněnému sálu, načež oznámil, že zahraje jednu z melodií, které má na svědomí „ten druhý“. Vybral nejprve transkripci *Ave verum corpus* od Wolfganga Amadea Mozarta, kterou vytvořil Franz Liszt, a pak Andante ze čtvrté varhanní sonáty Johanna Sebastiana Bacha v transkripci Lisztova žáka, Čecha Augusta Stradala narozeného roku 1860. V obou skladbách Ólafsson předvedl svůj úžasný měkký úhoz, při němž se zdálo, že klavír z Rudolfiny intimně zná a dokáže ho rozehrát nejjemnějšími barvami. Pianista, jehož novináři bažící po superlativech nazývají „islandským Glennem Gouldem“, publiku také předvedl svůj osobitý přístup k romantickému zpomalování a zrychlování.

FOTO © PETRA HAUSKÁ

Must the Devil Have All the Good Tunes? – dílo Johna Adamse, které na letošním festivalu sám představil společně s Českou filharmonií a klavíristou Víkingurem Ólafssonem.

Žijící legenda - skladatel a dirigent John Adams ve svých šestasedmdesáti letech debutoval v České republice právě na Pražském jaru.

(...) Kompozice s těžko přeložitelným názvem *Tumblebird Contrails*, kterou roku 2014 vytvořila Gabriella Smith ve svých třidvaceti letech, používá arzenál takzvaných rozšířených technik, jaké zná každý posluchač soudobé hudby: hlasité dýchání do nástrojů, používání smyčce na všechny možné hrany bicích nástrojů, vytváření perkusivních zvuků na primárně melodické nástroje a tak podobně. Kontext, do něhož tyto techniky Gabriella Smith zarámovala, je ale pozoruhodný. Celá skladba je prodchnuta radostí, humorem a lehkostí, což jsou atributy, které sdílí s Johnem Adamsem. Ten její hudbu v Praze dirigoval se stejně nakažlivým nadšením, s jakým o autorce hovořil těsně před koncertem v Talichově salonku. Zájemců o setkání s ním bylo tolik, že zcela zaplnili místnost, a pár desítek lidí skladatelé naslouchalo na chodbě.

(...) Gabriella Smith s ním sdílí také cit pro pulz, ten její člověka dokáže vtáhnout i do hudby, ve které místy nezní žádný standardní tón, nýbrž tapiserie zvukových textur. Když do této koláže hudebnice zavěsila

vznešenou, chorálovou melodii, kterou v Praze skvěle zahráli hráči na žestě, mnozí v sále pochopili, proč se právě tato Američanka těší takové popularitě.

PRAŽSKÁ JAR

26. 6. 2023, Hudobný život, Andrea Serenčinová

Tridsiatnička Gabriella Smith rada exponuje pravidelný beat, vytvárá dojem loopov, a experimentuje s farebnosťou klasických nástrojov nútiac hráčov k prehodnoteniu bežných spôsobov tvorby tónu. V *Tumblebird Contrails* sa jej vďaka tomu darí vytvoriť takmer až elektronickú zvukovosť. Skladateľka, často otvárajúca ekologické témy, sa inšpirovala chvíľou, keď sedela na útese nad morom a vnímala typickú zmes organických a neorganických zvukov: vtáky, udierajúce vlny príboja, šuštiaci piesok... a nebo nad Pacifikom, maľujúce stopy po lietadlách, ktoré zreteľne počuť v pomalých glissandových líniách nad orchestrálnym pulzom. (...)

AN AUSPICIOUS DEBUT FOR JOHN ADAMS AT PRAGUE SPRING

24. 5. 2023, Frank Kuznik, bachtrack.com

Ólafsson attacked the piece with sharp staccato bursts that matched the intensity of the orchestra, then showed a lighter, lyrical side in a second movement that was at times mesmerizing. The ferocious finale teetered on the edge of flying apart, which was to the credit of both Adams and Ólafsson, who kept the spirit of wild abandon while maintaining tight control over the sudden breaks and slashing rhythms.

(...) Smith is a young American composer and a favorite of Adams, who has championed *Tumblebird* by leading numerous performances in the US. The piece evokes the wonders of the natural world with aural images of the forest and skies and seashore, and the sounds of birds and waves. Under Adams' baton, the brass in particular did a superb job of creating unusual sonorities and the percussion section provided a pulsating bottom. As a fellow Californian, Adams has a natural feel and appreciation for the landscapes Smith portrays, and in his reading expansive vistas unfolded in rich textures and colors with a beguiling sense of discovery. (...)

As an offstage footnote, it was remarkable to see the audience that Adams attracted. Musicians, composers, musicologists, critics, arts managers, modern music devotees – the entire spectrum of the local music community turned out for the concert. And there wasn't enough room for all the people who wanted to attend the pre-concert talk. It's hard to recall another artist who generated that level of interest, much less from such a broad cross-section of fans. Even in conservative Prague, contemporary music thrives.

Skladatel a dirigent John Adams

FOTO © PETRA HÁJSKÁ

SYMPHONIEORCHESTER DES BAYERISCHEN RUNDFUNKS

24. 5.

středa 20.00, Obecní dům

Daniel Harding – dirigent

Gustav Mahler:
Symfonie č. 7

Partner koncertu

SYMPHONIEORCHESTER
DES BAYERISCHEN
RUNDFUNKS

HARDINGŮV VZOROVÝ MAHLER

26. 5. 2023, klasikaplus.cz, Jan Průša

Hráčské schopnosti orchestru a jeho hmatatelný zvuk – ty podtrhly Hardingovo vynikající pražské provedení. *Sedmá symfonie*, premiérována v roce 1908 v Praze, na rozdíl od ostatních dalších Mahlerových děl nevolá po patosu ani velkém orchestrálním zvuku. Místo toho odkrývá jednotlivé zvukové světy na Mahlera až nečekaně průzračně. Přesto zde tajemství Mahlerovy hudby nemizí, naopak se ještě více zhmotňuje v rozličných náladách jednotlivých vět. Harding přesně takto celou skladbu pojal. Až s mikroskopickou pečlivostí vstupoval do kompozice a doslova z ní vytahoval jednotlivé momenty; jako by všichni účinkující na podiu oscillovali mezi zjevnou Mahlerovou snahou zachytit ve skladbě jistou objektivitu a zároveň co nejlépe podat všechny ony polohy této Mahlerovy snad nejjáhadnější skladby. Od démoničnosti, temnoty, veselosti, vzrušení, tajemna, po pitoreskní zvuk kravských zvonců a ironii, která byla přítomna více než kdy jindy, a to nejen v podání mandolíny, jež se nám škodolibě smála.

Slyšeli jsme energické, muzikální, řezané pojetí, které se vyhýbalo patosu a jehož snahou bylo podat *Sedmou* co nejvíce srozumitelně. Nešlo o Kubelíkovo expresivní pojetí, ani dramatické až patetické ztvárnění, které můžeme pozorovat v aktuální interpretaci Semjona Byčkova u České filharmonie. Neslyšeli jsme ani přemíru romantického zvuku, který se znovu přihlásí o místo v následující *Osmé*. Harding, vědom si značných kvalit orchestru, se naopak soustředil na odkrytí jednotlivých textur. Tento poctivý, nikoliv však přehnaně analytický přístup vyzdvihl zvukovou radikalitu symfonie a interpretům se, podle mého, podařilo přiblížit povaze skladby, jako se to stane málokdy. Přítomny byly občasné změny v dynamice, tempu a důraz na zvukovou barevnost v jednotlivých plochách. Znovu tím byla podpořena odlišnost krajních závažných vět (oproti oběma nočním hudbám třpytícím se při měsíčku) a děsivě žertovného Scherza; vše vedeno ve prospěch logiky této symfonie jako celku.

Harding, který občas vymění taktovku za knípl velkému dopravnímu letadlu u společnosti Air France, působil u pultíku jako suverén. Nesmírně klidně vedl orchestr pevnou rukou jednoznačně kupředu. Nepůsobil přitom ale nikterak despoticky. Naopak zmínka o souhře mezi ním a orchestrem zde není prázdnou frází. Bavit se zde o excelentní hře jednotlivých nástrojových sekcí orchestru z Mnichova nedává smysl. Zmiňme pouze krásně kulatý zvuk lesních rohů a obecně dobrou práci žesťů. Anebo děsivě nekompromisní zvuk tenorového rohu, který otevřel celou symfonii. Zaujala přesná dřeva nebo břitké smyčce, které se v akustice Smetanovy síně neztrácely. Vrcholem večera byla sugestivně podaná finální věta. Zde se naplno projevil dirigentův fokus na světlo a radost: vlastností, které dirigent Harding

Zaplněná Smetanova síň Obecního domu během koncertu téměř nedýchala.

i skladatel Mahler v partituře sofistikovaně a postupně odkrývají, a které zde vyzněly bez jakýchkoliv zábran.

Kultivované publikum ve skoro zaplněné Smetanově síni Obecního domu během celého večera snad ani nezakašlalo. Výkon umělců následně odměnilo dlouhotrvajícím potleskem a několikerým vyvoláním dirigenta. Vedle letošního provedení *Mé vlasti* se hostování fenomenálního Symfonického orchestru Bavorského rozhlasu v čele se skvělým Danielem Hardingem zapíše mezi památné koncerty v historii našeho nejstaršího hudebního festivalu.

PROVEDENÍ MAHLEROVY *SEDMÉ SYMFONIE* BYLO JEDNÍM Z VRCHOLNÝCH KONCERTŮ PRAŽSKÉHO JARA

28. 5. 2023, operaplus.cz, Michael Rádl-Spiess

Není jistě potřeba připomínat, že Symfonický orchestr Bavorského rozhlasu patří mezi nejlepší hudební tělesa současnosti, zvláště v kontextu mahlerovského repertoáru. Ve spojení s Danielem Hardingem, který je po právu považován za určitého „mahlerovského veterána“, se pak jednalo o naprosto ideální konstelaci pro vybrané dílo. Tím byla *7. symfonie* Gustava Mahlera, jedna z méně často prováděných symfonií tohoto skladatele.

(...) Již při úvodních tónech první věty *Langsam* (*Adagio*) – *Allegro risoluto* bylo zřejmé, že posluchače čeká koncert na velmi vysoké úrovni. Hned prvních pár taktů, ve kterých nastupují potmělé smyčce a baskřídlovka vynášejí svůj tajemný motiv, bylo podáno pevně a jistě. Mám za to, že Harding uchopil celou skladbu velmi racionálně. Podařilo se mu vyhnout se přemrštěné okázalosti, ke které lze snadno spadnout zejména v páté větě. Držel jednotlivé nástroje na uzdě a kontrastní témata proti sobě stavěl efektně, ale bez potřeby přehánět jejich odlišné charaktery.

Bavorští rozhlasoví symfonici organicky přejímali dirigentem udávané dynamické změny, místy se až zdálo, jako by se dynamika přímo fyzicky přelévávala od dirigenta až k posledním pultům. Hned v polovině první věty se také projevilo Hardingovo umění nechat skvěle vyznít konkrétní nástroj, když se nad zbytkem orchestru zcela zřetelně rozeznaly dvě harfy. Zde ovšem nejde jen o schopnost orchestru pružně reagovat na dirigenta, ale i ochotu jednotlivých hráčů naslouchat sobě navzájem, což není v mnoha tělesech automatické.

Druhá věta, *Nachtmusik I: Allegro moderato*, diváky vtáhla do nočního světa. Obrazy troubících hlídek, patrolujících městem, se prolínaly s poetickými pasážemi připomínajícími noční přírodu. Mohli jsme také slyšet sestavu kravských zvonců propůjčující skladbě

FOTO © PETRA HAJSKÁ

Daniel Harding – dirigent světových orchestrů a pilot letecké společnosti Air France

místy až pastorální nádech. Mahlerovo enigmatické pojetí nočního světa se symfonikům velice zdařilo, věta si až do konce udržela klidný a tajemný charakter.

Třetí věta symfonie, mírně „infornální“ Scherzo velice moderního rázu, v sobě zahrnuje sarkastické ztvárnění vídeňského valčíku. Je nadepsáno Schattenhaft, tedy „stínově“. Střídají se v něm dynamické extrémy, témata si v rychlém sledu předávají často neočekávané nástroje. To vše Harding se symfoniky zvládl prvotřídně. Tato věta je považována za velmi nadčasovou a je snadné v ní nalézt prvky, které využívali i později skladatelé 20. století. Dobrým příkladem může být Dimitrij Šostakovič, jehož taneční díla mahlerovskou inspiraci rozhodně nezapřou.

Čtvrtá věta, Nachtmusik II., je nejromantičtější dílem symfonie. Je nadepsána Andante amoroso a je proslulá zejména zapojením dvou nástrojů pro symfonický orchestr neobvyklých – kytary a mandolíny. Oproti mnoha jiným provedením, kdy jsou tyto nástroje usazeny v čele orchestru a připomínají tak zdánlivě sólisty, byli v tomto případě kytarista i mandolinistka usazeni v hloubi orchestru, takže na ně diváci z některých řad

ani neviděli. Toto pojetí se mi zdálo v důsledku správné, protože jejich party, ač unikátní, nedosahují ani rozsahem, ani virtuositou klasických sólových čísel. Tak privilegiovanou pozici by si pak navíc při četnosti všelijakých sólových pasáží zasloužily prakticky všechny nástroje.

Přes usazení uvnitř orchestru byly kytara i mandolína naprosto zřetelně slyšet, až měl posluchač pocit, jako by byly nástroje nazvučeny. Vedle zdárlivé dirigentské práce i zde jistě pomohly dřevěné akustické panely zavěšené nad jevištěm, které umožnily divákům slyšet výsledný zvuk celého orchestru prakticky tak, jak jej slyšel sám dirigent.

Bez větších prostojů pak Harding rozehrál poslední pátou větu. Tou bylo oslavné Rondo – finale, vykládané jako Der Tag či triumf světla a dne. Přesto, že hráči hráli již dlouho přes hodinu, z jejich výrazů bylo stále znát obrovské soustředění a Hardingova gesta snad ještě nabírala na přesnosti. Finále, ač grandiózní, si tak stále zachovalo srozumitelnost a nebylo zvukově přehlčené.

Celkově bylo Hardingovo provedení Mahlerovy symfonie excelentní. Přestože Mahler předepíše

mohutný orchestr, dirigentovi se dařilo hudbu za všech okolností dobře artikulovat, takže i v hlasitých pasážích bylo možné celkem jednoduše rozpoznávat jednotlivé hlasy. Rovněž bylo zřejmé, že ho orchestr respektuje a všechna jeho gesta bezesbytku přijímá. Nikoho tak nepřekvapilo, když byli umělci po doznění posledních tónů odměněni upřímným potleskem, který se záhy změnil ve standing ovation.

Koncert Hardinga a Bavorských rozhlasových symfoniků byl rozhodně jedním ze stěžejních vystoupení letošního Pražského jara. Dohromady vytvořili mahlerovský celek, který se právem řadí mezi současnou světovou špičku.

VELKÁ NOČNÍ HUDBA

28. 5. 2023, [kultura.iDNES.cz](https://kultura.idnes.cz), Věra Drápelová

Mnichovští hudebníci však symfonii předvedli právě jako v nejlepším slova smyslu píseň, byť dramatickou. Jejich hra vycházela z komorní průzračnosti a čitelnosti každé fráze. Všechny dechy zněly čistě a světlivě a člověk si vybavil výrok Mahlera citovaný v různých statích o nelehkých přípravách pražské premiéry: „*Musím přemýšlet, jak by se dal udělat z kotlíku na párky tympán, ze zrezavělé kropicí konve trubka a z hospody koncertní sál.*“ Jak to asi znělo tehdy? (...)

VELKOLEPÝ MAHLER

30. 5. 2023, lidovky.cz, Jindřich Bálek

Od prvního taktu bylo možné se přesvědčit, že rozhlasová symfonikové z Mnichova jsou špičkové těleso, které se vymyká představě o solidních evropských rozhlasových orchestrech. Ve zvuku orchestru je zemitost a plnost, každý hráč či každá skupina má krásný čistý nosný tón. Klíčové žesťové skupiny hrály svěže a barvitě. (...)

FOTO © PETRA HAUSKÁ

Podle mnohých bylo vystoupení Daniela Hardinga jedním z vrcholů Pražského jara 2023.

IGOR LEVIT

25. 5.

čtvrtek 20.00, Rudolfinum, Dvořákova síň

Igor Levit – klavír

Johannes Brahms (arr. Ferruccio Busoni):
Šest chorálních předeher

Fred Hersch:
Variace na lidovou píseň

Richard Wagner (arr. Zoltán Kocsis):
Tristan a Isolda, předehra k opeře

Franz Liszt:
Sonáta pro klavír h moll S 178

Patronem koncertu je CIM Servis, s.r.o.

IGOR LEVIT UVOLNĚNÝ, ALTERNATIVNÍ, A PŘECE ZODPOVĚDNÝ

27. 5. 2023, [klasikaplus.cz](https://www.klasikaplus.cz), Zdeněk Pilbauer

Po přestávce klavírista z pultu sňal tablet a posluchači byli podrobeni klasičtějšímu dílu repertoáru. (...) Levitovy pauzy byly delší a prožitější, vrcholy ještě znělejší, řetězce disonancí ještě napínavější... zároveň jsem ale neměl dojem, že by výrazové prostředky do hudby byly násilně vnucovány zvenčí, poslech byl pro mě obrazotvorný. Hudba plynula organicky, jako kdyby ji Levit nikdy neviděl zmrazenou v podobě mrtvého notového zápisu. (...)

FOTO © PETRA HAUSKA

Návrat Igora Levita do Prahy nikoho nenechal na pochybách, že se jedná o prvotřídního umělce.

Zleva: Josef Třeščík – dramaturg Pražského jara, Eva Kesslová – ředitelka Orchestru Berg, Marie-Sünje Schade – vedoucí uměleckého plánování v Konzerthausu Dortmund, Renáta Spisarová – výkonná ředitelka Ostravského centra nové hudby

PRAGUE OFFSPRING

26. — 27. 5. 2023

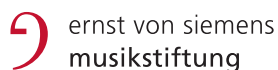
Centrum současného umění DOX

Klangforum Wien – rezidenční soubor
Georg Friedrich Haas – rezidenční skladatel

Ve spolupráci s Centrem současného umění DOX

S laskavou podporou

HOW TO SPRING OFF?

26. 5.

pátek 18.30, Centrum současného umění DOX

Panelová diskuse osobností evropské scény soudobé hudby. Moderátorem je Josef Třeščík, dramaturg Pražského jara.

KLANGFORUM WIEN I.

26. 5.

pátek 20.00,
Centrum současného umění DOX

Klangforum Wien

Peter Rundel – dirigent

Joonas Ahonen – klavír

Lukas Schiske – bicí

György Ligeti: *Komorní koncert*

Jana Vöröšová: *Lunapark*

světová premiéra skladby na objednávku Pražského jara

György Ligeti:

Koncert pro klavír a orchestr

Georg Friedrich Haas:

Kdo, kdybych křičel, kdo by mě zaslechl...

pro bicí a ansámbli

HYENA

26. 5.

pátek 22.30,
Centrum současného umění DOX

Dramatický film podle stejnojmenné skladby Georga Friedricha Haase, v němž skladatelova manželka, herečka a performerka Mollena Williams-Haas vypráví o cestě do nitra ženy – alkoholičky, kde bojuje se svým nejhorším démonem – titulní hyenou.

READING LESSONS - KLINGFORUM WIEN

27. 5.

sobota 14.00,
Centrum současného umění DOX

Veřejná zkouška děl studentů skladby HAMU a JAMU

Milica Modrá (HAMU)

Noemi Savková (JAMU)

Matej Sloboda (JAMU)

MASTERCLASS - KLINGFORUM WIEN

27. 5.

sobota 16.00,
Centrum současného umění DOX

Matej Sloboda v diskuzi s členkou Klangfóra Wien

GEORG FRIEDRICH HAAS IN CONVERSATION

27. 5.

sobota 19.00,
Centrum současného umění DOX

Veřejný rozhovor s rezidenčním
skladatelem Prague Offspring

FOTO © PETRA HAUSKÁ

Georg Friedrich Haas promluvil o svém pojetí a vnímání hudby, své rodinné historii a složité cestě k sebepoznání.

KLINGFORUM WIEN II.

27. 5.

sobota 20.00,
Centrum současného umění DOX

Klangforum Wien
Peter Rundel – dirigent

Matouš Hejl:
Kývání

František Chaloupka:
The Spectral Waltzer

Michaela Pálka Plachká:
Pět barev alpské mlhy

Pavel Šabacký:
Ishan't

Šimon Voseček:
Mouchy. Diptera pro ansámbl.

Georg Friedrich Haas: *in vain*

Skladby Matouše Hejla, Františka Chaloupky, Michaely Pálky Plachké, Pavla Šabackého a Šimona Vosečka vznikly na objednávku Pražského jara.

Vznik skladby skladatele Šimona Vosečka podpořil kulturní odbor Města Vídeň WienKultur.

VELKÁ NOČNÍ HUDBA A PROCHÁZKA PRAŽSKOJARNÍM LUNAPARKEM

28. 5. 2023, kultura.iDNES.cz, Věra Drápelová

Ve skladbě *Lunapark* od Jany Vöröšové to žije zvukovými obrazy: divoký autodrom, pomalu se vznášející labuť, praskající střelnice, v níž dojde i na skutečné balónky, vznešeně se otáčející velké kolo a svištěcí horská dráha. Z amplionů vříská pouťová hudba a zase mizí, prostě člověk prochází mezi atrakcemi a nasává vjemy. Možná tam někde byla schovaná i cukrová vata...

(...) V sobotu se na zhruba desetiminutových drobnostech představila pětice dalších skladatelů. Asi nejvíc utkvěla v paměti skladba *Spectral Waltzer*, v níž si s valčíkem bizarně, leč nápaditě pohráł František Chaloupka, a dílko *Pět barev alpské mlhy*, které rozprostřela Michaela Pálka Plachká.

Celý projekt Prague Offspring pak vyvrcholil provedením Haaseho gigantické skladby z roku 2000 nazvané *in vain* (marně). Připomíná instalaci v prostoru, pracující navíc i se světlem – část kompozice hudebníci hrají zcela potmě, pouze po paměti. Zvuková masa se valí, stoupá a zase snáší, vystupují z ní jednotlivé sólové výkony. Zvláště v druhé půli, kdy se ozvou pozouny a horny, to působí jakoby probleskoval přízrak Richarda Wagnera. Rozhodně sugestivní skladba.

NA HORSKÉ DRÁZE ZVUKŮ. PRAŽSKÉ JARO DVAKRÁT ZHASLO V SÁLE DOXU

29. 5. 2023, aktualne.cz, Matěj Kratochvíl

Spíš jako fyzická vlna než něco, co se jen poslouchá ušima, působila skladba *In vain* rakouského autora Georga Friedricha Haase, když tuto sobotu zazněla v pražském Centru současného umění DOX. Pro její provedení bylo klíčové osvětlení. Ve dvou částech se v sále zcela zhaslo a hráči i posluchači se na pár minut ocitli ve tmě. Před koncem se k hudebnímu rytmu přidal rytmus blikajících světel.

Hodinový proud táhl publikum plynulými proměnami od tichých běhů po ohlušující vyvrcholení. Uvedení kompozice z roku 2000 patřilo k vrcholům „festivalu uvnitř festivalu“ Prague Offspring, který v holešovickém centru podruhé uspořádalo Pražské jaro.

(...) Prague Offspring v pátek a sobotu poskytl prostor hudbě druhé poloviny 20. století i úplným novinkám mladších českých skladatelek a skladatelů. Podruhé za tímto účelem festival přivezl Klangforum Wien, které v oblasti interpretace soudobé hudby představuje naprostou špičku. Orchester hrál oba dny všechny skladby.

Soubor Klangforum Wien byl již podruhé rezidenčním souborem Prague Offspring.

(...) Druhým Ligetiho dílem byl *Klavírní koncert* z let 1985 až 1988, v němž se jako sólista představil devětatřicetiletý Joonas Ahonen z Finska. Jeho podání bylo bezchybné, v některých pasážích šlo kvůli zbesilým tempům a rytmům o téměř sportovní výkon.

(...) Název i jednotlivé části novinky *Lunapark* od Jany Vöröšové vyvolávají mimohudební asociace, hudba jako by posluchače skutečně provázela fantastickým zábavním parkem v pěti kontrastních větvích. Autodrom je rytmicky chaotický a zbesilý, labuť se rozezní snivými, rozmlženými harmoniemi, Střelnice opět přináší hybnou energii, navíc doplněnou praskáním pouťových balonků, do té doby rozmístěných mezi hudebníky. Velké kolo díky stoupajícím stupnicím vyvolá iluzi, že stoupáme kamsi nad oblaka, a závěrečná Horská dráha nás v rychlém tempu a virtuózních bězích střídajících se mezi nástroji doveze do cíle. Vším se proplétají ohlasy na hudbu cirkusové kapely. Zvukomalebností a popisností působila kompozice Vöröšové přímočaře. Zároveň je napsaná tak zručně a s takovým citem pro zajímavé zvukové odstíny či změny nálad, že posluchače veze jako na oné horské dráze, kde není času na pochyby, když to tak krásně jede.

(...) Úvod připadl skladbě *Pět barev alpské mlhy* od Michaely Pálka Plachké, která se rozezněla hudebníky

foukajícími do svých nástrojů bez tónu. Z toho se postupně začala nořit „opravdová hudba“, stejně jako autorka v komentáři popisuje první paprsky slunce prorážející mlhu v horském údolí. Hudba je to příjemná, s lehce pohádkovou atmosférou.

Následující *Kývání* od Matouše Hejla rovněž pracovalo se zvuky na hraně tónů a nehudebních hluků, když smyčce intenzivně skřípaly po strunách. Jakmile Hejl rozehrál zároveň rytmy strojové i chaotické, nabízela se podobnost s některými místy v hudbě Györgyho Ligetiho.

Další kompozici nazvanou *Spectral Walzer* vytvořil František Chaloupka. V komentáři k ní píše, že hledal „současný jazyk, který by ale nebyl jednoduchou negací minulosti“. Minulost jako by do jeho díla prosakovala skrze náznaky valčíkových rytmů a sentimentálních melodií. Tyto odkazy však rozostřil, jako bychom taneční rej sledovali skrze špinavé a zamlžené okno.

Čtvrtý autor Pavel Šabacký do své skladby *Ishan't* rovněž zapojil hudební minulost, a to prostřednictvím fragmentů *Biblických písní* od Antonína Dvořáka. Většina posluchačů je v DOXu nejspíš neodhalila: jsou skryty v energické, rychlé a divoké hudbě, v níž jako bychom občas slyšeli i ozvěny

jazzových rytmů. Uprostřed se slova ujímá klari-
netista s divokým, možná improvizovaným sólem,
v němž prozkoumá extrémní rejstříky nástroje.

Závěrečné *Mouchy* s podtitulem *Diptera pro ansámbl*
napsal ve Vídni žijící Šimon Voseček. Byť bychom
mohli čekat jemné bzuzení, opět šlo o hudbu razantní,
převážně hlasitou, opět balancující mezi čistými tóny
nástrojů a zkoumáním jejich hlukových možností.

České skladatelky a skladatelé, jež letos předsta-
vilo Prague Offspring, mají jednu věc možná spo-
lečnou: hudbu nechápu jako spojování melodií
a harmonií či budování pravidelných forem. Slouží
jim především ke zkoumání zvuků, přičemž také
k jejímu popisu se nabízejí spíše paralely s mal-
bou či sochařstvím. Autoři svou materii zkrátka
míchají jako na paletě či hnětou jako hlinu.

V podání špičkového Klangfora Wien dirigovaného
Peterem Rundelem se ukázalo, že jsou v tom sku-
tečně dobří. Obzvláště se povedly kompozice Jany
Vöröšové a Františka Chaloupky, snad díky zajíma-
vému balancování mezi hledáním nových zvuko-
vých světů a prosakováním čehosi z minulosti.

PRAGUE OFFSPRING PŘINESL DISKUSI O ČESKÉ SCÉNĚ SOUDOBÉ HUDBY A KONCERT SE SVĚTOVOU PREMIÉROU

2. 6. 2023, operaplus.cz, Lenka Dohnalová

Na Pražském jaro šlo o obdivuhodný výkon
nejen dirigenta Petera Rundela, ale celého sou-
boru. Publikum programu bylo z velké části
zasvěcené, takže to dovedlo ocenit. (...)

(...) Očekávali jsme premiéru *Lunaparku* Jany Vöröšové
(*1980), která v posledních letech zaznamenává úspěch
doma i v zahraničí. Pražské jaro si skladbu objed-
nalo a natočilo s autorkou krátký rozhovor, ve kterém
skladatelka vysvětluje jádro své inspirace a způsob,
jak u ní probíhá tvůrčí práce, při které (se třemi dětmi
a zaměstnáním) nepotřebuje nějaké zvláštní podmínky.
Hudebně myslí průběžně a nápady, které se vynoří
v různých chvílích, si raději hned zapisuje. U tématu
Lunaparku jí, podle vlastních slov, přišlo zajímavé, jak
se atrakce různě pohybují (v různých směrech, trajek-
toriích a rychlosti) a také, jak jsou stvořeny pro zábavu,
iluzi, jak jsou mnohdy oprýskané a opotřebené. Tak
trochu Felliniovské téma, a nakonec i hudba – veselá,
vtipná a zároveň tak trochu i smutná, barevně vyna-
lézavá s využitím i nezvyklých nástrojů a objektů:
píšťalek, dešťové hole, prasknutí balonků, na konci
i symbolicky zmuchlání papíru, žádný „pomník“.

Zdá se, že kromě určitých struktur hybností a sonoris-
tiky je tu velké soustředění na vytvoření nálad. Z nich
pak vystupuje groteskně působící „valčíček“, jinde kus
pochodu. Celá skladba navozuje vizuální až filmové
představy a svou humorností (zejména v koncích epi-
zod) v podstatě dobrou náladu. I Klangforum Wien ji
zjevně zahrálo s chutí, pobavila je, přitom se nejednalo
o nějakou snadnou hříčku. Skladba je náročná kom-
binací různých postupů, změnou a proměnami výrazu
a zvukovou barevností. Přítomná skladatelka byla oce-
něna i svými kolegy v publiku upřímným potleskem. (...)

Peter Rundel, Georg Friedrich Haas a Lukas Schiske

Klangforum Wien a dirigent Peter Rundel

TABUIZOVANÁ TÉMATA, NOVÁ ČESKÁ TVORBA I EDUKAČNÍ ROZMĚR. STŘÍPKY Z VÍKENDU PRAGUE OFFSPRING

3. 6. 2023, klasikaplus.cz, Lucia Maloveská

Keďže festival tento rok vo svojej kampani akcentoval práve lásku, hudbu, a výrazné páry klasickej hudby (Schumannovci, Mahlerovci), stala sa práve účasť tejto dvojice veľmi príznačným naplnením tejto myšlienky. Myslím, že sa organizátorom vďaka manželom Haasovcom podarilo prirodzene upozorniť na spoločenské otázky, tabuizované témy, či prepojenia politiky a hudby. Obaja totiž hovoria otvorene o sexualite, ale napríklad aj o kontroverznej minulosti. Haas priznáva, že vďaka manželke začal hovoriť o nacistickej histórii svojej rodiny. Navyše, obe Haasove kompozície, ktoré v DOXe zazneli, reagujú na politické udalosti.

Ako veľké pozitívum tohto ročníku možno vnímať výraznú prítomnosť českej hudby. „Vnímam v Česku veľa talentu a výraznú muzikalitu. Je možné, že to súvisí aj s národnou tradíciou. Bola to pre mňa pekná skúsenosť, som rád, že som mohol zistiť, ako sa tu tvorí,“ uviedol po koncertoch dirigent Klangfora Wien Peter Rundel. Ten so svojim súborom zahral celkom osem skladieb autorov a autoriek, pochádzajúcich alebo pôsobiacich v Česku. Na koncertoch zaznela jednak rozsiahlejšia skladba *Lunapark* od Jany Vöröšovej, v sobotu potom kratšie kusy od Michaely Pálka Plachkej, Matouše Hejla, Františka Chaloupky, Pavla Šabackého a Šimona Vosečka.

(...) Reading Lessons sa konali aj tento rok: ide o verejnú skúšku ansámbľu, na ktorej sa venujú skladbám troch študentov kompozície. Tentokrát príležitosť dostali Milica Modrá (HAMU) so skladbou *disintegrating marble, towards fragments of tenderness*, Noemi Savková (HAMU) a jej *Snowball* a Matej Sloboda (JAMU) s dielom *Flocke für Hans*. Skladateľky sa uviedli partitúrami, ktoré mali, aspoň v začiatkoch, relatívne mnoho spoločného: stíšené prostriedky (air sounds, hra slákom na telo nástroja, „key clicks“ na dychové nástroje). Obe skladby tak mali v sebe zakódovanú určitú chvejivosť, jemnosť. Milica Modrá sa však rozhodla vytvárať skôr plochy založené na práci s alikvotnými tónmi, s flažoletmi a kľúčovou sa pre ňu, aspoň z môjho pohľadu, stala farba, Noemi Savková viedla štruktúru ku konkrétnejším melodickým líniam, ktoré vo mne v určitých prípadoch evokovali folklórnu melodiku. Z celkom iného sveta bola kompozícia Mateja Slobodu. Na prvé počutie nápaditá, výrazovo celkom striedmo pôsobiaca skladba založená na repetíciách, s výrazným použitím mikrointervalov a komplexnej rytmiky, bola náročným kúskom aj pre skúsené Klangforum Wien. Keďže hrali z listu, nebolo možné obsiahnuť všetky aspekty diela a skladba tak nezaznela v celku, ako prvé dve kompozície. Bolo ale očividné, že sa hráči bavia, skoro akoby ich potešilo, že pred nich niekto postavil takúto výzvu. Z trojice skladieb bola Slobodova kompozícia najzrelejšou – objednávku pre ďalší ročník tak získal práve on. (...)

SUKOVY KŘEČOVICE

28. 5.

neděle 10.30, Křečovice, kostel sv. Lukáše

Kukal Quartet

Eliška Kukulová, Klára Lešková – housle

Šimon Truszka – viola

Jonathan Gerstner – violoncello

Aleš Bárta – varhany

Antonín Dvořák: *Preludium D dur a Fuga g moll*

Felix Mendelssohn-Bartholdy:

Smyčcový kvartet č. 2 a moll op. 13

Josef Suk: *Smyčcový kvartet B dur op. 11*

PKF – PRAGUE PHILHARMONIA & OKSANA LYNIV

28. 5.

neděle 20.00, Rudolfinum, Dvořákova síň

PKF – Prague Philharmonia

Oksana Lyniv – dirigentka

Lilian Lefebvre – klarinet

(laureát MHS PJ 2022)

Minju Kim – fagot

(laureátka MHS PJ 2022)

Julia Tkačenko – soprán

Eduard Resatsch:

V plamenech.
Cyklus písní pro soprán a orchestr – světová premiéra

Richard Strauss:

Duett-concertino pro klarinet, fagot a komorní orchestr

Wolfgang Amadeus Mozart:

Symfonie č. 38 D dur „Pražská“ KV 504

Partner koncertu

 art | 10 let

FOTO © MICHAL VENCĚL

Lauráti soutěže Pražské jaro 2021 Kukal Quartet

OKSANA LYNIV CONDUCTS PREMIERE OF A MOVING TRIBUTE TO UKRAINE AT PRAGUE SPRING

29. 5. 2023, Frank Kuznik, bachtrack.com

For *Up in Flames*, he used five short texts by poet Lina Kostenko, a revered literary figure in Ukraine. The first four are meditations on the fire and ice of love, the fifth a cry of distress provoked by the „predatory alien hordes“. Resatsch's score has lighter moments, mostly in the interludes between the poems, but starts out tense and stays largely in that vein, the drama exploding into a full-blown aural assault in the finale.

Leading PKF — Prague Philharmonia, Lyniv handled *Flames* with great care, wringing every note of tragedy and solace out of the music without losing any of the fine clarity that marked the entire evening. Still, much of the expression fell to Ukrainian soprano Julia Tkačenko, who sang with operatic anguish. Tkačenko is a rarity, a high soprano with the heft of a lower register, an ideal voice for carrying delicate lines freighted with emotional angst. The juxtaposition of purity and pain was captivating, a deeply personal outcry that at the same time spoke for multitudes.

Tkačenko's performance drew enthusiastic applause, swelling even more when Resatsch, Tkačenko and Lyniv stood together at the front of the stage – a moment of solidarity that everyone felt, an outpouring of

appreciation and support from a nation where the sting of foreign occupation is still fresh in many memories.

If the rest of the program felt anticlimactic, it was not because of any drop in quality. Strauss's *Duett-Concertino for Clarinet, Bassoon and Orchestra* featured the winners of last year's Prague Spring competitions, French clarinetist Lilian Lefebvre and Korean bassoonist Minju Kim, who played with professional polish and colorful flair in their exchanges. But Lyniv was the real star of the piece, seamlessly blending the soloists with a lively interpretation crafted in the orchestra. Typically, conductors provide just basic backdrops for a one-off with unfamiliar soloists, but this performance had contours and character and the kind of internal integrity that usually comes with longtime collaborations. (...)

ÚSPĚCH UKRAJINSKÝCH A DOMÁCÍCH UMĚLCŮ VE SVĚTOVÉ PREMIÉŘE NA PRAŽSKÉM JARU

31. 5. 2023, klasikaplus.cz, Julius Hůlek

Autor úvodní skladby, symfonických písní *V plamelech pro soprán a orchestr*, Eduard Resatsch, pochází ze Lvova, kde absolvoval své první specializované hudební školení. Reálné provedení odkrylo tento energetický náboj akcentující přímo filozofické kategorie, a to nejen života a smrti, ale i vzdoru. Tím rezonovaly

FOTO © PETRA HAUSKÁ

Lilian Lefebvre a Minju Kim prokázali, že jejich vítězství v soutěži Pražské jaro 2022 bylo zcela oprávněné.

Sopranistka Julia Tkačenko a dirigentka Oksana Lyniv v dramatickém díle Eduarda Resatsche *V plamenech* pro soprán a orchestr

už první takty celku, v orchestru dané přímo bojovným nástupem. Vokální sólo vzápětí zřetelně odkrylo, jak jeho hudebněmelodické utváření vychází z reálné řeči veršů. Sólový part přednesla ukrajinská pěvkyně Julia Tkačenko, umělkyně s úspěšnou bilancí soutěžních úspěchů i operních angažmá na Ukrajině i jinde v Evropě, zejména v Itálii. Její dominantní výrazová poloha tkví ve spíše pohyblivém ukotvení někde uprostřed mezi lyrickým a dramatickým projevem. Tato dispozice dobře ladila s tu skrytější, tu zjevnější výrazovou naléhavostí díla, přítomnou jak v obsahové stránce zhudebněné poezie. Lyrika měla spíše drsnější přídech v rozvleklých, táhlých pasážích v proudu hudebního přediva, s pěknými sóly v sólové flétně, violoncellu nebo lesním rohu, avšak ve dvou gradačních vrcholech přibližně před středem skladby a pak před závěrečným vyvrcholením ústila do vypjaté exprese tragické vřavy s vyzpíváními výkřiky. Zhruba dvacetiminutový celek byl realizován celistvě, bez cézur, attacca a výkon Julie Tkačenko vyzněl naprosto autenticky. Jejím i kolektivním výkonem bylo publikum nadšeno a ovacemi to dalo patřičně znát. Nepochybně tím umocnilo úspěch závažného hudebního díla, jež mělo v Praze světovou premiéru.

Bylo potěšením sledovat, jak dirigentka Oksana Lyniv ten rozeklaný monument bezpečně vede a usměřňuje jednoduchými, přehlednými gesty, bez zbytečné exaltace. V podstatě týž přístup – byť v distingovanější formě – zaujala při provedení *Duetta-concertina pro*

klarinet, fagot, smyčcový orchestr a harfu Richarda Strausse. Sólové party byly svěřeny vítězům loňské Mezinárodní hudební soutěže Pražské jaro 2022 v dotyčných oborech, jimiž se stali klarinetista Lilian Lefebvre z Francie a fagotistka Minju Kim z Korejské republiky. (...) Také tato skladba zazněla v nepřetržitém sledu, myslím ku prospěchu kompaktnosti hudebního příběhu. Sólisté kromě technické stránky vynikli skvělým citěním frází (toto hlavně klarinet) i sebemenších detailů jakož i vystižením subtilní komiky (toto zase spíše a logicky fagot). Bezpečně se orientovali v rostoucím propletení svých partů gradovaných nabývací virtuozitou. Kolektiv smyčců, účinně stimulovaný dirigentkou, se postaral o křehký a celistvý zvuk.

V *Symfonii č. 38 D dur „Pražské“* Wolfganga Amadea Mozarta dirigentka pracovala výlučně s orchestrem a projevilo se to i ve vizuální stránce jejího projevu. S ohledem na výborně připravené těleso se mohla soustředit na detailní záležitosti, přesto však neztrácela ze zřetele odstupňovaně gradované napětí a velkorysý dramatismus tohoto pozdního Mozartova díla, mj. spřízněného s jeho vrcholnými operami, zejména s *Donem Giovannim*. Takto se manifestovala hned první věta, též náhlými kontrasty a hrdinským naladěním zásluhou razantních dechů. Druhá věta upoutala dynamickým zvlněním frází, které spolu s dechovými sóly, zejména hoboje, přispělo k výrazovému profilování v podstatě stejnorodého hudebního proudu. Syntéza křehkosti a dramatismu se vehemenně připomenula s nástupem

třetí věty, kde atmosféra *Dona Giovanniho* rezonovala nejnápadněji. Vkusně odlehčené byly náročné běhy houslí, také sóla hoboje a flétny. Nicméně právě ve vygradovaných partiích se projevila síla elektrizujících gest Oksany Lyniv, a to nejen v porozumivé reakci interpretů – zápal se dokázal přenést i na publikum. (...) Mozart sympatické ukrajinské dirigentce bytostně sedí a Mozartova „Pražská“, jak ji podala, může být dozajista považována za její osobní poctu Praze.

PKF — PRAGUE PHILHARMONIA PODALA POD VEDENÍM OKSANY LYNIV SKVĚLÝ VÝKON

3. 6. 2023, operaplus.cz, Jan Venclík

Úvodní část cyklu *V plamenech* přináší ve shodě s textem svou rytmickou pulzací a proměnlivostí naléhavost životního dramatu. Lyričtější jsou následující dvě části, kde na zvukovém pozadí orchestru, využívajícím i ruchy, dominuje pěvecký part v dialogu s jednotlivými nástroji a jejich kombinacemi (například harfa a horny). Od zasnění až k přiznané sentimentalitě (patrný je motiv ukrajinské vánoční písně *Ščedryk*) přechází předposlední část. Znepokojivě jasné sdělení v textu i v hudebním ztvárnění přináší attacca přicházející závěr: „*Zoufalství, smrt a smutek, křik dravých cizích hord. Dnes my a zítra – vy.*“ (...) Interpretům i skladateli, který se na pódium dostavil, zřejmě symbolicky, v neformálně působícím světlém odění, se od publika dostalo značných ovací.

(...) Orchester vedený věcnými, avšak inspirujícími gesty Oksany Lyniv si vcelku vzato počínal znamenitě. První věta byla brilantní hrou kontrastů a měla ohromný tah, který dokonce část publika na konci strhl k potlesku. Druhá věta měla vřelost a klid, v závěrečné části energičnost nikdy nepotlačila eleganci. Téměř zcela zaplněná Dvořákova síň zažila velmi povedený večer.

PRAŽSKÁ JAR

26. 6. 2023, [Hudobný život](http://Hudobný%20život), Markéta Jůzová

Ukrajinský skladatel Eduard Resatsch, který hraje pětadvacet let na violoncello v Bamberském symfonickém orchestru, své nové vokální dílo složil v podobě cyklu písní pro soprán a orchestr. S niternou bolestnou symbolikou zhudebnil soudobé texty své krajanky, básnířky Liny Kostenko. Sopranistka Julia Tkačenko písně prodchnula srdečností a vroucností. Zpívala velmi dobře s působivým lyrickým výrazem i jistým tíživým dramatismem. Dirigentka Lyniv řídila orchestr temperamentně a jasnými gesty. PKF — Prague Philharmonia dodala interpretaci díla hluboký expresivní výraz s řadou gradačních vrcholů. Publikum přijalo kompozici nadšeně. Oslavné virtuózní výkony podali v mistrovském díle Richarda Strausse *Duett-concertino pro klarinet, fagot a komorní orchestr* především mladí sólisté,

korejská fagotistka Minju Kim a francouzský klarinetista Lilian Lefebvre. Sólové party zahráli s živostí, malebností a s krásou – tónomalby, navíc obdivuhodně vystihli symbolický podtext zachycující vyprávění pohádkového příběhu, jenž obdařili nejen brilancí, ale i výstižnou charakteristikou. Dirigentka vedla orchestr spolehlivě a hráči v orchestru dodali dílu výjimečnost znění ve spektru barev a výrazově až epický přesah. Koncert vyvrcholil *Symfonií č. 38 D dur „Pražská“ KV 504* Wolfganga Amadea Mozarta, která zazněla pod taktovkou Oksany Lyniv v pozoruhodné interpretaci plně kontrastních ploch. Dílo nastudovala se ctí a s orchestrem, s nímž se v Praze představila opět po osmi letech od spolupráce, prokázala více kreativity.

LES TALENS LYRIQUES

29. 5.

pondělí 20.00, Rudolfinum, Dvořákova síň

Chœur de Chambre de Namur

Christophe Rousset – dirigent

Mathias Vidal – tenor

Déborah Cachet – soprán

Natalie Perrez – mezzosoprán

Ambroisine Bré – mezzosoprán

David Witczak – baryton

Jean-Philippe Rameau: *Pygmalion*

Joseph-Nicolas-Panrace Royer: *Almasis*

FENOMENÁLNÍ FRANCOUZSKÉ BAROKO V RUDOLFINU

30. 5. 2023, klasikaplus.cz, Maxmilián Pilmaier

V pondělí 29. května zavítali do Prahy v rámci festivalu Pražské jaro světově proslulí Les Talens Lyriques. Spolu s Chœur de Chambre de Namur a vynikajícími sólisty představili divákům dvě francouzské barokní jednoaktové opery, obě provedené na nejvyšší možné úrovni.

(...) Od prvních tónů předehry *Pygmaliona* byla evidentní přirozenost, jakou hráči při hraní této hudby oplývají. Živá, odlehčená a vzdušná *Ouverture* vtáhla diváky do francouzského stylu svou propracovanou hravostí, jež se zračila zejména při „střídání“ dechů (resp. hoboju a fagotu) a tutti. Vysoké umění všech sólistů se nejvýrazněji projevilo zřejmě v jasném distingování „afektů“, které přinášely jednotlivé postavy. Hlavní hvězdou díla (a ve výsledku možná i večera) byl Mathias Vidal jako Pygmalion. Do svého vysokého tenoru procítěně propasal silnou a plnou dramatickostí prvního svého vstupu, kde zejména v návratech *Fatala Amour* intenzivně gradoval toto vypětí. Jemnější a něžnější *Céphise* (Natalie Perrez) pak skvěle kontrastovala s rozhněvaným a zoufalým *Pygmalionem*. Po roztomilém „rozhovoru“ s flétnami následoval vstup *La Statue* (Déborah Cachet), která výborně křišťálově čistým hlasem představila údiv a ostýchavost. *L'Amour* (Ambroisine Bré) pak nabídl perfektní deklamaci při „shrnutí“ situace, v části „*Jeux et Ris*“ se snad nejvíce ukázala precizní práce při vzájemném prolínání barevných vrstev smyčců, fléten a zpěvu. V následující části, kdy v ději tanečníci předvádějí obživlé soše všelijaké tance, se ukázalo výsostné hráčské umění orchestru. Jasně vyartikulované části spojovaly plynulé, okamžité a zcela přirozené přechody. Pikoly prosvítily zvuk, který smyčce zas občas decentně zahustily elegantním zdobením. Některé části byly také doplněny různými bicími nástroji (triangl, buben, tamburína). Emoční „otočka“ *Pygmalionova* od zoufalství k radosti byla čitelně propsána do hlasu zpěváka a ten pak právě na konci díla mohl naplno předvést své fantastické technické schopnosti. Perfektní práce s tónem nádherně doplňovala nyní všudypřítomné koloratury, které jako by občas nebraly konce, ale všechny byly zazpívány naprosto jasně a srozumitelně a zpěvákem byly plně propojeny s logikou hudebních frází. Zejména díky tomu vyzníval konec díla naprosto senzačně.

Druhé dílo nabídlo odlišný skladatelský přístup k podobným problémům a také zcela jiné polohy pěvecké. *Zamnis* (David Witczak) hned zkraje představil zejména výraznou barevnost svého barytonu, se kterou v díle velmi umně pracoval. Proti tomu zde *Ambroisine Bré* (*Almasis*) ukázala velmi intenzivní hlas položený do až zuřivého afektu, se kterým pracovala zejména při propojování svého partu s orchestrem, kde promyšleně používala barevný fond podle zrovna přítomné faktury, jasně a s grácií si skvěle poradila i s těmi nejdrobnějšími ozdobami a následně svůj hlas s nejvyšší

Les Talens Lyriques a jejich fenomenální provedení hudby francouzského baroka

mírou přesvědčivosti dovedla do opačné, radostné polohy. Natalie Perez (L'Ordonnatrice des Fetes de l'Hymen) pak vyvažovala svým jasnějším a klidnějším hlasem tyto dvě trochu extrémnější polohy. Sbor (Chour de Chambre de Namur) v obou dílech poskytoval vyváženou sílu skvěle se pojící s orchestrem, krom vypracovaného tónu je nutné ocenit zejména sebranost všech zpěváků, díky čemuž byl zpívaný text dobře srozumitelný. Energická živost sboristů a orchestru pak operu zakončila s velkým úspěchem. U všech zpěváků (solistů i sboristů) je ještě nutné upozornit na historickou výslovnost francouzštiny, která v těchto dílech přidává hudbě na kráse a eleganci.

Francouzská hudba tohoto období dává hráčům poměrně specifické výzvy, se kterými si všichni přítomní poradili v nejvyšší možné míře. V českém prostředí je posluchač díky dramaturgiím souborů a festivalů z barokní hudby navyklý zejména na tu italskou a německou; francouzská je u nás výrazně méně častá. Představuje přitom obrovský zdroj hodnotného a poněkud odlišného repertoáru. Nadšeně bouřlivě přijetí plného Dvořákova sálu, kterého se Les Talens Lyriques zaslouženě dočkali, napovídá, že by se Francie mohla v budoucnu na programech koncertů

objevovat častěji. Přinejmenším doufejme, že se do Prahy ještě mnohokrát vrátí Les Talens Lyriques.

LYRICKÉ PRAŽSKÉ JARO HÝČKALO ZNAVENÉ UŠI

31. 5. 2023, Právo, Marie Rydlová

Barokní hudba nemá charakter majestátních klasicistních symfonií nebo monumentálních romantických koncertů, které diváky svým zvukem zamáčknu do sedadel. Naopak, subtilnější starší hudba je přitáhne blíž, na samotný okraj sedadel, aby jim snad neunikl žádný detail zdobné taneční melodie. Chrastění řetězů nebo tamburíny pak dotvořilo krásu melodií, které si diváctvo broukalo ještě při odchodu z Dvořákovy síně Rudolfiny. Pondělní oslava baroka tak byla konejšivým protipólem k dílům, které většinou burácí pražskými koncertními sály, a nabídla odpočinek pro vytížené uši posluchače, které doslova hýčkala.

FOTO © IVAN MALÝ

Dirigent Christophe Rousset a barytonista David Witczak

ČESKÁ REPUBLIKA KONEČNĚ POZNALA UMĚNÍ LES TALENS LYRIQUES

31. 5. 2023, operaplus.cz, David Chaloupka

Pražský koncert Les Talens Lyriques patří k událostem, kterým nelze prakticky nic vytknout. Dokonalá souhra složek, objevný repertoár i nadšení účinkujících vytvořilo skvělou atmosféru večera. (...) Koncert nejen strhl propracovaností a stylovou čistotou, ale i dechberoucím výkonem tenoristy Mathiase Vidala v titulním partu Rameauova *Pygmaliona*.

(...) Vyprodaný sál Rudolfiny okamžitě zaujala propracovanost Roussetova provedení a vynikající soustředěnost orchestru, sboru i sólistů. Dirigent Christophe Rousset se souborem Les Talens Lyriques (o 28 hráčích) volil zpočátku spíše umírněnější tempa, která mu umožnila v dramatictějších pasážích vytvořit účinné tempové a rytmické kontrasty. Základem všech koncertů tohoto souboru je ovšem dokonalá a samozřejmá znalost stylu, dodržovaná všemi účinkujícími.

Rameauův *Pygmalion* je velkým vokálním úkolem, takřka obsáhlým sólem, pro tenoristu. A francouzský tenorista Mathias Vidal překonal nejen veškerá očekávání, která jsme měli po jeho výborných koncertech v roce 2018 a 2022 v Praze i nových nahrávkách. Suverenitou, přesvědčivostí, vokálním mistrovstvím i charismatem nastavil nepřekonatelnou laťku večera. Buduje svoji postavu zamilovaného sochaře emocionálními afekty v sice přísně udržovaném stylu, ale emocionálně nesmírně bohatě a s hlubokou vnitřní intenzitou. Part

především v druhé části vyžaduje i značné schopnosti ozdobného zpěvu, jejichž nároky Vidal vrchovatě naplnil. Už jen nasazení a jistota tónu i nuancovaná práce s intenzitou a barvou hlasového projevu zaslouží obdiv. Zcela mimořádný výkon, po právu publikem oceněný, doplňovaly kratší vstupy tří ženských interpretek – mezzosopranistek Ambrosine Bré (Amor), Natalie Perez (Céphise) a Deborah Cachet (Socha). Rozsah těchto partů ovšem přes kvalitu vokálního provedení všech tří sólistek nemohl zastínit Vidalovu oslňující kreaci. (...)

CHVÍLE U MATKY MARIE TEREZIE A LET OD VESMÍRNÉ ODYSEY K DEVÁTÉ

3. 6. 2023, [iDNES.cz](https://idnes.cz), Věra Drápelová

Napřed zazněl *Pygmalion* od Jeana-Philippa Rameaua, příběh sochaře, jenž se zamiluje do vlastního díla. Je to sice stručné a prostinké, ale hudebně půvabné a šarmantní. Titulní roli zpíval tenorista Mathias Vidal s obrovským emocionálním nasazením (...). Krásně ukázněný, senzitivní výkon podala mezzosopranistka Natalie Perezová v roli do *Pygmaliona* marně zamilované Céphise.

Po pauze zaznělo v novodobé premiéře dílko *Almasis*, jehož autorem je pozapomenutý Joseph-Nicolas-Pancrease Royer. (...) Nejvíce zaujal barytonista David Witczak s krásně barevným hlasem a opět Natalie Perezová, tentokrát jako kněžka. (...)

UTHANDO

30. 5.

úterý 19.00, Mercedes Forum Praha

Klára Pudláková – kontrabas

Anežka Matoušková,

Kateřina Vacková – zpěv

Jana Havláková – housle

Jan Michálek – saxofon

Jan Pudlák – klavír

Jakub Švejnar – bicí

FOTO © IVAN MALÝ

Mladé jazzové uskupení Uthando v Mercedes Foru Praha

ANDREAS SCHOLL & CZECH ENSEMBLE BAROQUE

31. 5.

středa 20.00, Rudolfinum, Dvořákova síň

Andreas Scholl – kontratenor
Czech Ensemble Baroque
Roman Válek – dirigent
Romana Kružíková,
Pavla Radostová – soprán
Jakub Kubín – tenor
Jiří Miroslav Procházka – bas
Josef Žák – koncertní mistr
Tereza Válková – sbormistryně

František Ignác Tůma:
Te Deum
Mottetum de tempore
Motteto de S. Joanne Baptista
Sinfonia a 4
Motetto per ogni tempo
Dixit Dominus

Patronem koncertu je Karel Švec.

VÍDEŇSKÝ SKLADATEL TŮMA S ANDREASEM SCHOLLEM A ROMANEM A TEREZOU VÁLKOVÝMI

1. 6. 2023, klasikaplus.cz, Petr Veber

Tvorba Františka Ignáce Tůmy vyzněla v nastudování dirigenta Romana Válka jako velmi invenční a neokázalá. Německý kontratenorista Andreas Scholl, který v několika posledních letech navázal se sborem Czech Ensemble Baroque úzké umělecké přátelství, byl hlavním sólistou. Tůmova hudba, pohybující se na pomezí barokního a galantního slohu, působila velmi vstřícně. Historicky poučený přístup, odrážející se ve zvuku dobových nástrojů, v tempu i ve frázování a výrazu, jí dodával přes svižnost a místy i jemnou dravost celkově velmi střídmé, neagresivní vyznění. Takový byl i vklad hlavního sólisty. A obdobně tak vyzníval i zpěv sboru připraveného Terezou Válkovou, skromně se při koncertě zapojující do jeho řad. (...) Celkem tři moteta z Tůmova odkazu představila postupně hudbu intimnější. *Mottetum de tempore* poskytlo Andreasu Schollovi jako jedinému sólistovi prostor pro lahodné kantilény, ve kterých se jeho hlas teprve plně vyloupil z předchozího podřízení dalším sólům. (...) Neméně slavnostní jako *Te Deum* je i Tůmova kantáta *Dixit Dominus*, končící slovy „*Sláva Otci i Synu i Duchu svatému...*“. Do zvuku klarin vstoupuje na samém začátku neotřele sólista, později se přidává sbor. Skladba byla po interpretační stránce jemně vystínována. Přinesla nádherně měkce zahrané pasáže dvou trombonů, kontratenoristovo sólo doprovázené pouhým continuum s krásně zřetelně melodizovanou linkou varhanního pozitivu, nabídla působivé dynamické kontrasty a v závěru malou fugu a opět zvuk klarin a tympanů. I zde tedy hudbu vědomě střízlivou, přehnaně nevystupňovanou, ale příjemně jemnou. (...)

FOTO © IVAN MALÝ

Andreas Scholl s dalšími sólisty večera

ANDREAS SCHOLL PŘEDSTAVIL V RÁMCI PRAŽSKÉHO JARA DÍLO FRANTIŠKA IGNÁCE TŮMY

1. 6. 2023, operaplus.cz, Alžběta Holcová

Hlavní hvězda večera, německý kontratenorista Andreas Scholl, se brilantně a s interpretační jistotou ujal sólových altových partů. Svým přirozeným a uvolněným projevem bez jakýchkoliv manýr předvedl profesionální výkon, který byl neustále „ve službě“ hudbě. Vedle Scholla se představily sopraničky Romana Kružíková a Pavla Radostová, tenorista Ondřej Holub a basista Jiří Miroslav Procházka. Všichni do jednoho předvedli maximálně profesionální výkon a velkou pěveckou i interpretační zkušenost.

Soubor Czech Ensemble Baroque, který se zaměřuje na autentickou interpretaci hudby převážně z období baroka a klasicismu, opět dokázal, že patří mezi přední ansámbly tohoto typu. Jak u jeho instrumentální, tak i vokální složky musím ocenit krásu barvy zvuku, jeho jednotu a celkový výraz. Sbor – u něhož je nutné vyzdvihnout práci sbormistryně Terezy Válkové – krásně kontrastoval se sólovými pasážemi a orchestr na tyto kontrasty velmi citlivě reagoval. (...)

CHVÍLE U MATKY MARIE TEREZIE A LET OD VESMÍRNÉ ODYSEY K DEVÁTÉ

3. 6. 2023, iDNES.cz, Věra Drápelová

Andreas Scholl, třebaže to vypadalo, že není úplně fit, předvedl v sólech to nejlepší ze svého jemného a niterného pěveckého umění, které vždy nejvíce vynikalo právě v duchovní hudbě.

Také výkony domácích pěvců byly kvalitní. Soubor, jenž na Pražském jaru debutoval, hrál citlivě a vybroušeně. Večer nezaostal za výkonem kolegů z Francie. (...)

Czech Ensemble Baroque se svým uměleckým vedoucím Romanem Válkem

BEETHOVENOVA DEVÁTÁ

1. 6.

čtvrtek 20.00, Obecní dům

Patronem koncertu je Žilní klinika.

ZÁVĚREČNÝ CONCERT

2. 6.

pátek 20.00, Obecní dům

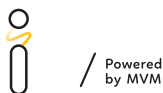
Česká filharmonie
Pražský filharmonický sbor
Christoph Eschenbach – dirigent
Lukáš Vasilek – sbormistr
Simona Šaturová – soprán
Lucie Hilscherová – mezzosoprán
Steve Davislim – tenor
Jan Martiník – bas

György Ligeti: *Atmosphères*

Johannes Brahms: *Píseň osudu op. 54*

Ludwig van Beethoven:
Symfonie č. 9 d moll op. 125 „S Ódou na radost“

Partner koncertu

innogy

Patrony koncertu jsou manželé Kuršelovi
a manželé Motyčkoví.

SLAVNOSTNÍ TEČKA PRAŽSKÉHO JARA S POKOROU A UMĚŘENOSTÍ

3. 6. 2023, operaplus.cz, Jakub Vlček

Dirigent Christoph Eschenbach přinesl, spolu s tvůrci festivalu, pěkný příběh. Začínal tichým mystériem skladby *Atmosphères* György Ligetiho, následovaný pozvolným stoupáním k výšinám *Písně osudu* Johanna Brahmsa, kde se zjevil titán Beethoven, který se, přes boj se svým osudem, dopracoval až ke smířlivému a optimistickému poselství *Ódy na radost*.

(...) Skladba *Schicksalslied* je typickým příkladem Brahmsova kompozičního stylu, spočívajícího ve

Velkolepé finále Pražského jara 2023 pod taktovkou Christopa Eschenbacha

zpracování romantické látky klasickými prostředky. To se v obecné rovině vyznačuje ve formotvorné práci či kompoziční technice. Mozartovsky znějící sbory zpívají poezii Friedricha Hölderina, který byl klíčovou postavou německých literárních romantiků. *Píseň osudu* je, na německé poměry, spíše komornější kantátovou skladbou, se stopáží pouhých patnáct minut. To spolu s neodolatelnou líbezností díla přidávalo další body poslouchatelnosti pro obecenstvo onoho červnového večera. Když si uvědomíme, že jde navíc o dílo vysoké umělecké hodnoty, jsou to body i pro dramaturga festivalu (jehož jasné poselství či myšlenka mi nebyla v rámci celé festivalové události tak zřejmá, jako právě v tento večer). Brahmsova humanističnost hezky mimohudebně koresponduje

s dramaturgií beethovenovského závěrečného koncertu. Zařazení málo hrané „sborové balady“ tak velmi dobře zapadalo do dramaturgie koncertu, a to nejen čistě praktickým využitím vynikajícího Pražského filharmonického sboru pod vedením Lukáše Vasilka.

(...) Dramaturgie koncertu tedy byla pozoruhodná a působivá svou jemnou skladbou kompozic. Od avantgardní, současné a zároveň všeobjímající skladby rumunsko-maďarsko-rakouského skladatele přes Brahmsovu skladbu, jako přípravu na Beethovena. Zvláště když je hudby „více“, je dobré, když se na správná místa vloží přestávka. Tu tvůrci koncertu vložili před symfonií hudebního revolucionáře a bylo to správně.

FOTO © PETRA HAJSKA

Christoph Eschenbach se na Pražské jaro vrátil po devíti letech.

Ligetiho hudební plocha, upředaná skladatelem patentovanou „mikropolyfonní“ technikou, zdála se být hrána uměřeně. Bez okázalosti. Pokorně, s přihlídnutím k celkové dramaturgii. Tak se to zdálo být v pořádku. Vždyť hudební vřava měla teprve nastat.

Interpretace Brahmsa byla pojata s podobnou pokorou, kontemplujícímu Brahmsovi navíc dobře svědčící. Pro německého mistra typické používání dřevěné harmonie znělo v podání hráčů prvního českého orchestru krásně a typicky měkce.

(...) Česká filharmonie oplývala špičkovou souhrou, například v náročných pasážích polyfonně vedených hlasů v provedení. (...) Obecně jsem měl pocit, jako by se slyšitelné vibrace pod taktovkou dirigenta pohybovaly v jistém klidu a moudré uměřenosti. Plný zvuk a čistota intonace České filharmonie, zejména pak ještě ve spojení se skvělým výkonem sboru, jsou nespornou devizou. Večer navodil energii prodchnutou humanitou a dobrotou. Dramaturgie večera se nespírně povedla. Jímavá byla celková vyváženost a neokázalá moudrost dirigenta.

CHVÍLE U MATKY MARIE TEREZIE A LET OD VESMÍRNÉ ODYSEY K DEVÁTÉ

3. 6. 2023, iDNES.cz, Věra Drápelová

Konečně závěrečný páteční večer patřil v Obecním domě České filharmonii a dirigentu Christophu

Eschenbachovi. Začalo se *Vesmírnou odyseou*, přesněji řečeno skladbou *Atmospheres* od Györgye Ligetiho, již ve svém filmu použil Stanley Kubrick. Nad hledištěm Smetanovy síně Obecního domu se rozprostřel barevný, zneklidňující zvukový koberec, který vzápětí vystřídala spíše lyrická a uměřená *Píseň osudu pro sbor a orchestr* od Johannesa Brahmsa. (...)

PRAGUE SPRING CLOSES WITH A CLASS ACT

4. 6. 2023, Frank Kuznik, bachtrack.com

The Prague Philharmonic Choir came immediately to the fore in Brahms' *Schicksalslied*, which opened in warm, almost reverent tones that caught fire the moment Eschenbach cued the singers. Their vocals were incredibly rich, lush at times, with detailed layers of shadings and colors. Even more impressive was the characterization the chorus brought to the poetry, singing of heavenly joys and earthbound sorrows with the kind of emotion and nuance normally heard only from individual singers, rarely from a large group. Credit for that goes to choirmaster Lukáš Vasilek, who has built a brilliant ensemble.

Eschenbach's work with the orchestra also illuminated the text, reflecting the luminous quality of the opening stanza, the gathering tempest that follows and the final hammer blows of human suffering. Throughout all the tranquility and tragedy, the music and vocals were

finely balanced, with some booming percussion reinforcing the stentorian tones of the final stanza.

Mirroring Eschenbach's return, Beethoven's *Ninth Symphony* resumed its traditional place as the festival finale after a 20-year absence. It was in good hands, with the conductor giving the music grand dimensions and a sense of exuberance – though not unrestrained. Eschenbach's approach was straightforward and methodical, perhaps overly so in a very deliberate second movement that might have benefited from loosening up a bit. But it allowed the music to unfold organically, with melodies emerging gradually and marvelous touches like a floating quality in the third movement to set up the thundering *Ode to Joy*.

In that the choir was electric, showering the stage with vocal fireworks. Placed with the choir rather than separately at the front of the stage, the quartet of vocalists were mostly lost amid the tumult.

(...) And it was a pleasure to watch Eschenbach, who embodies class and elegance onstage. The grace in his style is reflected in the music, and offers a reminder that

histrionics aren't necessary to elicit a commanding performance. Economy shaped by a wide breadth of experience and understanding is just as good, if not better.

FINÁLE PRAŽSKÉHO JARA 2023

4. 6. 2023, casopisharmonie.cz, Martin Jemelka

V úvodu slavnostního večera ve Smetanově síni Obecního domu zazněla až líbivě přístupná a kompozičně přehledná skladba letošního jubilanta, mikropolyfonia Györgge Ligetiho *Atmospheres* (1961). Stručné dílko si oblíbily i ty nejkonzervativnější symfonické orchestry, takže naposledy jsem je slyšel v abonentní řadě Vídeňských filharmoniků se Zubinem Mehtou. Letos šedesát let hrané *Atmosféry* přivánuly jako pocta stoletému jubilantovi Ligetimu na Pražské jaro a potvrdily festivalovou ambici uvádět v dramaturgickém sousedství klasiku 19. a 20. století.

(...) Jak filharmonie, tak sbor odvedly v Brahmsově kompozici velmi koncentrovaný výkon a naladily publikum na melancholickou notu. Po pauze zazněla poslední

Umělci zcela zaplněné pódium i empora a do posledního místa vyprodaná Smetanova síň uzavřeli 78. ročník festivalu více než zdařile.

FOTO © PETRA HANŠKA

Sólisté večera – Simona Šaturová, Lucie Hilscherová, Steve Davislim a Jan Martiník

dokončená symfonie Ludwiga van Beethovena, *Symfonie č. 9 d moll op. 125 se Schillerovou Ódou na radost*. Sama festivalová interpretace tohoto Beethovenova symfonického opus ultimum by stála za monografií. Svěřit ji právě Eschenbachovi, který je již svým věkem, ale i uměleckým naturelem na hony vzdálen autentické scéně poučené interpretace staré hudby, byl určitý interpretační risk, který se ovšem nakonec vyplatil. Hned ve vstupní větě vsadil Eschenbach na kontrastní dynamiku, důraznější akcenty, stručnější frásování a rytmickou pulzaci v temnějším zvuku filharmonického orchestru. Snaha o pregnantní rytmičtí vládla i druhé větě, v níž ovšem při plném obsazení symfonického orchestru rytmika snadno narazí na zvukové mantinely velkého symfonického tělesa, které stěžejší může konkurovat flexibilnějšímu projevu menšího obsazení komorního orchestru nebo ansámblu staré hudby. Ve třetí větě na posluchače dýchaly staré (dobré?) interpretační časy. Legendární klavírní partner sólových zpěváků Eschenbach v této větě jen v náznacích modeloval fráze a orchestr nechal plynout v moři legata. Zvláště skupina violoncell na sebe poutala pozornost posluchačů. Eschenbachův Beethoven je již romantikem, o čemž se posluchači přesvědčili nejvíce ve třetí větě při poslechu hlubokých smyčců.

Finále Beethovenovy *Deváté* je vždy oříškem, protože inovátorská symfonická věta stále osciluje mezi kantátou a koncertní árií pro sólové hlasy. Věta je plná César

a švů, které lze retušovat jako Gustav Mahler nebo Micheel Gielen, nebo naopak je akcentovat, jak to často činí interpreti ze světa staré hudby, jako například letošní osmdesátník John Eliot Gardiner. Nebo je překlenout důrazem na tektonické směřování kupředu. Tuto variantu zvolil Eschenbach. Příliš se nepozastavoval nad detaily a nechal dílo gradovat v jeho ustálených interpretačních mantinelech. Pod Eschenbachovými rukama, které se během večera často obešly bez taktovky, věta mířila k závěrečnému potlesku, bez ohledu na pomalejší tempo francouzského revolučního pochodu. Buddha Eschenbach není revolucionář. A Beethovenova revoluční kompozice strhla publikum k závěrečným ovacím i bez vyhocených gest a vyhraněného interpretačního názoru.

DOBŘÁ TEČKA ZA DOBRÝM ROČNÍKEM

5. 6. 2023, *Lidové noviny*, Jindřich Bálek

Beethovenova *9. symfonie* už víc než deset let není pravidelným závěrečným koncertem. Ale evidentně pro tuto příležitost nikdo nic lepšího nesložil, je to dílo filozofické i přístupné, slavné a slavnostní. Má-li být závěrečný koncert něčím ozvláštňen, tak účinkování sboru je dobrou volbou. Nemusí to být pokaždé *Devátá*, ale dost se na to místo hodí. Letos se dramaturgicky dobře vydařila i první polovina závěrečného koncertu, která musí být kratší a zároveň zajímavá.

Roli úvodního díla sehrály *Atmosféry* z roku 1961 skladatele Györgyho Ligetiho, která objektivně pracuje s barvami velkého orchestru. Mnozí se to po něm pokoušeli napodobit, výsledek je ale málokdy tak zajímavý. (...) Pokud jde o samotnou *Devátou*, vždycky se hodí připomenout, že to je prubířský kámen všech orchestrů a dirigentů. První věta tentokrát neměla úplně přesvědčivý vnitřní tah a prozradila, že Eschenbach se víc soustředí na detaily než na celek. Druhá věta mu ovšem vyšla skvěle a ve třetí vyzdvihl řadu kouzelných míst.

Kromě výborného sboru ve čtvrté větě stojí za pozornost i vyrovnaný sólistický kvartet. (...) Přes vysoký věk měl dirigent svou koncepci, nespoléhal na charisma a orchestr ho dobře následoval, dařilo se dřevěným dechovým nástrojům stejně jako smyčcovým skupinám. Připomeňme, že kromě tohoto koncertu měla Česká filharmonie na festivalu čestnou a náročnou úlohu. Vedle dirigenta úctyhodně starého zažila naopak velmi mladého Klause Mäkeläho ve vyhraněné koncepci Mahlerovy *První* (...). Když zvážíme, v jak krátké době několika zkoušek musí filharmonie reagovat na naprosto odlišné dirigenty, zaslouží si velké uznání. Její sezóna je bohatá na zajímavé hostující dirigenty a Pražské jaro na to letos výborně navázalo.

Sopranistka Simona Šaturová a mezzosopranistka Lucie Hilscherová se představily v Beethovenově *Symfonii č. 9*.

MEZINÁRODNÍ HUDEBNÍ
SOUTĚŽ PRAŽSKÉ JARO
VIOLA
TROMBON

VIOLA
TROMBON

MEZINÁRODNÍ HUDEBNÍ SOUTĚŽ PRAŽSKÉ JARO VIOLA

Mezinárodní hudební soutěž Pražské jaro zažila 6. května 2023 významný okamžik, kdy byla poprvé v její historii zahájena soutěž v oboru viola. Výjimečnosti této události odpovídalo i složení poroty, v níž zasedli nejslavnější violisté současnosti. Předsedou poroty byl francouzský violista, rezidenční umělec letošního Pražského jara, **Antoine Tamestit**. Dalšími členy byli **Tabea Zimmermann** z Německa, **Kristina Fialová** z České republiky, **Cynthia Phelps** z USA, **Garth Knox** z Irska, **Pavel Nikl** z České republiky a **Lars Anders Tomter** z Norska.

Porota v prvním kole hodnotila 31 soutěžících z celého světa. Již tradičně silnou skupinu tvořili mladí umělci ze zemí východní Asie. Dále jsme přivítali zástupce Bulharska, České republiky, Číny, Francie, Itálie, Japonska, Kanady, Korejské republiky, Nizozemí, Ruska, Švédska, Tchaj-wanu, USA a Velké Británie.

Záznam finále v kategorii viola ke zhlédnutí na YouTube:

Výsledky soutěže v kategorii viola:

1. cena Sào Soulez Larivière, Francie
2. cena Kyungsik Shin, Korejská republika
3. cena nebyla udělena

Cena Nadace Bohuslava Martinů

Sào Soulez Larivière, Francie

Cena Viktora Kalabise a Zuzany Růžičkové

Sào Soulez Larivière, Francie

Cena Nadace Český hudební fond za nejlepší provedení skladby Ondřeje Štochla *In sogno fragile*
Eric Seohyun Moon, Korejská republika

Cena Českého rozhlasu

Sào Soulez Larivière, Francie

Cena hl. města Prahy

Sào Soulez Larivière, Francie

Cena nakladatelství Bärenreiter

Sào Soulez Larivière, Francie

Cena firmy GEWA Music

Sào Soulez Larivière, Francie

Členové poroty a vítězové soutěže Pražské jaro v oboru viola

FOTO © PETRA HAJSKÁ

Budoucí vítěz soutěže si losuje své šťastné soutěžní číslo.

FOTO © PETRA HAJSKÁ

Porady porotců byly vždy náročné.

FOTO © PETRA HAJSKÁ

Semifinále soutěže probíhalo v Sále Bohuslava Martinů na HAMU.

FOTO © PETRA HAJSKÁ

Celé finále soutěže bylo streamováno online na kanále YouTube.

MEZINÁRODNÍ HUDEBNÍ SOUTĚŽ PRAŽSKÉ JARO TROMBON

Po několikaleté odmlce se v Praze opět konalo soutěžní klání mladých trombonistů. Z celkového počtu 81 přihlášených přijelo do Prahy 33 soutěžících z České republiky, Číny, Izraele, Japonska, Kolumbie, Korejské republiky, Maďarska, Německa, Nizozemska, Polska, Portugalska, Španělska, Švédska, Ukrajiny, USA a Venezuely.

Předsedou poroty byl uznávaný polský hráč a pedagog **Zdzisław Stolarczyk**, společně s ním vystoupení hodnotili **Zoltán Kiss** z Maďarska, **Robert Kozánek** z České republiky, **Fabrice Millischer** z Francie, **Lukáš Mořka** z České republiky, **Oliver Siefert** z Německa a **Jeremy Wilson** z USA.

Záznam finále v kategorii trombon
ke zhlédnutí na YouTube:

Výsledky soutěže v kategorii trombon:

1. cena Gonçalo Nova, Portugalsko
2. cena Juhyeon Seo, Korejská republika
3. cena Tim Ouwejan, Nizozemsko

Čestné uznání poroty

Botond Drahos, Maďarsko
Jarosław Meisner, Polsko

Cena Nadace Český hudební fond za provedení skladby Jana Kučery *Pražská bagatela*

Gonçalo Nova, Portugalsko

Cena Českého rozhlasu

Gonçalo Nova, Portugalsko

Cena hl. města Prahy

Gonçalo Nova, Portugalsko

Cena nakladatelství Bärenreiter

Gonçalo Nova, Portugalsko

Cena AMATI Kraslice

Gonçalo Nova, Portugalsko

Členové poroty a vítězové soutěže Pražské jaro v oboru trombon

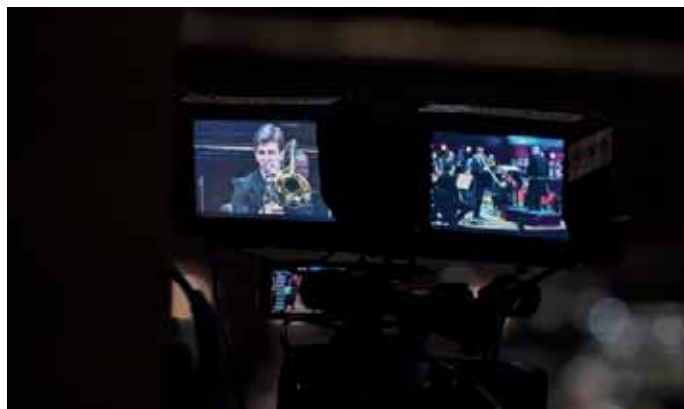
Budoucí vítěz soutěže v oboru trombon

Během soutěže vládne přátelská atmosféra.

Semifinále soutěže probíhalo v Majakovského sále Národního domu na Vinohradech.

I finálová kola trombonu byla profesionálně natáčena a streamována.

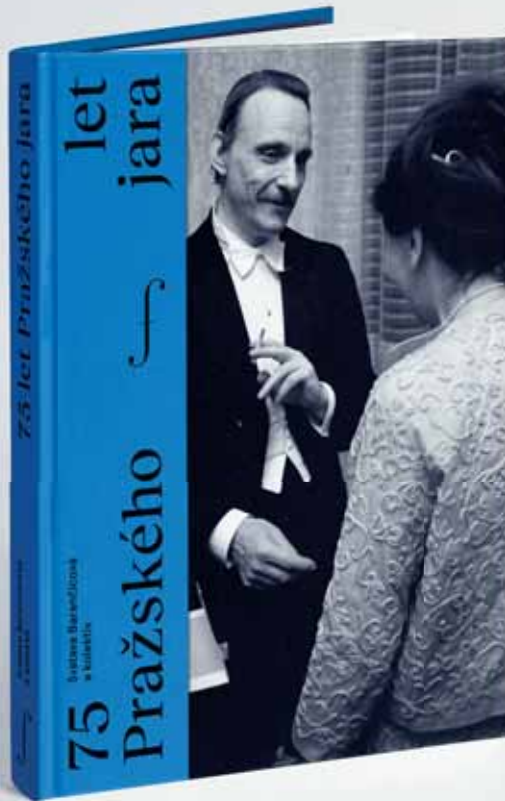
KNIHA 75 LET PRAŽSKÉHO JARA

Několik dní před zahájením letošního festivalu jsme pokřtili rozsáhlou publikaci nazvanou **75 let Pražského jara** editorky **Svatavy Barančicové**. Ta sleduje historii festivalu od jeho počátku až po poslední dva „covidové ročníky“ 2020 a 2021. Nejpodrobněji, coby určité navázání na předchozí publikaci Antonína Matznera *60 Pražských jar*, se kolektiv autorů věnuje posledním 15 ročníkům festivalu, které popisuje kronikářským stylem. „*Ale šli jsme ještě hlouběji do historie. V kapitole Předjaří stopujeme již první zárodky májových festivalů v 19. století,*“ upozorňuje Barančicová.

Autoři zkoumají Pražské jaro z různých úhlů: jaké novinky a světové premiéry festival přinesl, jak jej ovlivnily společenské změny i jak se revolučně proměňovala grafická podoba plakátů a publikací. A pak jsou zde významné osobnosti, živé vzpomínky, rozhovory a historiky, svědectví pamětníků. První poválečné ročníky festivalu zachycené očima tehdejších studentů, dnes známých skladatelů Sluky, Klusáka, Šestáka, i návraty Kubelíka a Firkušného do vlasti, jak je sami podle líčení rodiny či médií prožívali. „*Podle původních plánů měla kniha vyjít v roce 2021, k oslavě 75 let od založení festivalu,*“ popisuje osudy publikace ředitel festivalu **Pavel Trojan**. Covid ale plány změnil. „*Díky posunu termínu vydání se nám však podařilo objevit a do knihy včlenit unikátní kolekci fotografií jednoho z nejvýznamnějších českých fotografů 20. století Václava Chocholy, který byl velkým milovníkem klasické hudby. Jeho archiv čítá na tisíce pozoruhodných fotografií z několika dekád Pražského jara. Tento objev zásadním způsobem ovlivnil vizuální podobu knihy. Jsem hrdý na to, že poutavé texty předních českých hudebních publicistů jsou umocněny Chocholovými fotografiemi,*“ říká Trojan. Na jedenácti kapitolách se podíleli autoři **Jindřich Bálek, Svatava Barančicová, Aleš Březina, Věroslav Němec, Kateřina Přidalová, Jiří Slabihoudek, Jitka Slavíková a Vlasta Reittererová**.

Vizuální zpracování knihy je dílem studia **Toman Design** a grafičky **Kateřiny Orlíkové**. Výpravná publikace o bezmála pěti stech stranách je v prodeji na festival.cz a dostupná byla na všech letošních festivalových koncertech v Rudolfinu a v Obecním domě.

Den po zahájení festivalu, v sobotu 13. května 2023, se konala v prostorách Rudolfinu také vernisáž k výstavě výjimečných fotografií Václava Chocholy. Výstava byla ke zhlédnutí po celou dobu konání festivalu.

Editorka knihy Svatava Barančicová

Pavel Trojan představil na květnové tiskové konferenci v pořadí již čtvrté album Pražské jaro Gold Edition.

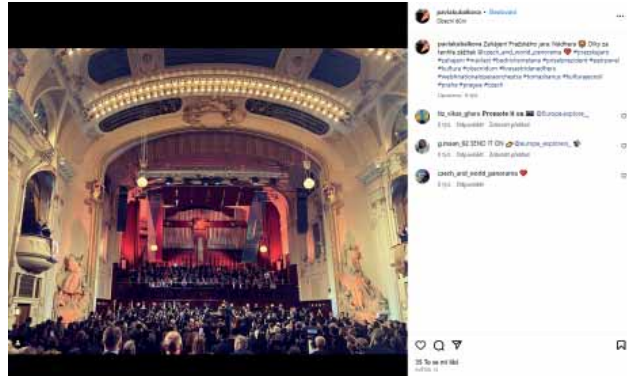
PRAŽSKÉ JARO GOLD EDITION IV.

Před festivalem vstoupilo do distribuce také další CD z řady **Pražské jaro Gold Edition**, která přináší skvosty z archivních nahrávek festivalu v digitalizované a modernizované podobě. V pořadí již čtvrté album obsahuje *Symfonii č. 1 „Titán“* Gustava Mahlera v podání **České filharmonie** a dirigenta **Johna Barbirolliho** z roku 1960. Dále také *Variace na téma Franka Bridge* od Benjamina Brittena, které na Pražském jaru 1966 provedl **Anglický komorní orchestr** za řízení **Charlese Mackerrase**. Připomíná nezapomenutelné provedení *Symfonie č. 7* Antonína Dvořáka v interpretaci **Vídeňských symfoniků** a dirigenta **Carla Marii Giuliniho** z roku 1975. Památný byl koncert **Royal Concertgebouw Orchestra** a dirigenta **Bernarda Haitinka** z Pražského jara, z něhož pochází nahrávka symfonické básně Richarda Strausse *Tak pravil Zarathustra* z roku 1980. „Protože se tito dirigenti objevovali na festivalu opakovaně a setkávali jsme se s nimi i na dalších koncertech mimo festival, jejich jména jsou v České republice známá a každý jejich nový návrat byl srdečně vítán. Naše edice nabízí vzácné živé snímky z festivalových koncertů Pražského jara, doposud na deskách nepublikované, pořízené vesměs Českým rozhlasem,“ napsal v průvodním slově k nahrávkám muzikolog **Bohuslav Vítek**.

Pražské jaro vydalo CD ve spolupráci s **Radioservisem**, nahrávky jsou kromě fyzické distribuce dostupné také na **Apple Music** a **Spotify**.

#PRAŽSKÉJAROŽIJE

prahaonline • **Instagram**
 25 likes • 10 seconds

prahaonline Zámek Pražského jara 18. květen 2023
 100 likes • 10 seconds

prahaonline Zámek Pražského jara 18. květen 2023
 100 likes • 10 seconds

prahaonline Zámek Pražského jara 18. květen 2023
 100 likes • 10 seconds

prahaonline • **Instagram**
 100 likes • 10 seconds

prahaonline Zámek Pražského jara 18. květen 2023
 100 likes • 10 seconds

prahaonline Zámek Pražského jara 18. květen 2023
 100 likes • 10 seconds

prahaonline • **Instagram**
 100 likes • 10 seconds

prahaonline Zámek Pražského jara 18. květen 2023
 100 likes • 10 seconds

prahaonline Zámek Pražského jara 18. květen 2023
 100 likes • 10 seconds

prahaonline • **Instagram**
 100 likes • 10 seconds

prahaonline Zámek Pražského jara 18. květen 2023
 100 likes • 10 seconds

prahaonline Zámek Pražského jara 18. květen 2023
 100 likes • 10 seconds

Daniel Jäger je s uřivatelém Cecilie Rytinová a 2 dalšími v Rudolfinum.
23. května · Praha · 🌐

John Adams poprvé v Praze, na Festivalu Pražské jaro / Prague Spring Festival. 🎵 5 napětím očekávaný večer ve Dvořákové síni Rudolfina. Pro mne s vrcholy v obou přídavcích od fenomenálního Víkingura Ólafssona a ve skladbě Gabriëly Smith "Tumblebird Contrails", která mi úplně vyrazila dech... #prazskajaro #johndams #opprveunas #zjocilegenda #vikingurolafsson #gabriëlasmith #promenasumutony #zazitek #ecenrudolfinu

Šárka Mázová, Sam Pes a 61 dalších · 3 komentáře · 1 sdílení

Jan Herget
13. května · 🌐

Nádherný kulturní zážitek na Pražském jaro s Michala Tuckova. Výborná práce Festivalu Pražské jaro / Prague Spring Festival. Víděli jste, že každá koruna investovaná do festivalů klasické hudby vygeneruje 9 korun spotřeby a 2 koruny daní příjmu zpět do veřejných rozpočtů? Aneb jistota dvojnásobku pro návratnost veřejných peněz a k tomu spousta krásy, pozitivních emocí a navíc businessu pro podnikatele.

55 · 2 komentáře

Veronika Šmyslová je v Obecní dům.
23. května · Praha · 🌐

Dohledala jsem to přesně 🎵 Od 7. 6. 2018 jsem zamilovaná do hudby Gustava Mahlera 🎵 Dnes jsem díky @davidobeku stylýla Mahlerovu 7. symfonii v rámci @prazskajaro v podání neuvěřitelných @bsorchestra a dirigenta Daniela Hardinga. 🎵 Čistá krása a radost 🎵 Děkuju 🙏

Veronika Šmyslová · 7. 6. 2018 · 🌐

Jak jsem mohla skoro 32 roku žít bez hudby Gustava Mahlera opravdu nechápu :-)

Barbara Štěpánková a 13 dalších · 3 komentáře

42 · 3 komentáře

Daniel Jäger a Pavel Trojan Jr jsou v místě Rudolfinum.
23. května · Praha · 🌐

John Adams poprvé v Praze 🎵 #prazskajaro #prez #johndams #vikingurolafsson #paveltrojanjr

Pavel Trojan Jr, Sam Pes a 49 dalších · 1 komentář · 3 sdílení

Carollinum je v Obecní dům
11. května · Praha · 📍

Bliží se nejprestižnější kulturní událost roku – zahajovací koncert Pražského jara 2023 ve Smetanově síni Obecního domu – jehož je společnost Carollinum hrdým partnerem. Pokud váháte, jaký doplněk zvolit pro slavnostní večer, nechte se inspirovat naší Fashion story, která se zrodila v těchto nádherných prostorech. Celý příběh a další novinky ze světa hodiniek najdete v aktuálním čísle Umění Casu, které vyjde na konci května.

Fotograf: [Matus Toth photographer](#)
Asistent: [@simon_gut](#)
Modeli: [@adrianchabada](#), [@saraarital](#) - [@emilmodelmanagement](#)
Styling: [@janokimik](#)
Make-up: [@hristinageorgievska](#)
Hairstyle: [@anna.plackova.hair](#)

#Carollinum #Prague #UměníCasu #PrazskeJaro #ObecníDum

1 sdílení

Jakub Voříšek - moderátor · Sledovat
12. května · 📍

Zahájení Pražského jara na Kampě 🎵 📸

Děky ZUS Open a Festival Pražské jaro / Prague Spring Festival za opětovné přivítání, bylo mi opět ctí a potěšením! 🥰

#prazskejaro #zj #moderator #presenter #kampa #music #orchestra #symphonic #praguespring #microphone #band #zus #zusopen

26

1 sdílení

Carollinum · Sledovat
26. května · 📍

Svátek hudby
Tamara Kotvalová a Carollinum nemohly chybět na zahajovacím koncertu Pražského jara v Obecním domě.
Večer jsme si užili společně s našimi významnými hosty. Svátek hudby pokračuje, tak si nenechte ujít úžasný program až do 2. června.
Foto: [Petra Hájská @hajskapetra...](#) · Zobrazit víc

1 komentář

hostesky.cz je v Obecní dům
22. května · Praha · 📍

Přichází jaro a s ním i hudební festival @prazskejaro. Jako každý rok máme i letos tu čest asistovat v jeho průběhu. Naše hostesky na zahajovacím koncertě.

#prazskejaro #koncert #koncerty #vaznahudba #obecnidum #hostesky.cz #hostesky #hostesses #zechhostesses #bilasaty #event

11

Matej Sloboda
25. května · 🌐

PRAGUE SPRING - 27.5.23 - DOX - 14:00 - KLANGFORUM WIEN

I am ready for Festival Pražské jaro / Prague Spring Festival and its Prague Offspring project, and you!

This Saturday at DOX with Klangforum Wien
https://www.dox.cz/_reading-lessons-klangforum-wien

It is also great pleasure to be among three composers chosen for this event, the others are Milica Modra with a piece that we will be recording next Tuesday and my fellow colleague from Janáček Academy of Music and Performing Arts, Noemi Savková with similarly related piece "Snowball" (my piece is also snow related, but in much lesser form, it is a Snowflake 😊)

see you there

#slovakchambermusic #flockefuerhers #klangforumwien

👍👍 Martin Klusák a 109 dalšími · 4 komentáře · 2 sdílení

prazskajaro

prazskajaro 🗨️ Tak tohle je me my, tým Pražského jara! Ondra, Josef, Jura, Katarína, Jacek, Katarína, Peter, Lucia a Jitka. Letošní festival nám přinesl spoustu vzácných zážitků a emocií. Jsme moc vděční za váš mimořádný zájem! 🙏 Děkujeme a těšíme se příští rok nebo hned na podzim, na klavírním festivalu Studoba Písečného!

Program na říjnový sez
Petra Hajosá

#prazskajaro2023 #prazskajaro #praguespringfestival #praguespring #praguespring2023 #krasnyfestival
Upřesnění: 21 d.

martavivux ❤️❤️❤️ díky celému týmu za zapojení a ochotu nám pomoci s našimi zážitky, jsem rada, že jsem si pár koncertů mohla užít s vámi i jte, jediný, šťastný tým - už se těším na příští rok! ❤️❤️❤️

2 d · 11 se na to · Odpovědi

prazskajaro @martavivux Děkujeme za slova chvilky! 🙏 Tak se moc těšíme.

1 d · Odpovědi

awanesny1993 The dream team! 🙌

2 d · 11 se na to · Odpovědi · Získat přístup

prazskajaro @awanesny1993 🙌

1 d · Odpovědi

Zobrazit všechny · Propojovat příspěvky

👍👍👍 To se líbí/nelíbí 83 dalším · 10 d.

VIZUÁLNÍ STYL PRAŽSKÉHO JARA

Studio Colmo

Autoři vizuálu –

Markéta Hanzalová, Miroslav Roubíček

Na tvorbě se podíleli –

Kristýna Tučková (grafika)

Tereza Drábková (grafika)

Matouš Sedlák (animace)

Jaroslav Schovanec (copywriting)

VIZUÁLNÍ KONCEPT 78. ROČNÍKU PRAŽSKÉHO JARA

V hudbě je mnoho emocí a ty pro nás byly hlavní inspirační zdroj. Zajímalo nás, jak hudba vzniká, co skladatele inspiruje. A velmi často to je právě láska a partnerské vztahy. Milostné osudy skladatelů jsou pohnuté a je docela dobrodružství se o nich a životech jejich múz dozvědět víc. Láska je pro všechny lidi zásadní téma a dotýká se nás všech, proto jsme to také chápali jako moment, který může autory a jejich hudbu ještě více sblížit s posluchači.

Svět hudby obsahuje obrovské množství lidských příběhů, naplněných i nenaplněných vztahů, emocí a prožitků, za kterými jsou konkrétní jména – konkrétní lidé, se kterými se můžeme identifikovat. Osudy skladatelů a hudebníků, jejich emoce, lásky i prožitky se často propisují do hudby, kterou tvoří a která nás obklopuje.

Vizuál 78. ročníku Pražského jara je inspirován právě lidskými vztahy skladatelů a jejich partnerek nebo partnerů, které je různými způsoby inspirovaly a formovaly. Tento motiv nabízí překročení hranic vizuálního stylu a nabízí letmý vhled do zákulisí jejich tvorby.

Na vizuálech můžete vidět pět dvojic – životních partnerů. Záměrně jsme použili křestní jména, aby to bylo víc osobní. Ta jména jsou často neobvyklá, takže hudebně poučené publikum si brzy uvědomí, kdo to je.

Osudy mnoha skladatelů jsou barvité, ale bohužel jsme museli pro tvorbu vizuálů jejich počet omezit. Dramaturg Josef Třeštík vybral 5 dvojic, jejichž díla se na festivalu hrají – Gustava a Almu Mahlerovi, jejichž vztah byl velmi dynamický a plný zvratů, Benjamina Brittena a Petera Pearse, kteří spolu strávili život, aniž by mohli veřejně přiznat, že jsou partneři, Roberta a Claru Shumannovi, kteří se seznámili, když Claru učil mladý Robert Schumann hře na klavír, a navzdory jejímu otci se vzali, celý život se milovali a navzájem podporovali, Alfred a Irina Schnittke zase prožívali vzácné duchovní spojení a nakonec tu máme současného skladatele Georga Friedricha Haase a jeho ženu a múzu Mollenu Williams-Haas, kteří otevřeně mluví o svém vztahu a jeho vlivu na tvorbu a na Pražské jaro osobně přijeli.

Typografické kompozice přitahují svojí tajemností a určitou hudebností, nelze je přečít na první pohled, jedno písmo se vpíjí a propojuje s druhým a společně s živým pozadím barevných přechodů tvoří prostor pro naši představivost. Při bližším prozkoumání zjistíte, že to jsou dvě křestní jména, dvě osobnosti, dva světy – skladatel a jeho múza. Doufáme, že tato vizuální hra vzbudí touhu dozvědět se víc o hudebních osobnostech a jejich osudech.

Citylighty zdobily Prahu a její okolí od listopadu až do května.

Festivalová brožurka ve dvou vydáních

Obecním dům byl ozdoben vizuálem Pražského jara.

FOTO © PETRA HAASKÁ

Jedním z motivů byla dvojice Georg Friedrich Haas a Molena Williams-Haas. Ti si tašku ihned zamilovali.

Koncertní plakáty zdobily vchod do Obecního domu a Rudolína.

Plakáty koncertů Prague Offspring zdobily i Centrum současného umění DOX.

Koncertní brožura festivalu

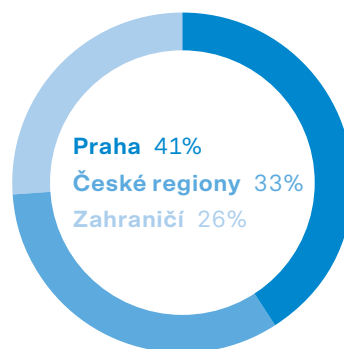

Branding festivalové flotily automobilů Mercedes-Benz

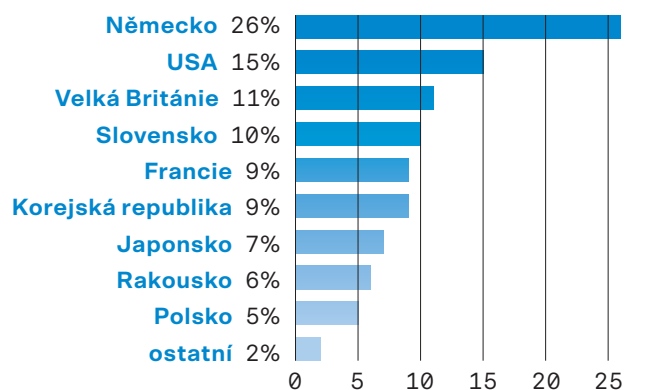
STATISTIKY

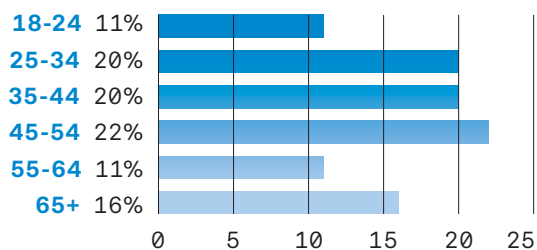
NÁVŠTĚVNOST WEBU PODLE REGIONŮ

NÁVŠTĚVNOST WEBU ZE ZAHRANIČÍ PODLE ZEMÍ

VĚK NÁVŠTEVNÍKŮ WEBU festival.cz

Zdroj: Google Analytics 1. 11. 2022 – 2. 6. 2023

MONITORING MÉDIÍ

Datum vydání	Název zprávy	Zdroj
08. 11. 2022	Pražské jaro 2023 zahájí Tomáš Hanus s Orchestrem Velšské národní opery	klasikaplus.cz
09. 11. 2022	Pražské jaro zahájí dirigent Hanus s Orchestrem Velšské národní opery z Cardiffu	aktualne.cz
09. 11. 2022	Festival Pražské jaro odtajnil program svého 78. ročníku. V roce 2023 přivítá Johna Adamse, Magdalenu Koženou nebo Daniela Hardinga	ČRo Vltava
09. 11. 2022	Mozaika: Pražské jaro odtajnilo program 78. ročníku. V roce 2023 přivítá Johna Adamse nebo Daniela Hardinga	ceskepodcasty.cz
09. 11. 2022	Pavel Trojan – rozhovor s novým ředitelem Pražského jara o fungování a plánech festivalu	operaplus.cz
09. 11. 2022	Pražské jaro otevřou hudebníci ze země draků, čarodějnic a obrů	kultura.iDNES.cz
09. 11. 2022	Pražské jaro zahájí příští rok Orchester Velšské národní opery z Cardiffu	radio.cz
09. 11. 2022	Welsh National Opera Orchestra with Czech Conductor to Open 2023 Prague Spring Festival	brnodaily.cz
09. 11. 2022	Orchester Velšské národní opery s českým dirigentem zahájí festival Pražské jaro 2023	tisen.tv
09. 11. 2022	Podvečerní vysílání	ČT 24
09. 11. 2022	Velšský národní operní orchestr s českým dirigentem zahajuje festival Pražské jaro 2023	applerecenze.cz
09. 11. 2022	78. ročník Pražského jara	ČT 1
09. 11. 2022	Portál o klasické hudbě	klasikaplus.cz
09. 11. 2022	Události v kultuře	ČT D: / ČT Art
09. 11. 2022	Večerní vysílání	ČT 24
10. 11. 2022	Temné stránky emocí. Haas uvede jedno z prvních mistrovských děl 21. století	iHNed.cz
10. 11. 2022	Antoine Tamestit hraje na jeden z nejpřehlíženějších nástrojů. A pamatuje si každé Bělohávkovo slovo	iHNed.cz
10. 11. 2022	Slova jako kariéra nepoužívám, jsem amatér, říká cembalový punker Jean Rondeau	iHNed.cz
10. 11. 2022	Diriguji tak, abych si zachovala ženskost. Kdybych na to šla jako muž, neuspěji, říká Oksana Lyniv	iHNed.cz
10. 11. 2022	Z desky si je člověk nepustí. Koncerty Kožené s Uchidou jsou vzácností	iHNed.cz
10. 11. 2022	Pražské jaro 2023 bude mít česko-velšský začátek	iHNed.cz
10. 11. 2022	Hrdá na svou Ukrajinu	Hospodářské noviny
10. 11. 2022	Česko-velšský začátek	Hospodářské noviny
10. 11. 2022	Z desky si je člověk nepustí. Koncerty Kožené s Uchidou jsou vzácností	Hospodářské noviny
10. 11. 2022	Diriguji tak, abych si zachovala ženskost. Kdybych na to šla jako muž, neuspěji, říká Lyniv	Hospodářské noviny
10. 11. 2022	Slova jako kariéra nepoužívám, jsem amatér, říká cembalový punker Jean Rondeau	Hospodářské noviny

Datum vydání	Název zprávy	Zdroj
10. 11. 2022	Hraje na jeden z nejpřehlíženějších nástrojů. A pamatuje si každé Bělohávkovo slovo	Hospodářské noviny
10. 11. 2022	Pražské jaro zahájí Velšani s Hanusem	Právo
10. 11. 2022	Pražské jaro zahájí orchestr z Cardiffu	play.cz
10. 11. 2022	Tomáš Hanus a Orchester Velšské národní opery zahájí Pražské jaro	operaplus.cz
11. 11. 2022	Jaro, hudba, láska	Lidové noviny
11. 11. 2022	Krátce: Pražské jaro 2023	Metro
11. 11. 2022	Pražské jaro zahajuje předprodej na 78. ročník	proglas.cz
14. 11. 2022	Pavel Trojan: Vysněné zahájení Pražského jara? S Petrenkem a Berlínskými filharmoniky!	ČRo D dur
14. 11. 2022	Pražské jaro 2023	scena.cz
15. 11. 2022	Pražskojarní lupeny pod stromeček	Lidové noviny
19. 11. 2022	Dirigentka: Budeme se bránit do poslední kapky krve. Kdo mlčí, podporuje diktátora	aktualne.cz
21. 11. 2022	Slova jako kariéra nepoužívám, jsem amatér, říká cembalový punker Jean Rondeau	aktualne.cz
22. 11. 2022	Festival ve festivalu podruhé	Lidové noviny
29. 11. 2022	Začal prodej vstupenek na další ročník hudebního festivalu Pražské jaro	prazskypatriot.cz
12. 12. 2022	Do soutěže Pražské jaro se přihlásilo 157 mladých instrumentalistů z 35 zemí světa	operaplus.cz
12. 12. 2022	Do soutěže se přihlásilo 157 mladých instrumentalistů	scena.cz
13. 12. 2022	Favorité	Marie Claire
13. 12. 2022	Do soutěže Pražské jaro se přihlásili mladí z celého světa	klasikaplus.cz
15. 12. 2022	Pražské jaro obdrží od ministerstva v dalších letech každý rok 30 milionů korun	ct24.cz
15. 12. 2022	Festival Pražské jaro bude od státu dostávat 30 milionů korun ročně	aktualne.cz
15. 12. 2022	Novinky a média	mkcr.cz
15. 12. 2022	Ministerstvo kultury se zaručilo financovat Pražské jaro mimo granty	klasikaplus.cz
15. 12. 2022	Financování festivalu Pražské jaro	ČT 24
15. 12. 2022	Podvečerní vysílání	ČT 24
15. 12. 2022	Večerní Radiožurnál	ČRo Radiožurnál
15. 12. 2022	Události v kultuře	ČT D: / ČT Art
15. 12. 2022	Nové financování festivalu Pražské jaro	ČT 24
18. 12. 2022	Jistota pro Pražské jaro	casopisharmonie.cz
19. 12. 2022	Ministr Baxa: Pražské jaro je bezkonkurenčně nejstarším hudebním festivalem u nás	parlamentnilisty.cz
21. 12. 2022	Z desky si je člověk nepustí. Koncerty Kožené s Uchidou jsou vzácností	aktualne.cz
23. 12. 2022	Má vlast probouzí to lepší v nás, slibuje Pražské jaro	Xantypa
30. 12. 2022	Pražské jaro zakončí Óda na radost	Lidové noviny
30. 12. 2022	Rok 2023 pohledem patnácti festivalů klasické hudby	classicpraha.cz
01. 01. 2023	Andrea Bocelli v Praze, slavní hosté na festivalech Pražské jaro, Smetanova Litomyšl i Dvořákova Praha, zajímavé divadelní premiéry a výstavy	classicpraha.cz
01. 01. 2023	Festivaly klasické hudby: Ohlédnutí za rokem 2022 a plány na rok 2023	operaplus.cz

Datum vydání	Název zprávy	Zdroj
02. 01. 2023	Rok 2022 festivalů klasické hudby a výhled na letošek	klasikaplus.cz
06. 01. 2023	Drahé Česko: Jaké budou letošní festivaly?	ct24.cz
23. 01. 2023	Do Prahy přijede na sto mladých hudebníků z celého světa	classicpraha.cz
23. 01. 2023	Na Mezinárodní hudební soutěž Pražské jaro přijede na sto mladých hudebníků z celého světa	operaplus.cz
24. 01. 2023	Mezinárodní hudební soutěž Pražské jaro letos proběhne téměř s jednou stovkou hudebníků	klasikaplus.cz
30. 01. 2023	Do Prahy přijede na sto mladých hudebníků	scena.cz
30. 01. 2023	Má vlast ve velšské opeře	ČT 1
30. 01. 2023	Události v kultuře	ČT D: / ČT Art
30. 01. 2023	Tomáš Hanus uvedl Mou vlast v Cardiffu a přiveze ji na Pražské jaro	klasikaplus.cz
31. 01. 2023	Pražské jaro	Mladý svět
08. 02. 2023	7 indicií: Alena Jelínková	Marie Claire
09. 02. 2023	Svět dnes jinak pulzuje	Lidové noviny
25. 02. 2023	S Pražským jarem za Mou vlastí do Cardiffu	casopisharmonie.cz
25. 02. 2023	Víkingur Ólafsson s mozartovským recitálem v Tallinnu	casopisharmonie.cz
27. 02. 2023	Sto let je jen začátek! Český rozhlas slaví kulaté jubileum	Náš region Brno
08. 03. 2023	Hanus: Láska je silná, při dlouhém operním angažmá létám za rodinou i na jeden den	aktualne.cz
08. 03. 2023	Královna české violy. Kristina Fialová na Classic Praha	classicpraha.cz
15. 03. 2023	Tomáš Netopil o síle návratu do jiného času a létajících snech	Marie Claire
15. 03. 2023	Francouzská kulturní sezona 2023	Marie Claire
15. 03. 2023	Příhlášky do Akademie MenART je možné podávat už jen do konce března	operaplus.cz
15. 03. 2023	Chystá se další stipendijní Akademie MenART pro mladé talenty. Příhlášky je možné podávat do konce března	classicpraha.cz
17. 03. 2023	Prague Spring Festival_BLUE EDITION VOL. 2	celebritytime.cz
21. 03. 2023	Prvočísla, Matějská pouť, mlha v alpských dolinách nebo moucha domácí jako náměty nových skladeb objednaných Pražským jarem	classicpraha.cz
21. 03. 2023	Zprávy	Hitrádio FM PLUS
21. 03. 2023	Pražské jaro přinese devět světových premiér na pěti koncertech a druhý ročník Prague Offspring	casopisharmonie.cz
22. 03. 2023	Devět světových premiér. Známý soubor na Pražském jaru zahraje i české novinky	aktualne.cz
22. 03. 2023	Pražské jaro chystá devět světových premiér	operaplus.cz
23. 03. 2023	Devět světových premiér pro letošní Pražské jaro	klasikaplus.cz
24. 03. 2023	Jak to cítí skladatel	Lidové noviny
27. 03. 2023	Prague Spring Festival – Vol. 2 Blue Edition přináší nahrávky všech šesti děl, která zazněla ve světové premiéře	kultura21.cz
27. 03. 2023	Nové náměty skladeb objednaných Pražským jarem	scena.cz
27. 03. 2023	Nenuťte se do Uthanda, a bude láska!	jazzport.cz
30. 03. 2023	Pražské jaro	Xantypa
30. 03. 2023	Úvodní slovo	casopisharmonie.cz
31. 03. 2023	Pražské jaro 2023	proglas.cz
31. 03. 2023	Oktáva	proglas.cz

Datum vydání	Název zprávy	Zdroj
03. 04. 2023	Ze tří týdnů v létě jsem čerpal energii celý rok. Chci, aby tuhle radost zažívali i moji studenti, říká violoncellista Tomáš Jamník	ČRo Vltava
04. 04. 2023	Pořád mě baví se zlepšovat	Divadelní noviny
04. 04. 2023	Laboratoř současné hudby	Hobuleť
04. 04. 2023	Offspring jako nejlepší reklama	Lidové noviny
04. 04. 2023	Filharmonická setkání Clemense Hellsberga	klasikaplus.cz
10. 04. 2023	Z hlediska nacistů jsem na světě omylem	reportermagazin.cz
13. 04. 2023	Pražské jaro 2023 na Kampě	vstupzdarma.cz
14. 04. 2023	Soutěž o vstupenky na Pražské jaro	proglas.cz
17. 04. 2023	Pavel Trojan	Marie Claire
17. 04. 2023	7 indicií: Kristina Fialová	Marie Claire
17. 04. 2023	Program 78. ročníku MHF Pražské jaro představuje Pavel Trojan	classicpraha.cz
17. 04. 2023	Česká televize představila cyklus Dirigenti	klasikaplus.cz
23. 04. 2023	Odpolední Radiožurnál	ČRo Radiožurnál
24. 04. 2023	Dirigentský debut Pražského jara bude letos poprvé patřit ženě. Dirigentka Alena Hron hostem pořadu Hudba v miléniu	classicpraha.cz
26. 04. 2023	Soudobá hudba na Pražském jaru nepotřebuje prosazovat, spíš komunikovat, říká dramaturg	iHNed.cz
28. 04. 2023	Mahlerova tvorba je pro její hlas jako stvořená. Bella Adamova zpívá na volné noze a žije v Praze	iHNed.cz
28. 04. 2023	John Adams se prokomponoval do doby, kdy minimalisté přitahují skoro tolik lidí jako Mozart	iHNed.cz
28. 04. 2023	Rehabilitace chrámového kapelníka Tůmy. Místo ve svatém Vítu nedostal, šel na habsburský dvůr	iHNed.cz
28. 04. 2023	Majestátního Mahlera za miliony střídá velkolepá Devátá, nikdy není stejná	iHNed.cz
28. 04. 2023	Pražské jaro už v Cardiffu začalo. Dirigent Hanus si dal záležet, aby publikum pochopilo poselství	iHNed.cz
28. 04. 2023	Já nestárnu, já se vyvíjím. Igor Levit hraje, i když zrovna musí mít ochranku	iHNed.cz
28. 04. 2023	Loučení v Essenu bude bolestivé, říká dirigent Netopil. Zpět do Česka ho táhne rodina	iHNed.cz
28. 04. 2023	Pražské jaro jako most se světem	iHNed.cz
28. 04. 2023	Skládá na aktuální témata	Hospodářské noviny
28. 04. 2023	Loučení v Essenu bude bolestivé, říká dirigent Netopil. Zpět do Česka ho táhne rodina	Hospodářské noviny
28. 04. 2023	Já nestárnu, já se vyvíjím. Igor Levit hraje, i když zrovna musí mít ochranku	Hospodářské noviny
28. 04. 2023	Soudobá hudba na Pražském jaru nepotřebuje prosazovat, spíš komunikovat, říká dramaturg	Hospodářské noviny
28. 04. 2023	Pražské jaro už v Cardiffu začalo. Dirigent Hanus si dal záležet, aby publikum pochopilo poselství	Hospodářské noviny
28. 04. 2023	Majestátního Mahlera za miliony střídá velkolepá Devátá, nikdy není stejná	Hospodářské noviny
28. 04. 2023	Rehabilitace chrámového kapelníka Tůmy. Místo ve Svatém Vítu nedostal, šel na habsburský dvůr	Hospodářské noviny
28. 04. 2023	John Adams se prokomponoval do doby, kdy minimalisté přitahují skoro tolik lidí jako Mozart	Hospodářské noviny

Datum vydání	Název zprávy	Zdroj
28. 04. 2023	Mahlerova tvorba je pro její hlas jako stvořená. Bella Adamova zpívá na volné noze a žije v Praze	Hospodářské noviny
28. 04. 2023	Loučení v Essenu bude bolestivé, říká dirigent Netopil. Zpět do Česka ho táhne rodina	aktualne.cz
28. 04. 2023	Pražské jaro 2023: Debut Aleny Jelínkové	proglas.cz
28. 04. 2023	Oktáva	proglas.cz
01. 05. 2023	Alice Sara Ott, Garrick Ohlsson i hvězdy filmové hudby v Praze. Výhledy do nové sezóny i blížící se Pražské jaro. Dubnové kulturní události	classicpraha.cz
01. 05. 2023	Georg Friedrich Haas, klasik tohoto století, na Pražském jaru	klasikaplus.cz
02. 05. 2023	78. mezinárodní hudební festival Pražské jaro 2023	Týdeník Televize
02. 05. 2023	Já nestárnu, já se vyvíjím. Levit hrál s ochrankou i pro aktivisty bránící les	aktualne.cz
02. 05. 2023	Martin Baxa: Pražské jaro nepodléhá klasickému dotačnímu řízení	klasikaplus.cz
03. 05. 2023	Prague Offspring	Hobuleť
03. 05. 2023	78. Pražské jaro přinese český debut Klause Mäkeläho, Johna Adamse či Les Talens Lyriques	casopisharmonie.cz
03. 05. 2023	Přípravy na Pražské jaro	ČT 24
03. 05. 2023	Pražské jaro s českým debutem Klause Mäkeläho a Johna Adamse	operaplus.cz
03. 05. 2023	Program Pražského jara	ČT 1
04. 05. 2023	S hudbou bude i nová kniha	Metro
04. 05. 2023	Pražské jaro očima Václava Chocholy	Lidové noviny
04. 05. 2023	Pražské jaro v Mozaice: Přijďte si poslechnout živé vysílání z Radiocafé	ČRo Vltava
04. 05. 2023	Živě: Mráček, SOČR, Meister. Poslechněte si slavnostní koncert Pražského jara k 100. výročí rozhlasu	ČRo Vltava
04. 05. 2023	Pražské jaro v Mozaice: Přijďte si poslechnout živé vysílání z Radiocafé	ČRo Vltava
04. 05. 2023	Coming soon: květen 2023 a Pražské jaro	harpersbazaar.cz
04. 05. 2023	Pražské jaro s českým debutem Klause Mäkeläho a Johna Adamse	play.cz
04. 05. 2023	Poprvé v historii se mohou zúčastnit Mezinárodní hudební soutěže Pražské jaro violisté	operaplus.cz
04. 05. 2023	Pražské jaro vydává novou knihu a CD	operaplus.cz
05. 05. 2023	Dramaturg: Soudobá hudba na Pražském jaru nepotřebuje prosazovat, spíš komunikovat	aktualne.cz
05. 05. 2023	Co zažít v květnu kromě pozorování rozkvetlých stromů?	cosmopolitan.cz
05. 05. 2023	Publikace 75 let Pražského jara a CD Gold Edition IV.	klasikaplus.cz
05. 05. 2023	Oktáva	proglas.cz
05. 05. 2023	Pražské jaro s českým debutem Mäkeläho a Adamse	scena.cz
05. 05. 2023	ČRo D-dur: Interpreti Pražského jara, hradecký koncert pro Ukrajinu i čeští skladatelé ve Vídni	klasikaplus.cz
06. 05. 2023	Svátek hudby vypukne už za týden!	Lidové noviny
06. 05. 2023	Žádné druhé housle. Viola!	Lidové noviny
06. 05. 2023	Harding je příslibem spousty emocí	Lidové noviny
06. 05. 2023	Hudba živená traumaty. Na festival míří nejlepší světový žijící skladatel	Lidové noviny
06. 05. 2023	Ligeti si dal za úkol vymýtit čas. V Praze zazní tři jeho zásadní díla	Lidové noviny
06. 05. 2023	Za vše může Madame de Pompadour. Hudební souboj skladatelů Ludvíka XV.	Lidové noviny

Datum vydání	Název zprávy	Zdroj
06. 05. 2023	Tomáš Hanus: do Prahy s Mou vlastí, do světa s Janáčkem a Dvořákem	Lidové noviny
06. 05. 2023	A tu novou knihu o Pražském jaru už máte?	Lidové noviny
06. 05. 2023	Novinky z Českého rozhlasu	ČRo Dvojka
06. 05. 2023	Pražské jaro vydává knihu mapující 75 let festivalu a čtvrtý disk zlaté edice	casopisharmonie.cz
07. 05. 2023	75 let Pražského jara	casopisharmonie.cz
07. 05. 2023	Podvečerní vysílání	ČRo Brno
07. 05. 2023	Do ZUŠ Open se zapojí přes 400 škol z celé republiky	scena.cz
08. 05. 2023	Pražské jaro už v Cardiffu začalo. Jeho orchestr teď míří s Mou vlastí do Prahy	aktualne.cz
08. 05. 2023	Pražské jaro: Tržby z prodeje vstupenek by se mohly vrátit na úroveň před Covidem	operaplus.cz
08. 05. 2023	Týden s hudbou. Koncerty, festivaly, kino, TV, stream	operaplus.cz
09. 05. 2023	78. mezinárodní hudební festival Pražské jaro 2023	TV max
09. 05. 2023	Hudební festival Pražské jaro	Respekt
09. 05. 2023	Má vlast na Kampě – koncert k zahájení festivalu Pražské jaro 2023	kudyznudy.cz
10. 05. 2023	Zveme na Pražské jaro	ČRo D dur
10. 05. 2023	Do speciální ranní Mozaiky dorazily osobnosti Pražského jara. Letošní 78. ročník začíná již v pátek 12. května	ČRo Vltava
10. 05. 2023	Koncert na počest zahájení hudebního festivalu Pražské jaro 2023	czechcentres.cz
10. 05. 2023	Prožijte Pražské jaro s velikány klasické hudby	kudyznudy.cz
10. 05. 2023	PKF — Prague Philharmonia v NoDu a v rámci finále trombonové soutěže Pražského jara	klasikaplus.cz
10. 05. 2023	Tomáš Hanus: Při silné interpretaci mohou docházet slova	klasikaplus.cz
10. 05. 2023	Tomáš Hanus: Jako dirigent musím dýchat s jevištěm	casopisharmonie.cz
10. 05. 2023	Tipy k poslechu rádia – Má vlast 2023	nekultura.cz
10. 05. 2023	Armida Antonína Dvořáka v Národním divadle jako „pohádka pro dospělé“	cysnews.cz
11. 05. 2023	Nový muž v čele Pražského jara: Nosil pamětní knihu, dnes řídí festival za 90 milionů	aktualne.cz
11. 05. 2023	Živě: Pražské jaro zahájí Smetanova Má vlast v podání Orchestru Velšské národní opery	ČRo Vltava
11. 05. 2023	Pražské jaro zahájila Smetanova Má vlast v podání Orchestru Velšské národní opery	ČRo Vltava
11. 05. 2023	Opera Antonína Dvořáka Armida v ND v Praze jako „pohádka pro dospělé“	prazsky-magazin.cz
11. 05. 2023	V pátek začíná Pražské jaro 2023	klasikaplus.cz
11. 05. 2023	Armida Antonína Dvořáka v Národním divadle jako „pohádka pro dospělé“ hoří vášnivou smyslností a klade i náboženské otázky	divadlo.cz
11. 05. 2023	Pražské jaro 2023 začíná	iportal24.cz
11. 05. 2023	Armida se vrací po 30 letech do Národního divadla	operaplus.cz
11. 05. 2023	Prague Offspring podruhé	casopisharmonie.cz
12. 05. 2023	Začíná letošní Pražské jaro	Lidové noviny
12. 05. 2023	Pražské jaro zahájí Hanus s Velšskou národní operou	Právo
12. 05. 2023	Má vlast bude znít „tak trochu velšsky“. Začíná Pražské jaro	ct24.cz
12. 05. 2023	Uctěním Smetanovy památky na vyšehradském hřbitově začalo Pražské jaro	seznamzpravy.cz

Datum vydání	Název zprávy	Zdroj
12. 05. 2023	Sezona festivalů klasické hudby je v plném proudu. Víme, do jakých koutů Česka se za ní vydat	CzechCrunch
12. 05. 2023	Dnes začíná 78. ročník hudebního festivalu Pražské jaro	kurzy.cz
12. 05. 2023	Obnovení tradice. Festival Pražské jaro zahájil prezident Petr Pavel	aktualne.cz
12. 05. 2023	Má vlast zněla „tak trochu velšsky“. Začalo Pražské jaro	ct24.cz
12. 05. 2023	Zprávy	ČRo Pardubice
12. 05. 2023	Ranní Radiožurnál	ČRo Radiožurnál
12. 05. 2023	Ranní vysílání	ČT 24
12. 05. 2023	Zprávy	ČRo Radiožurnál
12. 05. 2023	Začíná letošní Pražské jaro. Tradiční hudební svátek nabízí přes čtyřicet koncertů	lidovky.cz
12. 05. 2023	Pražské jaro dnes tradičně zahájí Má vlast	operaplus.cz
12. 05. 2023	Dopolední vysílání	ČT 24
12. 05. 2023	Dopolední Radiožurnál	ČRo Radiožurnál
12. 05. 2023	Dopolední vysílání	ČT 24
12. 05. 2023	Začíná festival klasické hudby Pražské jaro	ČRo Radiožurnál
12. 05. 2023	Začíná festival Pražské jaro	ČT 24
12. 05. 2023	Odpolední vysílání	ČT 24
12. 05. 2023	V Česku začíná festivalová sezona. Kulturní turismus na vzestupu	businessinfo.cz
12. 05. 2023	Studio ČT24: Pražské jaro	ČT 24
12. 05. 2023	Pražské jaro zahájí Hanus s Velšskou národní operou	novinky.cz
12. 05. 2023	Začíná Pražské jaro. Letošní ročník byl zahájen pietou u hrobu Bedřicha Smetany	denik.cz
12. 05. 2023	Tomáš Hanus se „svým“ orchestrem z velšského Cardiffu zahajuje Pražské jaro	classicpraha.cz
12. 05. 2023	ČRo D-dur: Daniel Harding, návštěva u Martiny Jankové a Tannhäuser k wagnerovskému výročí	klasikaplus.cz
12. 05. 2023	Pražské jaro sahá od Mé vlasti z Velšska až po Mouchy a alpskou mlhu	zpravy.iDNES.cz
12. 05. 2023	Na Pražské jaro přijedou Ronaldo a Messi violy. Chceme představit soudobou hudbu, říká dramaturg festivalu	lidovky.cz
12. 05. 2023	Zahajovacím koncertem v Obecním domě večer začne další ročník festivalu Pražské jaro	ČRo Sever
12. 05. 2023	Finalisté soutěže Pražské jaro jsou z Koreje, Francie, Nizozemska a Portugalska	klasikaplus.cz
12. 05. 2023	Festival základních uměleckých škol	ČT 1
12. 05. 2023	Zahájení festivalu Pražské jaro	ČT 1
12. 05. 2023	Další zprávy	ČT 1
12. 05. 2023	Zahájení Pražského jara	proglas.cz
12. 05. 2023	Má vlast v provedení Orchestru Velšské národní opery otevřela Pražské jaro	minutan.cz
13. 05. 2023	Pavlovi v lóži a s fanfárami, Fiala s manželkou Janou a další známé tváře: Pražské jaro začalo	blesk.cz
13. 05. 2023	Začalo Pražské jaro	Právo
13. 05. 2023	Přijedou Ronaldo i Messi violy	Lidové noviny

Datum vydání	Název zprávy	Zdroj
13. 05. 2023	Prezident republiky se zúčastnil zahájení Pražského jara	hrad.cz
13. 05. 2023	Má vlast v provedení Orchestru Velšské národní opery otevřela Pražské jaro	minutan.cz
13. 05. 2023	Má vlast jako Prodaná nevěsta, opravdu Smetanova	klasikaplus.cz
13. 05. 2023	Glosa: Velšský orchestr v Mé vlasti vášnivě vyprávěl napínavé příběhy	kultura.iDNES.cz
13. 05. 2023	Události v kultuře	ČT D: / ČT Art
14. 05. 2023	S jízdenkou Vlak+ Pražské jaro získají návštěvníci festivalu velkou slevu	plzenskyrozhled.cz
14. 05. 2023	Violovou soutěž Pražské jaro vyhrál Sào Soulez Larivière	klasikaplus.cz
14. 05. 2023	Soutěž Pražské jaro má historicky prvního výherce v kategorii viola	classicpraha.cz
14. 05. 2023	Pražské jaro pokračuje	klasikaplus.cz
14. 05. 2023	Tipy k poslechu rádia - 100 let rozhlasu	nekultura.cz
14. 05. 2023	Francouz Sào Soulez Larivière vítězem soutěže Pražské jaro v kategorii viola	operaplus.cz
14. 05. 2023	Na festivalu Pražské jaro dnes vystoupí mezzosopranistka Magdalena Kožená	ČRo Radiožurnál
14. 05. 2023	Má vlast jako devátá Smetanova opera	casopisharmonie.cz
14. 05. 2023	Na festival Pražské jaro vlakem jen za poloviční cenu ze všech stanic v Česku	ceskypohled.eu
14. 05. 2023	Den violy	casopisharmonie.cz
14. 05. 2023	Magické violy na Pražském jaru	klasikaplus.cz
14. 05. 2023	Festival Pražské jaro znovu nabídne zvýhodněné jízdné na vlak	dopravadnes.cz
14. 05. 2023	Trombonovou soutěž Pražské jaro vyhrál Portugalec	klasikaplus.cz
14. 05. 2023	Armida v ND jako „pohádka pro dospělé“	scena.cz
15. 05. 2023	Tomáš Hanus and Welsh National Opera Orchestra offer a bracing opening for Prague Spring	bachtrack.com
15. 05. 2023	Vlakem Českých drah na festival Pražské jaro	railtarget.cz
15. 05. 2023	Do festivalu ZUŠ Open se letos zapojí přes 400 škol	Týdeník školství
15. 05. 2023	I taktovky létaly... Pražské jaro zahájila Má vlast bez intelektuálních klišé. Co dalšího letos stojí za to vidět a slyšet?	denikn.cz
15. 05. 2023	Trombonovou soutěž Pražské jaro vyhrál Gonçalo Nova	klasikaplus.cz
15. 05. 2023	Na festival Pražské jaro vlakem? Proč ne	zivechebsko.cz
15. 05. 2023	Ráno na Rádiu Z	Rádio ZET
15. 05. 2023	Vítězem trombonové soutěže Pražské jaro je Portugalec Gonçalo Nova	classicpraha.cz
15. 05. 2023	Fotograf Václav Chochola: Tichý svědek Pražského jara	operaplus.cz
15. 05. 2023	Vítězem trombonové soutěže Pražské jaro se stal Portugalec Gonçalo Nova	operaplus.cz
15. 05. 2023	Porotci Pražského jara zahrají v Národním technickém muzeu	operaplus.cz
15. 05. 2023	Zahájení Pražského jara: Tomáš Hanus a předdramatizovaný Smetana	operaplus.cz
15. 05. 2023	Portugalec Gonçalo Nova zvítězil v trombonové soutěži Pražské jaro	casopisharmonie.cz
15. 05. 2023	Zprávy	Rádio ZET
15. 05. 2023	Odpoledne na Rádiu Z	Rádio ZET
16. 05. 2023	Pražské jaro objektivem Václava Chocholy	Xantypa
16. 05. 2023	Od redakčního kávovaru	Katolický týdeník
16. 05. 2023	Vítězná viola letošního Pražského jara	Lidové noviny
16. 05. 2023	Palmu vítězství trombonové soutěže Pražské jaro získal Gonçalo Nova z Portugalska	klasikaplus.cz

Datum vydání	Název zprávy	Zdroj
16. 05. 2023	Český debut Klause Mäkeläho na Pražském jaru	classicpraha.cz
16. 05. 2023	Česká filharmonie, Mäkelä a Tamestit: Nejostřeji sledovaný koncert Pražského jara	operaplus.cz
17. 05. 2023	Živě: Essenští filharmonici a Tomáš Netopil na Pražském jaru	ČRo Vltava
17. 05. 2023	Odpolední vysílání	ČT 24
17. 05. 2023	Na Pražském jaru debutuje dirigent Klaus Mäkelä	klasikaplus.cz
17. 05. 2023	Český debut Klause Mäkeläho na Pražském jaru	scena.cz
17. 05. 2023	Prizewinners Awarded at the Prague Spring International Music Competition	theviolionchannel.com
17. 05. 2023	Český debut Klause Mäkeläho na Pražském jaru	scena.cz
18. 05. 2023	Mráček, SOČR, Meister. Poslechněte si slavnostní koncert Pražského jara k 100. výročí rozhlasu	ČRo Vltava
18. 05. 2023	Simona Šaturová: V opeře je líbání běžné	Marie Claire
18. 05. 2023	Dnes na Pražském jaru vystoupí SOČR s houslistou Janem Mráčkem	operaplus.cz
18. 05. 2023	Koncert Magdaleny Kožené a Mitsuko Uchidy byl perlou Pražského jara	operaplus.cz
18. 05. 2023	Fenomenální úspěch. Nová dirigentská hvězda a mistr violy s Českou filharmonií	klasikaplus.cz
18. 05. 2023	Tomáš Netopil přiveze s Essenskými filharmoniky do Prahy skladby Dvořáka a Elgara	operaplus.cz
19. 05. 2023	Pražské jaro ve znamení Tamestitovy violy	Právo
19. 05. 2023	Zamilovala jsem si píseň. Koncert si postavím po svém, nemusím překřičet orchestr a zažiju i trochu humoru, říká Bella Adamova	ČRo Vltava
19. 05. 2023	John Adams se prokomponoval do doby, kdy minimalisté zaujmou skoro jako Mozart	aktualne.cz
19. 05. 2023	Kulturní tipy: Nepochopitelná víla, Karel Kryl i jeden z vrcholů Pražského jara	hn.cz
19. 05. 2023	Finský zázrak i skvělá Kožená	Lidové noviny
19. 05. 2023	Posluchači na Pražském jaru bezvýhradně propadli umění Klause Mäkeläho	operaplus.cz
19. 05. 2023	Jak to vidí: Jiří Hlaváč	ČRo Dvojka
19. 05. 2023	První letošní závěrečné výstupy Akademie MenART u sv. Šimona a Judy a v La Fabrice	klasikaplus.cz
19. 05. 2023	Mäkelä zvedl Rudolfinum ze sedadel	casopisharmonie.cz
20. 05. 2023	Obecenstvo v Rudolfinu aplaudovalo Essenské filharmonii a Zimmermannovi	minutan.cz
20. 05. 2023	Finský zázrak i skvělá Kožená. Dva koncerty v rámci Pražského jara okouzlili Česko	lidovky.cz
20. 05. 2023	Pražské jaro dnes nabídne koncerty v Anežském klášteře a v Rudolfinu	operaplus.cz
20. 05. 2023	Pevná koncepce Tomáše Netopila opět slavila úspěch	operaplus.cz
20. 05. 2023	Antoine Tamestit: Moje umělecká pouť je ještě krásnější, než jakou jsem si ji vysnil	casopisharmonie.cz
20. 05. 2023	Debut Cornelia Meistera a sté narozeniny rozhlasu	casopisharmonie.cz
20. 05. 2023	Glosář: Kožená si hrála se zvukem a barvou, Essenští zazářili s Dvořákem	kultura.iDNES.cz
20. 05. 2023	Velký večer Tomáše Netopila a Essenských filharmoniků na Pražském jaru	klasikaplus.cz
20. 05. 2023	Tipy k poslechu rádia	nekultura.cz
21. 05. 2023	Další týden Pražského jara	klasikaplus.cz
21. 05. 2023	Oslava 100 let Českého rozhlasu na Pražském jaru	klasikaplus.cz

Datum vydání	Název zprávy	Zdroj
22. 05. 2023	Rozjela se rozechvělá sezona	Marketing & Media
22. 05. 2023	Netopilovo radostné loučení	Lidové noviny
22. 05. 2023	Igor Levit: Beze strachu - Pražské jaro	kdykde.cz
22. 05. 2023	Týden s hudbou. Koncerty, festivaly, TV, streamy	operaplus.cz
22. 05. 2023	Ranní vysílání	ČT 24
22. 05. 2023	Tajemství Stradivariho violy v rukou Antoina Tamestita	klasikaplus.cz
22. 05. 2023	Triumf violy na Pražském jaru 2023. Ohlédnutí za festivalovou soutěží	klasikaplus.cz
22. 05. 2023	Netopilovo radostné loučení. Čeští umělci na Pražském jaru poutají stejnou pozornost jako ti zahraniční	lidovky.cz
22. 05. 2023	První ženou Debutu Pražského jara bude Alena Hron	classicpraha.cz
22. 05. 2023	Alena Hron se stane první ženou Debutu Pražského jara	operaplus.cz
23. 05. 2023	Operu o Donaldu Trumpovi nenapišu, říká americký „všežravec“ John Adams	ct24.cz
23. 05. 2023	Očekávané události v úterý 23. května	proglas.cz
23. 05. 2023	Alena Hron. Víc než zdařilý dirigentský debut na Pražském jaru	klasikaplus.cz
23. 05. 2023	Nenápadný demiurg	casopisharmonie.cz
23. 05. 2023	Faust & Tamestit: dotek interpretačního nebe	casopisharmonie.cz
23. 05. 2023	Vladimír Bukač	casopisharmonie.cz
23. 05. 2023	Jean Rondeau svým pražskojarním koncertem pokřtil nové cembalo České filharmonie	operaplus.cz
23. 05. 2023	Legenda americké hudby John Adams v Praze	classicpraha.cz
23. 05. 2023	John Adams poprvé vystoupí v České republice	operaplus.cz
23. 05. 2023	Legenda americké hudby John Adams na Pražském jaru	proglas.cz
23. 05. 2023	MenART představil letošní stipendisty divákům Pražského jara	klasikaplus.cz
23. 05. 2023	Události v kultuře	ČT D: / ČT Art
24. 05. 2023	An auspicious debut for John Adams at Prague Spring	bachtrack.com
24. 05. 2023	Daniel Harding dnes na Pražském jaru povede Symfonický orchestr Bavorského rozhlasu	operaplus.cz
24. 05. 2023	Ráno na Rádiu Z	Rádio ZET
24. 05. 2023	Symfonický orchestr Bavorského rozhlasu dnes na Pražském jaru povede Harding	radio.cz
24. 05. 2023	Excentrický a americký. Program na Pražském jaru dirigoval John Adams	klasikaplus.cz
24. 05. 2023	Zprávy	Rádio ZET
24. 05. 2023	Dvakrát Jean Rondeau	casopisharmonie.cz
24. 05. 2023	Viola a housle jako jedno tělo	klasikaplus.cz
25. 05. 2023	Recenze: Radostně tepající hudba. Praha zažila jednoho z nejslavnějších skladatelů	aktualne.cz
25. 05. 2023	Krutost a něha v písních: Bella Adamova a Malte Schäfer debutovali na Pražském jaru	operaplus.cz
26. 05. 2023	Živě: Klangforum Wien. Uznávaný ansámbl na interpretaci soudobé hudby zahraje na Pražském jaru	ČRo Vltava
26. 05. 2023	Debut Pražského jara: Tomáš Jamník a FOK hrají Prokofjeva, Nováka a Respighiho pod taktovkou Aleny Hron	ČRo Vltava

Datum vydání	Název zprávy	Zdroj
26. 05. 2023	Ve svatém Vítu neuspěl, šel k Habsburkům. Skladatele rehabilituje Pražské jaro	aktualne.cz
26. 05. 2023	Živě: Dirigentka Oksana Lyniv a PKF — Prague Philharmonia uvedou na Pražském jaru premiéru písňového cyklu	ČRo Vltava
26. 05. 2023	Diskuze How to Spring Off?	kdykde.cz
26. 05. 2023	Rezidenční umělec Prague Offspring, Georg Friedrich Haas, otevřeně popisuje sexuální vztah s manželkou	operaplus.cz
26. 05. 2023	Pražské jaro zahajuje víkend se soudobou hudbou	klasikaplus.cz
26. 05. 2023	Hardingův vzorový Mahler	klasikaplus.cz
26. 05. 2023	Události v kultuře	ČT D: / ČT Art
27. 05. 2023	Klangforum Wien. Uznávaný ansámbl na interpretaci soudobé hudby zahrál na Pražském jaru	ČRo Vltava
27. 05. 2023	Dopolední vysílání	ČT 24
28. 05. 2023	Óda na radost i svobodu. Beethovena v závěru Pražského jara uvede slavný Eschenbach	aktualne.cz
28. 05. 2023	Dirigentka Oksana Lyniv a PKF — Prague Philharmonia uvedli na Pražském jaru premiéru písňového cyklu	ČRo Vltava
28. 05. 2023	Závěrečný týden Pražského jara	klasikaplus.cz
28. 05. 2023	Provedení Mahlerovy 7. symfonie bylo jedním z vrcholných koncertů Pražského jara	operaplus.cz
28. 05. 2023	Glosář: Velká noční hudba a procházka pražskojarním Lunaparkem	kultura.iDNES.cz
29. 05. 2023	Oksana Lyniv conducts premiere of a moving tribute to Ukraine at Prague Spring	bachtrack.com
29. 05. 2023	Recenze: Na horské dráze zvuků. Pražské jaro dvakrát zhaslo v sále DOXu	aktualne.cz
29. 05. 2023	Prague Offspring: Klangforum Wien radilo mladým skladatelům a interpretům	operaplus.cz
29. 05. 2023	Tůmova moteta v podání Andree Scholla a Czech Ensemble Baroque	klasikaplus.cz
30. 05. 2023	Živě: Andreas Scholl a Czech Ensemble Baroque uvedou na Pražském jaru Te Deum Františka Ignáce Tůmy	ČRo Vltava
30. 05. 2023	Velkolepý Mahler i komorní slavnost	Lidové noviny
30. 05. 2023	Objektivem čtenáře: Připomeňte si skvělé Pražské jaro 2023	prazsky.denik.cz
30. 05. 2023	Velkolepý Mahler i komorní slavnost. Komorní hudba se stala vrcholem Pražského jara	lidovky.cz
30. 05. 2023	Fenomenální francouzské baroko v Rudolfinu	klasikaplus.cz
31. 05. 2023	Andreas Scholl a Czech Ensemble Baroque uvedou na Pražském jaru Te Deum Františka Ignáce Tůmy	ČRo Vltava
31. 05. 2023	Živě: Česká filharmonie a Simona Šaturová zakončí Pražské jaro pod taktovkou legendárního Christoha Eschenbacha	ČRo Vltava
31. 05. 2023	Lyrické Pražské jaro hýčkalo znavené uši	Právo
31. 05. 2023	Magdalena Kožená oslavila životní jubileum	casopisharmonie.cz
31. 05. 2023	Česká republika konečně poznala umění Les Talens Lyriques	operaplus.cz
31. 05. 2023	Úspěch ukrajinských a domácích umělců ve světové premiéře na Pražském jaru	klasikaplus.cz
01. 06. 2023	Pražská jar	Hudobný život
01. 06. 2023	Hudba nedokáže změnit společnost	Hudobný život

Datum vydání	Název zprávy	Zdroj
01. 06. 2023	Česká filharmonie dnes na Pražském jaru propojí tři zdánlivě nesourodá díla	operaplus.cz
01. 06. 2023	Vídeňský skladatel Tůma s Andreasem Schollem a Romanem a Terezou Váلكovými	klasikaplus.cz
01. 06. 2023	Závěr Pražského jara s Ódou na radost	scena.cz
01. 06. 2023	Andreas Scholl představil v rámci Pražského jara dílo Františka Ignáce Tůmy	operaplus.cz
01. 06. 2023	Až příliš mnoho lyriky v Rudolfinu	casopisharmonie.cz
02. 06. 2023	Živě: Česká filharmonie a Simona Šaturová zakončí Pražské jaro pod taktovkou legendárního Christopa Eschenbacha	ČRo Vltava
02. 06. 2023	Česká filharmonie a Simona Šaturová zakončily Pražské jaro pod taktovkou legendárního Christopa Eschenbacha	ČRo Vltava
02. 06. 2023	Ranní Radiožurnál	ČRo Radiožurnál
02. 06. 2023	Ranní vysílání	ČT 24
02. 06. 2023	Prague Offspring přinesl diskusi o české scéně soudobé hudby a koncert se světovou premiérou	operaplus.cz
02. 06. 2023	Letošní Pražské jaro přilákalo více než 24 tisíc posluchačů	operaplus.cz
02. 06. 2023	Závěr Pražského jara s Beethovenem	ČT 1
02. 06. 2023	Události v kultuře	ČT D: / ČT Art
02. 06. 2023	Pražské jaro letos přilákalo do koncertních sálů 24 000 milovníků vážné hudby	minutan.cz
03. 06. 2023	Ranní vysílání	ČT 24
03. 06. 2023	PKF — Prague Philharmonia podala pod vedením Oksany Lyniv skvělý výkon	operaplus.cz
03. 06. 2023	Tabuizovaná témata, nová česká tvorba i edukační rozměr. Střípky z víkendu Prague Offspring	klasikaplus.cz
03. 06. 2023	Slavnostní tečka Pražského jara s pokorou a uměřeností	operaplus.cz
03. 06. 2023	Glosář: Chvilu u matky Marie Terezie a let od Vesmírné odysey k Deváté	kultura.iDNES.cz
04. 06. 2023	Prague Spring closes with a class act	bachtrack.com
04. 06. 2023	Finále Pražského jara 2023	casopisharmonie.cz
05. 06. 2023	Beethovenova Devátá zakončila festival Pražské jaro	Právo
05. 06. 2023	Dobrá tečka za dobrým ročníkem	Lidové noviny
05. 06. 2023	Beethovenova Devátá zakončila festival Pražské jaro	Právo
05. 06. 2023	Pražské jaro přilákalo více než 24 tisíc posluchačů	scena.cz
10. 06. 2023	Staří a mladí na Pražském jaru	Lidové noviny
11. 06. 2023	Pocta Marku Kopelentovi v podání spolku Konvergence	klasikaplus.cz
12. 06. 2023	L. van Beethoven: Symfonie d moll	TV mini
12. 06. 2023	S violoncellistou Tomášem Jamníkem v pořadu Hudba v miléniu, nejen o Ševčíkovi a New Yorku	classicpraha.cz
15. 06. 2023	Pražské jaro žen. Dirigentka Alena Hron sklídila obrovský úspěch	lidovky.cz
14. 07. 2023	Festiwal Praska Wiosna 2023	prestoportal.pl

ECHO PRAŽSKÉHO JARA

Koprodukční projekt Pražského jara a České televize. Dvacet pět dílů dokumentárně-publicistického pořadu z aktuálního dění na festivalu připravených režiséry Kateřinou Hager a Jakubem Mayerem pro vysílání na stanici ČT art a ivysilani.cz.

PRVNÍ DÍL / 11. 5.

Ředitel festivalu Pavel Trojan, dramaturg Josef Třeštlík a vedoucí marketingu Juraj Gerbery představují 78. ročník Pražského jara z pohledu programu a komunikační kampaně.

DRUHÝ DÍL / 12. 5.

Šéfdirigent Tomáš Hanus a Orchester Velšské národní opery uvádějí *Mou vlast* Bedřicha Smetany v Cardiffu a v Praze. Ředitel Pavel Trojan a dramaturg Josef Třeštlík objasňují cestu tohoto orchestru na zahájení festivalu.

TŘETÍ DÍL / 13. 5.

Zahájení Pražského jara za účasti prezidenta republiky Petra Pavla, premiéra Petra Fialy, primátora Bohuslava Svobody a dalších významných hostů v Obecním domě.

ČTVRTÝ DÍL / 14. 5.

Soutěž Pražské jaro má za sebou semifinálová kola a ti nejlepší se připravují na finále. Viola je mezi soutěžními nástroji vůbec poprvé ve více než 70leté historii soutěže a hvězdně obsazená porota přispívá k atraktivitě klání. Finále violové soutěže probíhá v Rudolfinu.

PÁTÝ DÍL / 15. 5.

Trombonista Lukáš Motka, člen trombonové poroty, provází diváky průběhem soutěže a dělí se o vlastní pocity v konfrontaci s mladými adepty z celého světa. Finále v kategorii trombon probíhá v Obecním domě. Masterclass trombonisty Jeremyho Wilsona.

ŠESTÝ DÍL / 16. 5.

Magdalena Kožená a Mitsuko Uchida představují francouzský písňový repertoár. Dokumentární mini dvojportrét se vrací k počátku jejich spolupráce a vrcholí společným festivalovým koncertem.

FOTO © PETRA HAJSKÁ

Tým Kateřiny Hager zachytil i důležité momenty soutěže Pražské jaro.

SEDMÝ DÍL / 17. 5.

Dopravní hala Národního technického muzea se stala dějištěm koncertu Trombon? Trombon!, na němž se představili porotci trombonové soutěže. Skladatel a dirigent Jan Kučera uvádí svou novou kompozici pro žestě.

OSMÝ DÍL / 18. 5.

Finský dirigent Klaus Mäkelä debutuje v České republice. Popisuje harmonickou spolupráci s Českou filharmonií a její specifika.

DEVÁTÝ DÍL / 19. 5.

Německý dirigent Cornelius Meister ve zkušebně Symfonického orchestru Českého rozhlasu představuje program svého účinkování na festivalu. Jan Mráček, houslista a sólista koncertu, oceňuje přátelskou atmosféru při zkoušení.

DESÁTÝ DÍL / 20. 5.

Dirigent Tomáš Netopil se do Prahy vrací s Essenskými filharmoniky, s nimiž strávil posledních deset let. Houslista Frank Peter Zimmermann hovoří o dlouholeté spolupráci s orchestrem.

JEDENÁCTÝ DÍL / 21. 5.

Spolupráce Pražského jara a Národního divadla pokračuje uvedením premiéry inscenace opery *Armida* Antonína Dvořáka. Hudební ředitel Opery Národního divadla Robert Jindra představuje toto dílo a také svůj přístup při hudebním nastudování. Na jevišti vidíme působivé obrazy vytvořené režisérem inscenace Jiřím Heřmanem.

DVANÁCTÝ DÍL / 22. 5.

Altistka Bella Adamova dostala pro svůj debut prostor v Anežském klášteře. Na klavír ji doprovodil umělecký partner, klavírista Malte Schäfer.

TŘINÁCTÝ DÍL / 23. 5.

Cembalista Jean Rondeau, laureát soutěže Pražské jaro, se vrací do Prahy. Vysvětluje své pojetí hudební interpretace a divákům odkrývá své vnímání umění.

ČTRNÁCTÝ DÍL / 24. 5.

„Když bych nebyl cellista, tak bych asi byl fotbalista.“ Jaké jsou aspirace nejmladší generace hudebníků? Co pro ně znamená mentoring ze strany zkušených virtuózů? Okolnosti vzdělávání mladých talentů popisuje Irena Pohl Houkalová z projektu MenArt. Dějištěm neopakovatelných momentů v životě žáků základních uměleckých škol je kostel sv. Šimona a Judy v Praze.

PATNÁCTÝ DÍL / 25. 5.

Když stojí na pódiu houslistka Isabelle Faust a violista Antoine Tamestit, nevidíme pouze dvě výjimečné hudební osobnosti, ale slyšíme i dva drahocenné nástroje z dílny cremonského mistra Antonia Stradivariho. Umělci vyzdvihují přednosti programu jejich společného koncertu v Rudolfínu.

ŠESTNÁCTÝ DÍL / 26. 5.

Energie dirigentky Aleny Hron jako by neměla limity. Mladá studentka Zürcher Hochschule der Künste přijala nabídku vystoupit v rámci Debutu Pražského jara se Symfonickým orchestrem hl. m. Prahy FOK a ke spolupráci přizvala nepřehlédnutelnou osobnost české hudební scény Tomáše Jamníka.

SEDMNÁCTÝ DÍL / 27. 5.

Nahlížíme do průběhu zkoušky legendy americké hudby Johna Adamse s Českou filharmonií. Skladatel a dirigent ozřejmuje, co v jeho případě znamená „misionářská práce“, a z Rudolfiny slyšíme hudbu jako nikdy předtím. Přispívá k tomu i klavírista Víkingur Ólafsson.

OSMNÁCTÝ DÍL / 28. 5.

Pily, hliníková kolečka, pružiny i pestrobarevné balonky. Ocitáme se v Centru současného umění DOX, abychom nahlédli do druhého ročníku víkendů soudobé hudby Prague Offspring. Výjimečný festivalový den podtrhuje premiéra skladby Jany Vöröšové *Lunapark*.

DEVATENÁCTÝ DÍL / 29. 5.

Každé setkání s klavíristou Igorem Levitem je výjimečné. U koncertního křídla na pódiu Dvořákovy síně Rudolfina sedí dnes již světově uznávaný klavírista, jenž se skrze své umění snaží mimo jiné i o upozorňování na společenské a environmentální problémy naší společnosti.

DVACÁTÝ DÍL / 30. 5.

Rezidenční skladatel Prague Offspring Georg Friedrich Haas se vyznává ke svému obdivu hudby Aloise Háby. Do Prahy přijel se svou manželkou Mollenou Williams-Haas, protagonistkou hudebního filmu Hyena. Záběr z Centra současného umění DOX ukazuje koncert s uvedením legendární kompozice *in vain*.

DVACÁTÝ PRVNÍ DÍL / 31. 5.

Tradice koncertů v kostele sv. Lukáše v Křečovicích je oslavou památky skladatele Josefa Suka a jeho vnuka, houslisty Josefa Suka. Letos se vedle špičkového varhaníka Aleše Bárty přidalo k slavnosti též Kukulovo kvarteto, laureát Mezinárodní hudební soutěže Pražské jaro 2021.

DVACÁTÝ DRUHÝ DÍL / 1. 6.

Noemi Savková (JAMU), Milica Modrá (HAMU) a Matej Sloboda (JAMU) – tři mladé skladatelské osobnosti dostaly možnost zažít, jaké to je, když jejich skladbu zahraje jeden z nejlepších ansámbků specializujících se na soudobou hudbu Klangforum Wien.

DVACÁTÝ TŘETÍ DÍL / 2. 6.

Ukrajinská dirigentka Oksana Lyniv představuje program svého koncertu s PKF — Prague Philharmonia – vedle skladeb Wolfganga Amadea Mozarta a Richarda Strausse také nové dílo *V plamenech* od soudobého skladatele Eduarda Resatsche. Oksana Lyniv je osobnost, která v sobě propojuje hudbu, odhodlání za rovné postavení žen v rámci dirigentské profese i povzbuzení pro svůj národ v boji proti ruským okupantům.

DVACÁTÝ ČTVRTÝ DÍL / 3. 6.

Soubor Les Talens Lyriques přijíždí do Prahy vůbec poprvé a jeho zakladatel Christophe Rousset vysvětluje rozdíl mezi stylovým vyzněním italské a francouzské barokní hudby. Uvedení jednoaktové opery *Almasis* je novodobou premiérou díla.

DVACÁTÝ PÁTÝ DÍL / 4. 6.

Ústřední postavou velkolepého závěrečného koncertu s Českou filharmonií je dirigent Christoph Eschenbach, jehož osobní příběh není o nic méně dramatický než Beethovenova *Symfonie č. 9 „S ódou na radost“*.

Všechny díly Echa Pražského jara jsou ke zhlédnutí na iVysílání České televize:

VEDENÍ A TÝM PRAŽSKÉHO JARA

Tým Pražského jara: (zleva) Ondřej Zelenka, Josef Třeštík, Juraj Gerbery, Katarína Fišerová, Jacquelina Kohoutová, Kateřina Bačová, Pavel Trojan, Michal Vencl, Petra Drtinová, Lucie Balharová, Jiří Konopásek

TÝM PRAŽSKÉHO JARA

SPRÁVNÍ RADA

Martin Baxa

předseda, ministr kultury ČR

Bohuslav Svoboda

primátor hl. m. Prahy

Roman Bělor

emeritní ředitel festivalu,
člen Poslanecké sněmovny ČR

Jan Bondy

Odbor veřejné diplomacie,
Ministerstvo zahraničí ČR

František Dostálek

spoluzakladatel české pobočky KPMG

Michal Frankl

ředitel divize Strategie a podpory podnikání,
člen představenstva CETIN a. s.

Jiří Hlaváč

předseda Asociace hudebních umělců a vědců

Martin Chalupský

ředitel komunikace a tiskový mluvčí innogy
Česká republika a.s.

Helena Koenigsmarková

ředitelka Uměleckoprůmyslového musea v Praze

Ivan Kusnjer

sólista Opery Národního divadla

Miroslav Lukeš

CMO, J&T Banka

Milan Němeček

vrchní ředitel sekce živého umění,
Ministerstvo kultury ČR

DOZORČÍ RADA

Richard Hindls

předseda,
emeritní rektor Vysoké školy ekonomické v Praze

Ladislav Chvátal

ředitel řízení strategických projektů
a člen dozorčí rady PPF a. s.

Ingeborg Radok Žádná

rektorka Akademie múzických umění v Praze

STÁLÁ SOUTĚŽNÍ KOMISE

Michal Kaňka

předseda, violoncellista, člen Wihanova kvarteta

Vladislav Borovka

hobojista České filharmonie

Jiří Gemrot

hudební režisér

Martin Kasík

klavírista

Eva Velická

šéfredaktorka, Bärenreiter Praha

UMĚLECKÁ RADA

Tomáš Hanus

hudební ředitel Orchestru Velšské národní opery v Cardiffu

Clemens Hellsberg

emeritní ředitel Vídeňských filharmoniků

Jakub Hruša

šéfdirigent Bamberských symfoniků, hlavní hostující dirigent České filharmonie a orchestru Academia Nazionale di Santa Cecilia v Římě, designovaný hudební ředitel Královské opery Covent Garden v Londýně

Marko Ivanović

šéfdirigent Janáčkovy opery Národního divadla Brno, skladatel

Ivo Kahánek

klavírista, člen Dvořákova tria

Michal Kaňka

violoncellista, člen Wihanova kvarteta

Adam Plachetka

basbarytonista

Jana Semerádová

flétnistka, umělecká vedoucí souboru Collegium Marianum

Miroslav Srnka

skladatel

Josef Třeštík

dramaturg Pražského jara

TÝM PRAŽSKÉHO JARA

Pavel Trojan

ředitel

Katarína Fišerová

zástupkyně ředitele, partnerské projekty

Kateřina Bačová

tajemnice umělecké rady, produkce

Lucie Balharová

tajemnice správní a dozorčí rady, office manager

Petra Drtinová

produkce, soutěž

Juraj Gerbery

marketing, PR

Jacquelina Kohoutová

ekonom, prodej vstupenek

Jiří Konopásek

produkce

Veronika Koubová

sponzoring, granty

Josef Třeštík

dramaturg

Michal Vencel

tajemník soutěže

Ondřej Zelenka

produkce

Poznámka: V uvedeném výčtu představitelů řídicích a poradních orgánů festivalu i jeho managementu neuvádíme pro přehlednost akademické a funkční tituly jmenovaných.

V DĚ V Á D L N O

U
E
M
M
E

Pod záštitou prezidenta České republiky,
ministra kultury České republiky
a primátora hlavního města Prahy.

Festival se uskutečňuje za finanční podpory
Ministerstva kultury České republiky ve výši 30 mil. Kč.

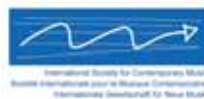
Festival se uskutečňuje za finanční podpory
hlavního města Prahy ve výši 13 mil. Kč.

Soutěž se uskutečňuje za finanční podpory
Ministerstva kultury České republiky ve výši 1,7 mil.

Kč a hlavního města Prahy ve výši 3,5 mil. Kč

Pražské jaro je členem Asociace hudebních festivalů ČR (AHF), Evropské asociace festivalů (EFA), Světové federace mezinárodních hudebních soutěží (WFIMC) a přidruženým členem Mezinárodní asociace uměleckých agentur (IAMA) a Mezinárodní společnosti pro soudobou hudbu (ISCM).

Pražské jaro bylo oceněno prestižní
evropskou festivalovou značkou EFFE.

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA 78. ROČNÍKU FESTIVALU PRAŽSKÉ JARO 2023

Autoři textů

Katarína Fišerová, Juraj Gerbery, Markéta Hanzalová, Pavel Trojan

Jazyková spolupráce

Petra Drtinová, agentura Presto

Design a sazba

COLMO, v. o. s.

Tisk

MiniMaxStudio

Redakční uzávěrka 31. července 2023

ISBN 978-80-7383-719-8

Za finanční podpory

Partner festivalu

Technologický partner

Generální mediální partner

Hlavní mediální partner

Mediální partner

Oficiální automobil

Partneři koncertů

